

ORION
TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖS
2022

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

Orion Oyj:n hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 2022	3
Konsernin tunnusluvut	32
Orionin osakkeiden perustietoja	38
Tunnuslukujen laskentaperusteet	39
Konsernitilinpäätös (IFRS)	
Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	40
Konsernitase	41
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	42
Konsernin rahavirtalaskelma	43
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	
1 Konsernitilinpäätöksen esittämisperusta	44
2 Liiketoiminnan tuloksellisuus	
2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista	47
2.2 Poistot ja arvonalentumiset	50
2.3 Liiketoiminnan kulut	51
2.4 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	51
2.5 Rahoitustuotot ja -kulut	52
2.6 Osakekohtainen tulos ja osinko	53
3 Sijoitettu pääoma	
3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	54
3.2 Vuokrasopimukset	58
3.3 Yhteiset toiminnot	62
3.4 Yrityshankinta	63
3.5 Osuus osakkuusyrityksessä	65
3.6 Vaihto-omaisuus	66
3.7 Myyntisaamiset ja muut saamiset	66
3.8 Varaukset	68
3.9 Ostovelat ja muut velat	69
4 Henkilöstö	
4.1 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	70
4.2 Eläkesaamiset ja -velvoitteet	72
5 Tuloverot ja laskennalliset verot	
5.1 Tuloverot	76
5.2 Laskennalliset verot	77
6 Rahoitus- ja pääomarakenne	
6.1 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	78
6.2 Rahoitusriskien hallinta	81
6.3 Oma pääoma	84
6.4 Korolliset velat	86
6.5 Rahavarat	86
6.6 Muut sijoitukset	86
6.7 Johdannaissopimukset	87
6.8 Ehdolliset velat ja vastuut	87
7 Muut liitetiedot	
7.1 Lähipiiritapahtumat	88
7.2 Tilintarkastajan palkkiot	88
7.3 Konserniyritykset	89
7.4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat	89
Emoyhtiö Orion Oyj:n tilinpäätös (FAS)	
Tuloslaskelma	90
Tase	91
Rahoituslaskelma	92
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	93
Orion Oyj:n hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä tilikaudelta	110

Kaikki konsernitilinpäätöksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Orion Oyj:n hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 2022

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Taloudellista kehitystä kuvaavia tunnuslukuja

	2020	2021	2022
Liikevaihto, milj. EUR	1 078,1	1 041,0	1 340,6
Käyttökate (EBITDA), milj. EUR	336,5	289,1	487,1
% liikevaihdosta	31,2 %	27,8 %	36,3 %
Liikevoitto, milj. EUR	280,1	243,3	439,6
% liikevaihdosta	26,0 %	23,4 %	32,8 %
Voitto ennen veroja, milj. EUR	278,3	242,3	440,3
% liikevaihdosta	25,8 %	23,3 %	32,8 %
Tilikauden voitto, milj. EUR	219,9	193,8	349,5
% liikevaihdosta	20,4 %	18,6 %	26,1 %
Tutkimus- ja kehityskulut, milj. EUR	123,2	117,7	135,8
% liikevaihdosta	11,4 %	11,3 %	10,1 %
Investoinnit ilman yrityshankintaa, milj. EUR	48,5	85,4	109,6
% liikevaihdosta	4,5 %	8,2 %	8,2 %
Yrityshankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla, milj. EUR			82,0
Korolliset nettovelat, milj. EUR	-185,8	-108,3	-118,7
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	1,56	1,38	2,49
Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta, EUR	2,13	1,53	3,09
Omavaraisuusaste, %	66,7 %	68,1 %	60,9 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-25,4 %	-14,5 %	-13,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	34,8 %	28,8 %	45,1 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %	29,1 %	26,2 %	42,2 %
Henkilömäärä kaudella keskimäärin, hlöä	3 337	3 364	3 472

Tapahtumia tilikaudella 2022

- 17.2.2022 Kolmannen vaiheen ARASENS-tutkimuksen yksityiskohtaiset tulokset julkaistiin.
- 17.2.2022 Orionin yhteistyökumppani Bayer nosti arviotaan Nubeqa®-tuotteen myyntipotentiaalista.
- 9.3.2022 Orionin yhteistyökumppani Bayer ilmoitti jättäneensä Yhdysvalloissa ja EU:ssa hakemuksen darolutamidin lisäindikaatiosta.
- 11.3.2022 Orionin yhteistyökumppani Bayer ilmoitti jättäneensä Japanissa hakemuksen darolutamidin lisäindikaatiosta.
- 23.3.2022 Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä.
- 24.3.2022 Orion ilmoitti yhtiön suunnittelevan tutkimuksen ja tuotekehityksen uudelleenfokusointia.
- 20.4.2022 Liisa Hurme nimitettiin Orion Oyj:n toimitusjohtajaksi 1.11.2022 alkaen.
- 22.4.2022 Orionin yhteistyökumppani Bayer ilmoitti jättäneensä hakemuksen darolutamidin lisäindikaatiosta Kiinassa.
- 3.5.2022 Yhdysvaltain lääkeviranomaisen FDA hyväksyi käsittelyynsä darolutamidin lisäindikaatiota koskevan täydentävän uuden myyntilupahakemuksen ja myönsi sille nopeutetun käsittelyn.
- 6.5.2022 Orion ja Jemincare solmivat yksinoikeudellisen sopimuksen koskien kivun hoitoon tarkoitettua opioideihin kuulumatonta lääkekandidaattia.
- 9.5.2022 Orion ilmoitti, että uusien alkuperälääkkeiden kehityksessä yhtiö keskittyy jatkossa syöpäsairauksiin ja kipuun.
- 15.6.2022 Orion ilmoitti ostavansa eläinlääkeyhtiö VMD:n (Inovet).
- 13.7.2022 Orion ja MSD julkistivat ODM-208-molekyyliä koskevan maailmanlaajuisen kehitys- ja kaupallistamissopimuksen.
- 13.7.2022 Orion paransi koko vuoden näkymäärviota vuodelle 2022.
- 20.9.2022 Juhani Kankaanpää nimitettiin Orion-konsernin operatiivisista toiminnoista vastaavaksi johtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 1.11.2022 lukien.
- 17.10.2022 Orion ilmoitti muutoksista konsernin johtoryhmässä ja uudesta organisaatorakenteesta 1.1.2023 lukien.

Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

- 27.1.2023 Euroopan lääkeviraston ihmislääkekomitealta (CHMP) myönteinen lausunto darolutamidin käytölle yhdessä dosetakselin kanssa levinneen hormonisensitiivisen eturauhassyövän hoidossa.

Ukrainan sodan vaikutukset Orioniin

Ukrainan sodan Orionille aiheuttamat taloudelliset riskit liittyvät liikevaihtoon, saamisiin sekä varastoihin Venäjällä ja Ukrainassa. Orionin toiminta Venäjällä ja Ukrainassa on myyntitoimintaa, eikä yhtiö omista käyttöomaisuutta näissä maissa. Työntekijöiden määrä Venäjällä väheni merkittävästi vuoden 2022 aikana. Potilasturvallisuuden vuoksi ja eettisistä syistä johtuen Orion on jatkanut tiettyjen kriittisten lääkkeiden toimituksia rajoitetussa määrin ja jaellut lääkkeitä asiakkaille paikallisista varastoista Venäjällä, mutta tilanteen vuoksi liiketoiminnan tulevaa kehitystä on tällä hetkellä hyvin vaikea arvioida. Ukrainaan Orion on vienyt kaupallisia lääketoimituksia ja lahjoittanut lääkkeitä hyväntekeväisyysjärjestöjen kautta. Yhtiö jatkaa ponnisteluja lääketoimitusten jatkamiseksi Ukrainaan myös tulevaisuudessa.

Vuonna 2022 Orionin myynti Venäjällä oli noin 3 prosenttia ja myynti Ukrainassa alle 1 prosenttia konsernin tuotemyynnin kokonaisliikevaihdosta. Tammi-joulukuussa 2022 näiden maiden yhteenlaskettu myynti oli edellisvuoden tasolla, mikä johtui pääosin vahvasta myynnistä ennen sotaa tammi-helmikuussa 2022 sekä Venäjän ruplan kurssikehityksestä. Maalis-joulukuussa 2022 näiden maiden yhteenlaskettu myynti oli selvästi alempi kuin vertailukaudella.

Venäjän ruplan kurssi vaihteli voimakkaasti vuoden aikana. Tammi-joulukuussa 2022 ruplan kurssin vaikutus liikevoittoon oli noin 10 miljoonaa euroa positiivinen. Joulukuun 2022 lopussa Orionin myyntisaamiset Venäjällä olivat 3 miljoonaa euroa ja vaihto-omaisuuden arvo oli 5 miljoonaa euroa. Tällä hetkellä Venäjän ruplan kurssin tulevaa kehitystä ja sen vaikutusta on vaikea arvioida.

Orion ei hanki Venäjältä energiaa, raaka-aineita tai muita hyödykkeitä. Maakaasun ja raaka-aineiden saatavuus Venäjältä ja Ukrainasta voi aiheuttaa mahdollisia riskejä Orionin tavarantoimittajille. Orion tekee yhdessä kumppaniensa kanssa työtä mahdollisten riskien analysoimiseksi ja minimoimiseksi.

Taloudellinen katsaus

Liikevaihto

Orion-konsernin liikevaihto vuonna 2022 oli 1 341 (1 041) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 29 %. Kasvu johtuu pääosin heinäkuussa saadusta ODM-208-sopimukseen liittyvästä 228 miljoonan euron ennakkomaksusta, mutta myös tuotemyynti kehittyi positiivisesti. Lisäksi Orion-konsernin liikevaihto sisältää nyt myös VMD:n liikevaihdon hankintahetkestä alkaen. Valuuttakurssien muutoksien vaikutus liikevaihdon kehitykseen oli kaudella 18 miljoonaa euroa positiivinen, mikä johtui pääosin Venäjän ruplasta. Orionin kymmenen myydyimmän lääkevalmisteen liikevaihto oli 513 (476) miljoonaa euroa. Näiden tuotteiden osuus kokonaisliikevaihdosta oli 38 % (46 %).

Tulos

Orion-konsernin liikevoitto oli 440 (243) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 81 %. Kasvu johtuu ODM-208-sopimukseen liittyvästä 228 miljoonan euron ennakkomaksusta. Käyttökate oli 487 (289) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 69 %. Liikevoitto ilman ODM-208-sopimukseen liittyvää ennakkomaksua ja 20 miljoonan euron kuluja oli hieman alempi kuin vertailukaudella, mikä johtui pääosin selvästi korkeammista liiketoiminnan kuluista.

Paikallisissa valuutoissa lasketun myynnin bruttokate kasvoi 55 miljoonalla eurolla vertailukaudesta. Hintojen, kustannusten ja tuotevalikoiman muutosten negatiivinen vaikutus oli yhteensä 68 miljoonaa euroa, josta noin 20 miljoonaa euroa johtuu kulujen kasvusta ja loput joidenkin avaintuotteiden hintojen laskusta sekä muutoksista tuoteportfoliossa. Valuuttakurssimuutosten vaikutus oli 14 miljoonaa euroa positiivinen, josta 12 miljoonaa euroa johtui Venäjän ruplasta. Valuuttakurssien vaikutus vaihteli voimakkaasti vuoden sisällä. Ensimmäisen ja neljännen vuosineljänneksen aikana vaikutus oli negatiivinen, kun taas toisen ja kolmannen vuosineljänneksen aikana positiivinen. Näiden erien yhteisvaikutuksena tuote- ja palvelumyynnin bruttokate oli 1 miljoonaa euroa suurempi kuin vertailukaudella.

Etappimaksujen osuus liikevaihdosta ja -voitosta oli 234 (3) miljoonaa euroa ja rojaltien 48 (24) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muiden tuottojen ja kulujen osuus liikevoitosta oli 6 (6) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 58 miljoonaa euroa. Merkittävä osa kustannusten noususta, noin 20 miljoonaa euroa, liittyy ODM-208-sopimuksen täytäntöönpanoon. Näihin kuluihin sisältyvät muun muassa kertaluonteiset neuvonantajien palkkiot ja varaukset tiettyjä muuttuvia kannustinjärjestelmiä varten.

Liiketoiminnan kulut

Konsernin myynnin ja markkinoinnin kulut kasvoivat 10 % ja olivat 210 (191) miljoonaa euroa. Myynnin ja markkinoinnin kulut kasvoivat, koska myyminenedistämistoimet ovat lisääntyneet selvästi COVID-19:n jälkeen ja koska kustannukset sisältävät nyt myös VMD:n myynnin ja markkinoinnin kulut, joita ei ollut vertailukaudella. Tutkimus- ja kehityskulut olivat 136 (118) miljoonaa euroa, ja ne kasvoivat 15 %. Orion aloitti vuoden lopussa useita pre-kliinisen vaiheen hankkeita, jotka vaikuttivat T&K-kulujen kasvuun. Myös tiettyjen kliinisen vaiheen kulujen ajoitus kasvatti T&K-kuluja vuoden viimeisellä neljänneksellä. T&K-kulujen osuus konsernin liikevaihdosta oli 10 % (11 %). Hallinnon kulut olivat 69 (48) miljoonaa euroa. Ne kasvoivat 44 % pääosin ODM-208-sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien kulujen vuoksi.

Konsernin voitto

Kauden voitto oli 350 (194) miljoonaa euroa. Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 2,49 (1,38) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 6,48 (5,32) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 45 % (29 %), ja oman pääoman tuotto verojen jälkeen 42 % (26 %).

Tase ja rahoitusasema

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli -13 % (-14 %) ja omavaraisuusaste oli 61 % (68 %).

Konsernitaseen vieras pääoma 31.12.2022 oli 596 (366) miljoonaa euroa. Korollista velkaa oli kauden lopussa 214 (108) miljoonaa euroa. Korollisesta velasta pitkäaikaista velkaa oli 197 (105) miljoonaa euroa.

Katsauskauden lopussa konsernin rahavarat olivat 333 (217) miljoonaa euroa.

Eläkejärjestelyiden uudelleen arvostaminen kasvatti omaa pääomaa 37 miljoonalla eurolla katsauskauden aikana.

Rahavirrat

Liiketoiminnan rahavirta oli 434 (216) miljoonaa euroa. Rahavirran kasvu johtuu pääosin ODM-208:aan liittyvästä 290 miljoonan Yhdysvaltain dollarin ennakkomaksusta, josta 228 miljoonaa euroa sisältyy rahavirrassa voittoon ennen veroja. Ennakkomaksusta 60 miljoonaa euroa, joka on varattu taseeseen kattamaan Orionin osuutta ODM-208:n tulevista kehityskuluista, näkyy liiketoiminnan rahavirran oikaisuna.

Investointien rahavirta oli -154 (-80) miljoonaa euroa. Kasvu johtuu lähinnä VMD:n hankinnasta.

Rahoituksen rahavirta oli -160 (-215) miljoonaa euroa. Ero vertailukauteen johtuu lainamäärien muutoksesta. Tammi-joulukuun 2022 aikana lainojen nettomäärä oli 73 miljoonaa euroa suurempi kuin vertailukaudella. Syys-marraskuussa 2022 yhtiö hankki omia osakkeitaan 18 miljoonalla eurolla.

Investoinnit

Konsernin investoinnit ilman VMD-hankintaa olivat 110 (85) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden osuus oli 59 (52) miljoonaa euroa ja aineettomien hyödykkeiden osuus 51 (33) miljoonaa euroa. Aineettomat investoinnit sisältävät 20 miljoonan euron ennakkomaksun liittyen Amnealin geneeristen lääkkeiden kaupallistamisoikeuksiin Euroopassa, Australiassa ja Uudessa-Seelannissa sekä 15 miljoonan euron ennakkomaksun liittyen Jemincaren NaV 1.8 -salpaajaan (ODM-111).

Katsauskauden lopussa VMD-hankintaan liittyvät investoinnit olivat yhteensä 94 miljoonaa euroa sisältäen kauppahinnan 82 miljoonaa euroa sekä 11 miljoonaa euroa viivästettyjä maksuja. Lisäksi Orion maksoi yrityskaupan jälkeen takaisin 7 miljoonaa euroa entisiltä VMD:n osakkeenomistajilta otettuja osakaslainoja.

Muutos raportoinnissa 1.1.2023 alkaen

Orionin uusi organisaatorakenne astui voimaan 1.1.2023, minkä seurauksena osavuositarkastuksesta 1-3/2023 alkaen Orion erittelee raportoinnissaan liikevaihdon uuden organisaatorakenteen mukaisesti tulosityksiköittäin. Tulosityksiköt ovat Innovative Medicines, Branded Products, Generics and Consumer Health, Animal Health sekä Fermion. Vuoden 2022 taloudellinen raportointi tehdään vielä vanhan rakenteen mukaisesti.

Liiketoiminnan keskeiset tavoitteet ja tärkeimmät mittarit vuonna 2022

TAVOITE	TÄRKEIMMÄT MITTARIT 2022	Status 31.12.2022
Nykyisen tuoteiston myynnin kasvattaminen	Orionin kirjaama Nubeqa®-myynti kasvaa merkittävästi	tavoitteessa
	Easyhaler®-tuoteiston myynti kasvaa yli 5 %	tavoitteessa
Pitkän aikavälin kasvun rakentaminen	Uusien tuotteiden sisänlisensointi	osittain tavoitteessa
	Portfolion kasvattaminen tuoteostoin ja yritysjärjestelyin	tavoitteessa
	Kumppani ODM-208:n kehitykseen ja kaupallistamiseen	tavoitteessa
	Faasi III -tutkimuksen aloittaminen ODM-208:lla	tavoitetta ei saavutettu*
	Ainakin yksi uusi hanke kliiniseen kehitysvaiheeseen	tavoitteessa
	Tutkimus- ja kehitysportfolion vahvistaminen uusilla yhteistyösopimuksilla	tavoitteessa

* Meneillään olevaan ODM-208:n faasi II -tutkimukseen on päätetty rekrytoida lisää potilaita, minkä seurauksena tämä tavoite ei ollut saavutettavissa vuonna 2022.

Liiketoimintakatsaus

Katsaus Suomen ihmislääkemarkkinoihin

Suomi on tärkeä markkina-alue Orionille, ja sen osuus konsernin kokonaisliikevaihdosta on noin neljäsosa. Pharmarketin tilastoinnin (1-12/2022) mukaan Orionin ihmislääkkeiden kokonaismyynti tammi-joulukuussa 2022, pitäen sisällään lääkkeellisten ja ei-lääkkeellisten tuotteiden myynnin, kasvoi 4 % edellisvuodesta.

Orionille merkittävä tuoteryhmä Suomessa on viitehintaisten reseptilääkkeet apteekkikanavassa. Orionin viitehintaisten reseptilääkkeiden myynti kasvoi 12 %, kun kokonaismarkkina laski 3 % vertailukaudesta. Orionin viitehintaisten reseptilääkkeiden merkittävää kasvua tilastossa selittää vahva volyymikasvu sekä tilastointitapa, joka huomioi vain tuotteet, jotka tilaston laatimishetkellä ovat viitehintaisten reseptilääkkeitä. Viitehintaisten lääkkeiden keskihinta markkinoilla laski noin 10 % vertailukaudesta (Lähde: Pharmarket). Jatkuvan hintakilpailun merkitys on ollut Orionille huomattava johtuen yhtiön laajasta tuotevalikoimasta ja merkittävästä markkinaosuudesta Suomessa.

Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta Orion on säilyttänyt asemansa Suomen johtavana lääkemarkkinoijana. Orionilla on erityisen vahva asema sekä viitehintaisten reseptilääkkeissä että itsehoitotuotteissa, joissa molemmissa sillä on neljänneksen markkinaosuus.

Ihmislääkkeiden myynti Suomessa (lääkkeelliset ja ei-lääkkeelliset tuotteet):

milj. EUR	1-12/22	1-2/21	Muutos %
Ihmislääkkeiden kokonaismyynti (sairaala- ja apteekkikanava)			
Markkina	3 081	2 985	+3 %
Orion	335	321	+4 %
Kaikki reseptilääkkeet yhteensä (apteekkikanava)			
Markkina	1 761	1 696	+4 %
Orion	189	184	+3 %
Viitehintaisten reseptilääkkeet (apteekkikanava) *			
Markkina	458	472	-3 %
Orion	111	99	+12 %
Itsehoitotuotteet (apteekkikanava)			
Markkina	433	404	+7 %
Orion	112	103	+9 %

* Viitehintaisten reseptilääkkeet –ryhmän tilasto huomioi tuotteet, jotka tilaston laatimishetkellä ovat viitehintaisten reseptilääkkeitä. Tämän vuoksi vertailukauden myynti- tai markkinaosuusluvut saattavat poiketa aiemmin julkaistuista tiedoista.

Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-12/2022

Orionin markkinaosuus ihmislääkkeiden myynnistä Suomessa (lääkkeelliset ja ei-lääkkeelliset tuotteet):

Orionin markkinaosuus, %	1-12/22	1-12/21
Ihmislääkkeet kokonaisuudessaan (apteekki- ja sairaalakanava)	11 %	11 %
Kaikki reseptilääkkeet yhteensä (apteekkikanava)	11 %	11 %
Viitehintaisten reseptilääkkeet (apteekkikanava) *	24 %	21 %
Itsehoitotuotteet (apteekkikanava)	26 %	26 %

* Viitehintaisten reseptilääkkeet –ryhmän tilasto huomioi tuotteet, jotka tilaston laatimishetkellä ovat viitehintaisten reseptilääkkeitä. Tämän vuoksi vertailukauden myynti- tai markkinaosuusluvut saattavat poiketa aiemmin julkaistuista tiedoista.

Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-12/2022

Orionin myyntiverkosto

Orionin tuotteita myydään maailmanlaajuisesti yli sadassa maassa Orionin oman myyntiverkoston sekä partnereiden kautta. Orionilla on oma myyntiverkosto Euroopassa sekä viidessä Aasian ja Tyynenmeren alueen maassa. Muualla maailmassa Orion myy ihmisille tarkoitettuja lääkkeitään pääosin partnereiden kautta. Eläinlääkkeitä Orion myy itse Pohjoismaissa, Belgiassa, Ranskassa, joissakin itäisen Euroopan maissa ja Vietnamin. Muualla tuotteita myydään partnereiden kautta. Fermionin ja sopimusvalmistuksen tuotteita sekä palveluja myydään itse maailmanlaajuisesti.

Alkuperälääkkeet

Alkuperälääkkeet-yksikön tuotteisto koostuu reseptilääkkeistä, jotka on suunnattu kolmelle terapia-alueelle: neurologisiin sairauksiin, syöpäsairauksiin ja tehohoitoon sekä inhaloitaviin keuhkolääkkeisiin Easyhaler®-tuoteportfolion alla.

Yksikön liikevaihto tammi-joulukuussa 2022 oli 644 (388) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 66 %. Kasvu johtuu pääosin 228 miljoonan euron ennakkomaksusta, mutta tuotemyynti kehittyi myös hyvin.

Liikevaihto tuotteittain

milj. EUR	1-12/22	1-12/21	Muutos %
Easyhaler®-tuoteportfolio	130	117	+11 %
Stalevo®, Comtess® ja Comtan®	100	95	+5 %
Nubeqa®*	88	39	+122 %
Simdax®	43	57	-25 %
Dexdor®	18	37	-51 %
Muut**	265	42	+525 %
Yhteensä	644	388	+66 %

*) sisältää Orionin kirjaaman tuotemyynnin Bayerille ja rojaltit

**) sisältää palvelumyyntiä, etappimaksuja ja tuotteita kuten Enanton®, Precedex® sekä kliiniseen tutkimuskäyttöön myytyjä valmisteita. Tammi-joulukuussa 2022 kliiniseen tutkimuskäyttöön myydyn darolutamidin liikevaihto oli 2 (12) miljoonaa euroa.

Orionin kirjaama Nubeqa®-valmisteen (darolutamidi) myynti tammi-joulukuussa 2022 oli yhteensä 88 (39) miljoonaa euroa, josta rojaltit olivat 40 (13) miljoonaa euroa ja tuotemyynti eli toimitukset Bayerille 47 (26) miljoonaa euroa. Nubeqa® on hyväksytty yli 70 markkinalla eri puolilla maailmaa etäpesäkkeettömän, tavanomaiselle hormonaaliselle hoidolle vastustuskykyisen eturauhassyövän hoitoon. Elokuussa 2022 Yhdysvaltain lääkevirasto FDA hyväksyi lisäindikaationa darolutamidin käytön yhdessä dosetakselin kanssa levinneen hormonisensitiivisen eturauhassyövän hoidossa. Bayerilla on meneillään tai suunnitteilla myyntilupahakemusprosesseja muilla alueilla.

Bayerilla on darolutamidin kaupalliset oikeudet maailmanlaajuisesti, ja Orion on oikeutettu saamaan vuosittain porrastettua rojaltia darolutamidin maailmanlaajuisesta myynnistä. Keskimääräinen vuotuinen rojaltin taso on aluksi noin 20 % sisältäen tuotemyynnin Bayerille. Alkuvaiheessa rojaltin keskimääräinen vuotuinen taso on hieman alempi ja myynnin kasvaessa myös rojaltin keskimääräinen vuotuinen taso kasvaa. Jos darolutamidin vuotuinen maailmanlaajuinen myynti olisi 3 miljardia euroa, Orionin saama keskimääräinen vuotuinen rojalti olisi hieman yli 25 %. Orion vastaa tuotteen valmistuksesta maailmanlaajuisille markkinoille ja edistää myyntiä Euroopassa yhdessä Bayerin kanssa. Orionille syntyy yhtiön kirjaaman Nubeqa®-myynnin rakenteen takia kuluja etupainotteisesti. Valmistuskulut kirjautuvat jo tuotteiden toimituksen yhteydessä, mutta rojaltitulot vasta siinä vaiheessa, kun tuote on myyty markkinoille ja Orion saa rojalteja Bayerilta. Tällä ajoituserolla on olennainen vaikutus Orionin kirjaaman Nubeqa®-myynnin kannattavuuteen etenkin tuotteen elinkaaren alkuvaiheessa, kun tuotemyynnin suhteellinen osuus Orionin kirjaamasta kokonaismyynnistä on suuri. Rojaltien lisäksi Orion on oikeutettu saamaan Bayerilta asteittain kasvavia kertasuoritteisia etappimaksuja, jotka voivat olla yhteensä 280 miljoonaa euroa riippuen Nubeqan myynnin tulevasta kehityksestä.

Easyhaler® on Orionin kehittämä, kuivajauhemuotoisia lääkkeitä annosteleva inhalaattori, johon Orion on kehittänyt lääkkeitä useista tunnetuista geneerisistä vaikuttavista aineista (salbutamoli, beklometasoni, budesonidi, formoteroli, salmeteroli ja flutikasoni). Astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitettun Easyhaler®-tuoteportfolion yhteenlaskettu liikevaihto tammi-joulukuussa 2022 oli 130 (117) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 11 %. Vertailukaudella kuivajauhemuotoisten keuhkolääkkeiden markkina ja Easyhaler®-tuotteiden kysyntä kärsi COVID-19-pandemian vuoksi vähentyneistä vastaanottokäynneistä. Kasvua ajoi budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmisteen myynti, joka nousi 11 % ja oli 83 (74) miljoonaa euroa. Muiden Easyhaler®-tuotteiden (beklometasoni, budesonidi, formoteroli, salbutamoli sekä salmeteroli-flutikasoni-yhdistelmävalmiste) yhteenlaskettu myynti kasvoi 10 % ja oli 47 (43) miljoonaa euroa.

Orionin Parkinsonin taudin hoitoon tarkoitettut lääkkeet ovat Stalevo® (vaikuttavat aineet karbidopa, levodopa ja entakaponi) ja Comtess®/Comtan® (entakaponi). Niiden yhteenlaskettu liikevaihto tammi-

joulukuussa 2022 kasvoi 5 % ja oli 100 (95) miljoonaa euroa. Orion myy Parkinson-lääkkeitä itse Euroopassa sekä joissain maissa Aasian-Tyynenmeren alueella. Muualla maailmassa tuotteita myydään partnereiden kautta. Orionin Parkinson-lääkkeiden merkittävin yksittäinen markkina tällä hetkellä on Japani, jossa Orionilla on jakelusopimus Novartiksen kanssa. Pakolliset merkittävät hinnanalennukset astuivat voimaan Japanissa vuoden 2022 alussa. Parkinson-tuotteiston kokonaisuusmyynti kuitenkin kasvoi hieman, koska toimitukset muille yhteistyökumppaneille lisääntyivät.

Euroopassa myytävän Orionin Dexdor®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomidiini) liikevaihto oli 18 (37) miljoonaa euroa, ja se laski 51 %. Odotettu myynnin lasku johtuu geneerisestä kilpailusta ja siitä, että vertailukausi oli geneerisen kilpailun alkamisesta huolimatta erittäin vahva johtuen COVID-19-pandemian aiheuttamasta kysynnän kasvusta.

Sydämen vaikean vajaatoiminnan hoitoon tarkoitettua Simdax®-lääkettä (levosimendaani) myydään maailmanlaajuisesti yhteensä noin 60 maassa. Tuotteen liikevaihto tammi-joulukuussa 2022 oli 43 (57) miljoonaa euroa, ja se laski 25 %. Myynti laski vertailukaudesta pääosin joillain markkinoilla koettujen hintojen laskun vuoksi, mutta myös suora geneerinen kilpailu on alkanut vaikuttaa.

Erityistuotteet

Patenttisuojoittomista eli geneerisistä reseptilääkkeistä (mukaan lukien biosimilaarit) sekä itsehoitotuotteista muodostuvan Erityistuotteet-yksikön liikevaihto tammi-joulukuussa 2022 kasvoi 4 % ja oli 521 (503) miljoonaa euroa. Itsehoitovalmisteet vetivät kasvua, mutta myös reseptilääkkeiden myynti kehittyi hyvin. Erilaisia hengitystieinfektioita on ollut edellisvuosia enemmän liikkeellä, mikä osin selittää kasvua. Viitehintaisten reseptilääkkeiden hinnat ovat jatkaneet laskuaan etenkin Suomessa, mutta Orion on pystynyt kompensoimaan hintojen laskun vaikutusta kasvaneilla myyntivolyymeilla. Koronapandemian ja siihen liittyvien eri maissa asetettujen rajoitusten vuoksi kausiluontoisia tauteja kuten tavanomaisia hengitystieinfektioita esiintyi vertailukaudella normaalia vähemmän, ja ei-kiireelliset käynnit lääkärin vastaanotoilla sekä sen seurauksena lääkemääräysten lukumäärä vähenivät. Erityistuotteiden liikevaihdosta 74 % (75 %) tuli geneerisistä reseptilääkkeistä ja 26 % (25 %) itsehoitotuotteista.

Erityistuotteiden liikevaihdon jakauma tuoteryhmittäin 1-12/2022:

milj. EUR	1-12/22	1-12/21	Muutos %	Osuus yksikön liikevaihdosta 1-12/22	Osuus yksikön liikevaihdosta 1-12/21
Geneeriset reseptilääkkeet	384	380	+1 %	74 %	75 %
Itsehoitotuotteet	137	123	+11 %	26 %	25 %
Yhteensä	521	503	+4 %		

Erityistuotteet-yksikön tärkeimmät markkina-alueet ovat Suomi, Skandinavia sekä itäinen Eurooppa. Suomessa yksikön myynti tammi-joulukuussa 2022 oli 289 (278) miljoonaa euroa. Myynnin 4 prosentin kasvu tuli pääosin itsehoitotuotteista. Hintakilpailusta johtuva viitehintaisten geneeristen lääkkeiden hintojen lasku jatkui, mutta Orion pystyi kompensoimaan tämän vaikutuksen vahvalla volyymikehityksellä.

Skandinaviassa Erityistuotteiden myynti oli 76 (76) miljoonaa euroa. Itäisessä Euroopassa Erityistuotteiden myynti oli 80 (81) miljoonaa euroa. Liikevaihdon pysyminen edellisvuoden tasolla johtui pääosin vahvasta myynnin kehityksestä Venäjällä ja Ukrainassa ennen Ukrainan sodan syttymistä sekä Venäjän ruplan kurssikehityksestä. Maalis-joulukuussa 2022 myynti näillä alueilla laski selvästi. Erityistuotteiden myynti muilla alueilla kuin Suomessa, Skandinaviassa ja Itäisessä Euroopassa oli 76 (67) miljoonaa euroa.

Tammikuussa 2022 Orion ilmoitti, että Orion ja CuraTeQ Biologics ovat laajentaneet yhtiöiden välistä biosimilaarien jakelusopimusta koskemaan myös Baltian maita. Alkuperäinen vuonna 2020 allekirjoitettu markkinointi- ja jakelusopimus sisälsi Pohjoismaat, Itävallan, Unkarin ja Slovenian. Sopimuksen mukaan Orion saa oikeuden myydä ja markkinoida CuraTeQin biosimilaareja näillä alueilla. Kaikki sopimuksen piirissä olevat tuotteet ovat vielä kehitys- tai rekisteröintivaiheessa, ja Orionin alueilla tuotteiden lanseeraus tapahtuu arviolta vuosina 2023-2026 riippuen kehitystyön onnistumisesta sekä tuotteiden viranomais hyväksynnästä. Tammikuussa 2023 Orion ilmoitti, että Orion ja Amneal Pharmaceuticals, Inc. ovat solmineet pitkäaikaisen lisenssisopimuksen koskien Amnealin geneeristen tuotteiden kaupallistamista suurimmassa osassa Eurooppaa sekä Australiassa ja Uudessa-Seelannissa. Tuotteisto koostuu aluksi joukosta geneerisiä lääkkeitä, jotka ovat tällä hetkellä kaupallisesti saatavilla Yhdysvalloissa, sekä valikoiduista kehitysvaiheen lääkkeistä. Ensimmäisten tuotteiden rekisteröinti Euroopassa, Australiassa ja Uudessa-Seelannissa alkaa vuoden 2023 aikana. Lanseerausten odotetaan tapahtuvan tulevina vuosina

Eläinlääkkeet

Pohjoismaissa, Belgiassa, Ranskassa, osassa itäistä Eurooppaa sekä Vietnamissa Orion myy itse eläinlääkkeitä, ja muilla alueilla yhtiö toimii partnerien kautta. Lisäksi Orion markkinoi ja myy useiden muiden yhtiöiden valmistamia eläinlääkkeitä.

Kesäkuussa 2022 Orion osti belgialaisen eläinlääkeyhtiö V.M.D. NV:n ("VMD"). Yritysosstolla Orionin Eläinlääkkeet-yksikkö laajensi tuotetarjontaansa ja sai jalansijan tuotantoeläinmarkkinassa, laajensi omaa maantieteellistä läsnäoloaan Länsi-Eurooppaan, laajensi vientimarkkinoita sekä sai eläinlääkkeiden valmistukseen erikoistuneen tuotantolaitoksen. Hankitun yhtiön integrointi Orionin Eläinlääkkeet-yksikköön on meneillään.

Eläinlääkkeet-yksikön liikevaihto tammi-joulukuussa 2022 oli 99 (73) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 35 %. Myynti sisältää kesäkuussa ostetun eläinlääkeyhtiö VMD:n (Inovet) liikevaihdon, mikä selittää kasvua vertailukaudesta. Yksikön liikevaihdosta 37 % (53 %) eli 36 (39) miljoonaa euroa muodostui eläinrauhotteiden myynnistä. Tuoteperheeseen kuuluvat Orionin eläinrauhotteet Dexdomitor® (deksmedetomidiini), Domitor® (medetomidiini) ja Domesedan® (detomidiini) sekä rauhoitteiden vastavaikuttaja Antisedan® (atipametsoli).

Fermion ja sopimusvalmistus

Fermion valmistaa lääkkeiden vaikuttavia aineita Orionin ja muiden lääkeyhtiöiden käyttöön, ja sen tuotteisto kattaa lähes 30 lääkeainetta. Fermion valmistaa vaikuttavia aineita Orionin omiin alkuperälääkkeisiin sekä osaan geneerisistä lääkkeistä. Muille lääkeyhtiöille Fermion valmistaa geneerisiä lääkeaineita sekä tarjoaa sopimusvalmistuspalveluita uusien vaikuttavien lääkeaineiden kehitykseen ja valmistukseen.

Fermionin ja sopimusvalmistuksen liikevaihto ilman toimituksia Orionin omaan käyttöön oli 69 (75) miljoonaa euroa. Lääkeraaka-aineiden kaupassa tilausykladit ovat viime vuosina muuttuneet yhä lyhyemmiksi, ja tämä on johtanut liiketoiminnan volyymin aiempaa selkeästi suurempaan vaihteluun vuoden kuluessa ja eri vuosien välillä. Fermionin tuotteiden kysyntä on ollut hyvää, ja tuotantokapasiteetti on ollut lähes täydessä käytössä. Ulkoisen liikevaihdon laskua selittää osin se, että tuotantokapasiteettia on allukoitu enemmän Orionin lääkkeiden vaikuttavien aineiden valmistukseen.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehityskulut kasvoivat 15 % tammi-joulukuussa 2022 ja olivat 136 (118) miljoonaa euroa. Niiden osuus konsernin liikevaihdosta oli 10 % (11 %). Tutkimus- ja kehityskulut sisältävät myös nykyisen tuoteiston kehittämiseen liittyviä kustannuksia. Orionin lääketutkimuksen ydinterapia-alueita ovat syöpäsairaudet ja kipu. Orion kehittää myös eläinlääkkeitä sekä valikoituja geneerisiä lääkkeitä.

Orion päätti vuoden 2022 aikana, että uusien alkuperälääkkeiden kehityksessä yhtiö keskittyy jatkossa syöpäsairauksiin ja kipuun. Keskittämällä resurssit yhtiö arvioi saavansa kehitettyä parhaiten uusia hoitoja potilaiden tarpeisiin sekä tehokkaimman vastineen T&K-panoksilleen. Meneillään olevat kliiniset kehityshankkeet jatkuvat normaalisti lukuun ottamatta Easyhaler® indakateroli-glykopyrroonium- sekä Easyhaler® tiotropium -kehityshankkeita, jotka lopetettiin vuoden 2022 aikana. Uusien rinnakkaislääkkeiden kehittäminen sekä eläinlääkkeiden tutkimus ja kehitys jatkuvat ennallaan. Orionin uusien alkuperälääkkeiden tutkimuksen ja tuotekehityksen uudelleenfokusointi ei vaikuta nykyiseen myynnissä olevaan tuoteportfolioon.

Keskeiset kliiniset kehityshankkeet

Projekti/molekyylä	Käyttöaihe	FAASI			Rekisteröinti
		I	II	III	
Darolutamidi ARASENS ¹	Eturauhassyöpä (mHSPC)	I	II	III	Rekisteröinti*
Darolutamidi ARANOTE ¹	Eturauhassyöpä (mHSPC)	I	II	III*	
ODM-208 (CYP11A1-estäjä) ²	Eturauhassyöpä (mCRPC)	I	II*		
ODM-105 (tasipimidiini)	Psykiatriset häiriöt	I			
ODM-111 (NaV 1.8 -salpaaja)	Kipu	I*			
¹ Yhteistyössä Bayerin kanssa		II	= Vaihe valmis		= Status muuttunut
² Yhteistyössä MSD:n kanssa		II*	= Vaihe meneillään		

Yksityiskohtaiset tulokset Orionin ja Bayerin vaiheen III ARASENS-tutkimuksesta, jossa tutkittiin suun kautta otettavan androgeenireseptorin estäjän (ARI) darolutamidin käyttöä levinneen hormonisensitiivisen eturauhassyövän (mHSPC) hoidossa, julkaistiin helmikuussa 2022 New England Journal of Medicine -lehdessä ja Yhdysvaltain kliinisen onkologian yhdistyksen virtsateiden syöpiä käsittelevässä symposiumissa (ASCO GU 2022). ARASENS-tutkimuksessa darolutamidi yhdessä kemoterapia-aine dosetakselin ja androgeenideprivaatioterapian (ADT-hoito) kanssa lisäsi merkittävästi kokonaiselinaikaa verrattuna lumelääkkeen, dosetakselin ja ADT-hoidon yhdistelmään. Tutkimuksessa raportoidut haittavaikutukset olivat samankaltaisia molemmissa tutkimusryhmissä. Myös toissijaisissa päätetapahtumissa havaittiin johdonmukaisia hyötyjä. Elokuussa Yhdysvaltain lääkeviranomainen FDA hyväksyi lisäindikaationa darolutamidin käytön yhdessä dosetakselin kanssa levinneen hormonisensitiivisen eturauhassyövän hoidossa. Bayer on jättänyt hakemukset darolutamidin lisäindikaatioiden saamiseksi myös muun muassa EU:ssa, Japanissa ja Kiinassa. Tammikuussa 2023 Euroopan lääkeviraston (EMA) ihmislääkekomitea (CHMP) antoi myönteisen lausunnon suosittaen myyntiluvan myöntämistä Euroopan Unionissa darolutamidille yhdessä dosetakselin kanssa levinneen hormonisensitiivisen eturauhassyövän (mHSPC) hoitoon. Euroopan komission odotetaan tekevän lopullisen päätöksen myyntiluvan myöntämisestä tulevien kuukausien aikana.

Lisäksi Orionilla ja Bayerilla on käynnissä kliinisen vaiheen III ARANOTE-tutkimus, jossa selvitetään darolutamidin ja hormoniterapiahoiton (androgeenideprivaatioterapia ADT) yhdistelmän tehoa ja turvallisuutta verrattuna lumelääkkeen ja hormoniterapiahoiton yhdistelmään potilailla, joilla on levinnyt hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC).

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen II CYPIDES-tutkimus ODM-208-molekyylillä, joka on uudenlainen selektiivinen hormonisynteesin estäjä (CYP11A1-estäjä), levinnyttä kastroatioresistenttiä eturauhassyöpää (mCRPC) sairastavien potilaiden hoitoon. Tähän tutkimukseen on päätetty rekrytoida lisää potilaita, minkä vuoksi siitä odotetaan lisätuloksia vuonna 2023. Lopullisesti tutkimuksen odotetaan valmistuvan vuoden 2024 jälkimmäisellä puoliskolla. Heinäkuussa Orion ja MSD julkistivat maailmanlaajuisen kehitys- ja kaupallistamissopimuksen, joka koskee ODM-208-molekyylä sekä muita lääkkeitä, jotka estävät steroidituotannossa tärkeän sytokromi P450 11A1 -entsyymien (CYP11A1) toimintaa. Sopimuksen ehtojen mukaan Orion ja MSD kehittävät ja kaupallistavat yhdessä ODM-208-molekyylä. MSD maksoi Orionille 290 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisen ennakkomaksun, josta Orion tuloutti 228 miljoonaa euroa allekirjoitushetkellä ja 60 miljoonaa euroa on varattu kattamaan Orionin osuutta ODM-208:n tulevaisuudessa kertyvistä kehityskuluista. Orion vastaa ODM-208:n valmistuksesta tutkimus- ja kaupalliseen käyttöön.

Lisäksi sopimus antaa molemmille osapuolille option muuttaa yhteiskehitys- ja yhteiskaupallistamissopimus maailmanlaajuisesti yksinoikeudelliseksi lisenssisopimukseksi MSD:lle. Jos optio käytetään, MSD vastaisi täysin kaikista hankkeeseen liittyvistä tulevista ja kertyneistä kehitys- ja kaupallistamiskuluista. Orion olisi oikeutettu saamaan ODM-208:n kehityksen ja kaupallistamisen edistymiseen liittyviä etappimaksuja sekä porrastettua kaksinumeroista rojaltiosuutta myynnistä, jos tuote hyväksytään. Useista tuotteen hyväksyntään ja myyntiin liittyvistä etappimaksuista mahdollisesti kertyvä kokonaissumma on merkittävä mahdollisuus Orionille.

Orion on saanut päätökseen kliinisen vaiheen I -tutkimuksen, jossa selvitettiin yhtiön alfa 2 -tutkimukseen perustuvan tasipimidiinin (ODM-105) turvallisuutta ja siedettävyyttä terveillä vapaaehtoisilla. Kertyneen tutkimustiedon perusteella Orion valmistautuu aloittamaan kliinisen vaiheen II -tutkimuksen, jossa selvitetään lääkeaihion tehoa ja turvallisuutta psykiatrisissa häiriöissä.

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen I -tutkimus akuutin ja kroonisen kivun hoitoon tarkoitettulla ODM-111-molekyylillä, joka on NaV 1.8 -kanavan salpaaja. Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion turvallisuutta ja siedettävyyttä terveillä vapaaehtoisilla. Toukokuussa Orion ja kiinalainen Jemincare solmivat sopimuksen, jossa Orion sai manner-Kiinaa, Hong Kongia, Macaota ja Taiwania lukuun ottamatta maailmanlaajuisen yksinoikeuden molekyylin kehittämiseen ja kaupallistamiseen. Orion sai myös omistusoikeuden tiettyihin yhdisteeseen liittyviin keskeisiin patenttihakemuksiin omalla alueellaan.

Sopimuksen mukaan Orionilla on oikeus kehittää ja kaupallistaa lääkeaihio omalla alueellaan. Orion vastaa täysin omista kehittämis- ja kaupallistamiskuluistaan. Lisäksi Orion valmistaa tuotteet, mukaan lukien vaikuttavan lääkeaineen, omille markkinoilleen.

Sopimuksen ehtojen mukaan Jemincare saa ennakkomaksuna 15 miljoonaa euroa, jonka lisäksi Jemincarella on tiettyjen kehitys-, kaupallistamis- ja myyntitavoitteiden saavuttamisen jälkeen oikeus saada etappimaksuja, jotka voivat olla merkittäviä. Lisäksi Jemincare on oikeutettu saamaan porrastettua 8-15 prosentin rojaltia tulevasta myynnistä Orionin alueella.

Orionilla on yhteistyössä Propeller Healthin kanssa meneillään kehityshanke, jossa Easyhaler®-laitteeseen liitetään sensori, joka monitoroi laitteen käyttöä.

Digitaalisten hoitojen alueella Orionilla on käynnissä kaksi kliinistä hanketta. VIRPI (Pilot Study of a Virtual Reality Software for Chronic Pain) -tutkimuksessa selvitettiin virtuaalitodellisuuden hyödyntämisen vaikutuksia kroonisen alaselkävivun hoidossa. Tulokset tästä tutkimuksesta olivat positiiviset, ja Orion etsii parhaillaan kumppania kroonisen kivun hoitoon tarkoitettun digitaalisen terapian ohjelmistoratkaisun jatkekehitykseen ja kaupallistamiseen. Yhteistyössä Healthware Groupin kanssa tehtävä ODD-402-pilottitutkimus pyrkii selvittämään, miten Parkinson-potilaiden hoitoa voitaisiin kehittää, personoida ja parantaa potilaista dataa keräävän digitaalisen työkalun avulla.

Varhaisessa tutkimusvaiheessa Orionilla on meneillään useita projekteja, joissa tutkitaan syöpää ja kipua. Lisäksi Orionilla on meneillään hankkeita uusien eläinlääkkeiden sekä valikoitujen geneeristen lääkkeiden kehittämiseksi. Joulukuussa 2022 Orion ja Alligator Bioscience sopivat toisen yhteisen tutkimushankkeen aloittamisesta vuonna 2021 allekirjoitetun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Tutkimusyhteistyössä keskitytään Orionin valitsemiin immuno-onkologisiin kohteisiin suunnattujen uusien bispesifisten vasta-aineiden löytämiseen.

Henkilöstö

Orion-konsernin keskimääräinen henkilömäärä tammi-joulukuussa 2022 oli 3 472 (3 364). Joulukuun 2022 lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 3 527 (3 355) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 2 648 (2 617) henkilöä ja Suomen ulkopuolella 879 (738) henkilöä. Henkilömäärän kasvu johtuu siitä, että VMD:n työntekijät kuuluvat nyt Orion-konserniin.

Palkat ja muut henkilöstökulut olivat tammi-joulukuussa 2022 yhteensä 264 (231) miljoonaa euroa.

Muutokset ylimmässä johdossa

Orion Oyj:n hallitus nimitti 20.4.2022 Liisa Hurmeen Orion Oyj:n toimitusjohtajaksi 1.11.2022 alkaen. Hänen edeltäjänsä Timo Lappalainen jatkoi toimitusjohtajana 1.11.2022 saakka.

Juhani Kankaanpää nimitettiin 20.9.2022 Orion-konsernin operatiivisista toiminnoista vastaavaksi johtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 1.11.2022 lukien.

Orion julkisti 17.10.2022 uuden organisaatorakenteen ja seuraavat muutokset johtoryhmässä 1.1.2023 alkaen. Satu Ahomäki nimitettiin Generics and Consumer Health -tulosyksikön johtajaksi, Virve Laitinen nimitettiin Corporate Strategy and Program Management -konsernitason toiminnon johtajaksi, Niclas Lindstedt nimitettiin Animal Health -tulosyksikön johtajaksi, Hao Pan nimitettiin Branded Products -tulosyksikön johtajaksi ja Outi Vaarala nimitettiin Innovative Medicines -tulosyksikön johtajaksi. Vaarala myös jatkaa roolissaan Research & Development -toiminnon johtajana.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Orion-konserniin kuuluvia yhtiöitä on osapuolena erilaisissa oikeusriidoissa, joita ei kuitenkaan pidetä konsernin kannalta merkittävänä oikeudellisina asioina.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Orionilla oli 31.12.2022 yhteensä 141 134 278 (141 134 278) osaketta, joista A-osakkeita oli 34 186 494 (34 813 206) kappaletta ja B-osakkeita 106 947 784 (106 321 072) kappaletta. Yhtiön osakepääoma on 92 238 541,46 (92 238 541,46) euroa. Joulukuun 2022 lopussa Orionin hallussa oli yhteensä 932 771 (571 314) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 31.12.2022 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 789 744 893 (802 013 878) ääntä.

Orionilla oli joulukuun 2022 lopussa 79 423 (80 792) rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Osakkeiden äänioikeudet

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa. Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Osakkeiden muuntaminen

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärien puitteissa. Tammi-joulukuussa 2022 muunnettiin 626 712 A-osaketta B-osakkeiksi.

Kaupankäynti Orionin osakkeilla

Orionin A- ja B-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä suurten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa tunnuksilla ORNAV ja ORNBV. Kaupankäynti yhtiön molemmilla osakkeilla alkoi 3.7.2006, ja tietoja kaupankäynnistä yhtiön osakkeilla on saatavilla kyseisestä päivämäärästä alkaen. Yhtiön osakkeiden markkina-arvo 31.12.2022 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 7 179 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 aikana Orionin A-osaketta vaihdettiin Nasdaq Helsingissä yhteensä 1 684 646 kappaletta ja B-osaketta 79 342 616 kappaletta. Vaihdetun osakkeiden arvo vastasi 3 414 miljoonaa euroa. Vuoden aikana A-osakkeista vaihdettiin 4,9 ja B-osakkeista 74,2 prosenttia. Keskimääräinen vaihto Orionin osakkeilla oli 57,4 prosenttia.

Orionin A-osakkeen kurssi nousi vuoden 2022 aikana 41,6 prosenttia ja B-osakkeen 40,3 prosenttia. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2022 oli 51,10 euroa ja B-osakkeen päätöskurssi 51,24 euroa. Orionin A-osakkeen vuoden korkein kurssi oli 54,00 euroa ja alin kurssi 33,90 euroa. B-osakkeen korkein kurssi vuoden 2022 aikana oli 54,18 euroa ja alin kurssi 33,75 euroa.

Nasdaq Helsingin lisäksi Orionin osakkeilla käydään kauppaa myös useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla.

Hallituksen valtuutukset

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous 23.3.2022 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista uusia osakkeita antamalla. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 14 000 000 uuden B-sarjan osakkeen antamisesta. Osakeantivaltuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen myös päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta sekä päättämään osakeannista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus on oikeutettu päättämään enintään 500 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta sekä enintään 1 000 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman B-osakkeen luovuttamisesta. Omien osakkeiden hankkimisvaltuutus on voimassa 18 kuukautta ja omien osakkeiden luovuttamisvaltuutus 5 vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Valtuutuksien ehdot on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 23.3.2022.

Orion Oyj:n hallitus päätti 25.8.2022 omien osakkeiden hankkimisesta yhtiökokouksen 23.3.2022 antaman valtuutuksen perusteella. Orion hankki 1.-19.9. ja 26.10.-4.11.2022 välisenä aikana yhteensä 400 000 B-sarjan osaketta. Hankinnan jälkeen hallitus on edelleen oikeutettu päättämään enintään 100 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Konsernilla on voimassa kaksi konsernin avainhenkilöiden osakepohjaista kannustinjärjestelmää: Orion-konsernin pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2019, josta on tiedotettu 6.2.2019 annetulla

pörssitiedotteella, sekä Orion-konsernin pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2022, josta on tiedotettu 10.2.2022 annetulla pörssitiedotteella.

Omistus pohja

Orionin osakkeet kuuluvat Euroclear Finlandin ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään, ja Euroclear Finland on Orionin virallisen osakasluettelon ylläpitäjä.

Orionilla oli joulukuun 2022 lopussa 79 423 (80 792) rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista yksityishenkilöitä oli 96 % (96 %). Heidän omistuksessaan oli koko osakekannasta 38 % (40 %) ja kaikista äänistä 61 % (61 %). Hallintarekisteröityjä ja ulkomaalaisessa omistuksessa olevia osakkeita oli 56 (56) miljoonaa kappaletta. Niiden osuus kokonaisosakemäärästä oli 40 % (40 %) ja 10 % (10 %) yhteenlasketuista äänistä.

Orionin hallussa oli joulukuun 2022 lopussa 932 771 (571 314) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. Niiden osuus yhtiön koko osakekannasta on 0,7 % (0,4 %) ja yhteenlasketusta äänimäärästä 0,12 % (0,07 %).

Liputusilmoitukset

Orion Oyj sai tammi-joulukuussa 2022 yhteensä 9 arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta. Ilmoitusten mukaan BlackRock Inc.:n ja sen rahastojen suoraan, välillisesti ja/tai rahoitusinstrumenttien kautta omistamien Orionin osakkeiden osuus oli joko noussut yli viiteen (5) prosenttiin tai laskenut alle viiteen (5) prosenttiin Orion Oyj:n kaikista osakkeista.

Liputusilmoitusten yksityiskohdat ovat saatavilla osoitteessa www.orion.fi/liputukset.

Johdon osakeomistukset

Vuoden 2022 lopussa hallituksen jäsenten yhteenlasketussa osakeomistuksessa oli yhteensä 674 973 kappaletta yhtiön osakkeita, joista 613 063 oli A-osakkeita ja 61 910 B-osakkeita. Toimitusjohtajan omistuksessa oli joulukuun 2022 lopussa 20 020 yhtiön osaketta, jotka kaikki olivat B-osakkeita. Konsernin johtoryhmän jäsenten (toimitusjohtaja pois lukien) omistuksessa oli yhtiön osakkeita yhteensä 164 286 kappaletta, jotka kaikki olivat B-osakkeita. Yhtiön ylimmän johdon omistuksessa oli näin ollen yhteensä 0,61 % yhtiön koko osakekannasta ja 1,58 % yhteenlasketusta äänimäärästä. Omistukset sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistukset.

Orionin osingonjakopolitiikka

Orion ottaa osingonjaossaan huomioon yhtiön jakokelpoisten voittovarojen lisäksi taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen vaatimat keskipitkän ja pitkän aikavälin investointi- ja muut rahoitustarpeet.

Hallituksen esitys voitonjaosta, osinko 1,60 euroa osakkeelta

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 590 316 773,93 euroa eli 4,21 euroa osaketta kohden. Summasta tilikauden voittoa on 348 926 255,92 euroa eli 2,49 euroa osaketta kohden. Osakekohtaiset summat on laskettu ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista jaetaan osinkoa 1,60 (1,50) euroa osaketta kohden.

Osingonjaon täsmäytyspäivänä yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Voitonjakoehdotuksen tekemispäivänä osinkoon oikeuttavia osakkeita on 140 201 507 kappaletta, joten osingon kokonaismäärä olisi yhteensä 224 322 411,20 euroa. Konsernin osingonjakosuhte tilikaudelta 2022 olisi 64,3 % (108,8 %). Osingon maksupäivä olisi 31.3.2023 ja osinkoon olisivat oikeutettuja osakkeenomistajat, jotka ovat merkittyinä yhtiön osakasluetteloon 24.3.2023.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että lääketieteelliseen tutkimukseen ja muuhun yleishyödylliseen tarkoitukseen lahjoitetaan hallituksen erillisen päätöksen mukaisesti 350 000 (350 000) euroa ja että omaan pääomaan jätettäisiin 365 644 362,73 euroa.

Hallinto ja johtaminen

Orion Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden (Orion-konserni) toiminta perustuu voimassaolevien lakien ja niiden nojalla annettujen normien sekä eettisesti hyväksyttävien toimintatapojen noudattamiseen. Konsernin eri toimielinten tehtävät määräytyvät lakien ja konsernin hallinnointiperiaatteiden mukaisesti.

Orion noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:ssä (Helsingin pörssi) listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi 2020). Orion poikkeaa koodin suosituksesta 15 nimitysvaliokunnan jäsenen valinnan osalta siten, että nimitysvaliokuntaan voidaan valita muitakin kuin hallituksen jäseniä. Tarkemmat tiedot hallinnointikoodin noudattamisesta sekä siitä poikkeamisesta löytyvät Orionin verkkosivuilta www.orion.fi.

Orion-konsernin johtamisjärjestelmä muodostuu konsernitasoisista toiminnoista ja tulosityksiköistä. Näiden lisäksi järjestelmään kuuluu juridisten yksiköiden hallinnon järjestäminen. Toiminnan ohjausta ja valvontaa varten konsernissa on kaikilla tasoilla toimiva valvontajärjestelmä.

Konsernin emoyhtiö on Orion Oyj, jonka osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokouksessa. Yhtiökokous nimittää hallituksen jäsenet sekä päättää mm. yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, osakkeiden liikkeelle laskemisesta ja omien osakkeiden hankkimisesta.

Orion Oyj:n hallitus käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai sen yksiköiden toimintaa koskevat asiat riippumatta siitä, edellyttääkö asia juridisesti hallituksen päätöstä. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinto- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Orion-konsernissa.

Emoyhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä, jotka valitsee yhtiökokous. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsee samaksi ajaksi hallituksen puheenjohtajan ja hallitus, niin ikään samaksi ajaksi, hallituksen varapuheenjohtajan.

Emoyhtiön toimitusjohtajan valitsee hallitus. Osakeyhtiölain mukaisesti toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan toimitusjohtajan irtisanomisaika on sekä yhtiön että toimitusjohtajan irtisanoessa 6 kuukautta. Yhtiöllä on oikeus vapauttaa toimitusjohtaja tehtävistään välittömästi. Tietyissä toimitusjohtajan sopimusrikkomustilanteissa yhtiöllä on lisäksi oikeus irtisanoa toimitusjohtajan päättymään välittömästi. Mainittuja sopimusrikkomustilanteita lukuun ottamatta, mikäli yhtiö on irtisanoanut toimitusjohtajan, toimitusjohtajalla on oikeus erokorvaukseen, joka vastaa hänen 18 kuukauden rahapalkkaansa. Erokorvauksen maksaminen edellyttää myös asiaa koskevaa sopimusta yhtiön ja toimitusjohtajan välillä. Mikäli toimitusjohtaja irtisanoa toimitusjohtajan, erokorvausta ei makseta.

Orion julkaisee selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) sekä palkitsemisraportin vuodelta 2022 hallituksen toimintakertomuksesta erillisinä yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.orion.fi.

Varsinainen yhtiökokous 23.3.2022

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous järjestettiin 23.3.2022 poikkeusjärjestelyin Tapahtumatila Elielissä Helsingissä. Covid-19-pandemian leviämisen rajoittamiseksi varsinainen yhtiökokous järjestettiin ilman osakkeenomistajien tai näiden asiamiesten läsnäoloa kokouspaikalla. Kokouksessa käsiteltiin yhtiöjärjestyksen 10 §:n ja osakeyhtiölain 5 luvun 3 §:n mukaisten asioiden lisäksi yhtiön toimielinten palkitsemisraportti sekä ehdotukset, jotka koskivat hallituksen valtuuttamista päättämään osakeannista uusia osakkeita antamalla, päättämään omien osakkeiden hankkimisesta sekä päättämään osakeannista omia osakkeita luovuttamalla.

Vuodelta 2021 päätettiin jakaa hallituksen ehdotuksen mukaisesti osinkoa 1,50 euroa osaketta kohden.

Varsinaisen yhtiökokouksen ja hallituksen järjestäytymiskokouksen päätöksistä tiedotettiin tarkemmin pörssitiedotteilla 23.3.2022.

Varsinainen yhtiökokous 22.3.2023

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi keskiviikkona 22.3.2023 klo 14.00 alkaen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinta on erottamaton osa päivittäisiä johtamisprosesseja sekä Orion-konsernin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää, ja liittyy tiiviisti yhtiön vastuurakenteisiin sekä toiminnan valvonnan periaatteisiin. Se sisältyy muun muassa Orionin strategiaprosessiin, operatiiviseen suunnitteluun, toiminnan seurantaan sekä sisäiseen valvontajärjestelmään.

Tavoitteena on tunnistaa, mitata ja hallita käytettävissä olevin keinoin ne riskit, jotka mahdollisesti uhkaavat yhtiön toimintaa sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Riskienhallintapolitiikan perustana ovat Orion-konsernin päätetyt strategiat sekä taloudelliset tavoitteet. Yhtiön strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit pyritään tunnistamaan, analysoimaan ja arvottamaan. Tunnistettuihin riskeihin reagoidaan siten, että yhtiö voidaan suojata menetyksiä vastaan tai riskeihin liittyvät mahdollisuudet voidaan hyödyntää.

Riskit jaetaan seuraaviin pääryhmiin:

- Strategiset riskit
- Operatiiviset riskit
- Taloudelliset riskit
- Compliance-riskit

Valtiovarainministeriön asetuksen 1020/2012 8 §:n 1 momentin kohdassa 11 tarkoitetut sopimukset

Orionilla on yhteistyökumppaninsa Bayerin (Bayer Consumer Care AG) kanssa Nubeqa®-lääkettä koskevat lisenssi-, kaupallistamis-, valmistus- ja toimitussopimukset. Nämä sopimukset sisältävät valtiovarainministeriön asetuksen 1020/2012 8 §:n 1 momentin kohdassa 11 tarkoitettuja määräysvallan vaihtumista koskevia ehtoja, joiden mukaan sopijapuoli on oikeutettu tiettyjen sopimusehtojen muuttamiseen tiettyjen edellytysten vallitessa.

Muun kuin taloudellisen tiedon raportointi

Orion on suomalainen lääkeyhtiö, joka toimii maailmanlaajuisesti. Orion kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä sekä lääkkeiden vaikuttavia aineita. Yhtiö toimii globaalissa lääkemarkkinassa osana maailmanlaajuisia toimitusketjuja. Orion ostaa valmiita tuotteita ja raaka-aineita muilta, ja toiset ostavat niitä myös Orionilta. Konsernin tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Ranskassa ja Belgiassa. Lääketutkimuskeskukset sijaitsevat Suomessa ja Iossa-Britanniassa. Orionilaisia oli vuoden 2022 lopussa 3 527 henkilöä, josta Suomessa 2 648 ja ulkomaisissa yksiköissä 879 henkilöä.

Orion on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen kestäväen kehityksen alueella. Johtaessaan ympäristö-, työterveys- ja -turvallisuus- ja henkilöstöasioita sekä huolehtiessaan toimintansa eettisyydestä yhtiö pyrkii saavuttamaan niille asettamansa korkeat tavoitteet. Yhtiö on olennaisuusarvioinnin perusteella tunnistanut toiminnalleen olennaiset vastuullisuuden teemat ja tunnusluvut. Ne on asetettu etusijalle toiminnan kehittämisessä, ja yhtiö myös raportoi tunnusluvuista säännöllisesti. Orionin vastuullisuusohjelman keskeisimmät teemat ovat potilasturvallisuuden ja lääkesaatuuden varmistaminen, sekä vastuu ympäristöstä, työntekijöistä, toiminnan eettisyydestä ja läpinäkyvyydestä. Yhtiö on vuonna 2022 edistänyt vastuullisuusohjelmaansa ja keskittynyt samalla parantamaan yritys vastuun johtamista ja kehittämään edelleen sidosryhmien kanssa käytävää vuoropuhelua vastuullisuusaiheista. Erillinen vastuullisuusraportti vuodelta 2022 julkistetaan huhtikuussa 2023. Muun kuin taloudellisen tiedon raportoinnin tunnusluvut ja tietyt vastuullisuusraportin tunnusluvut ovat varmennettu kolmannen osapuolen toimesta rajoitetun varmennuksen laajuudella.

Kesäkuussa 2022 Orion osti eläinlääkeyhtiö V.M.D. NV:n ("VMD"). Orion on integroimassa uusia VMD-liiketoimintayksiköitä osaksi Orionin kestäväen kehityksen toimintaperiaatteita ja riskien hallintakäytäntöjä. Integraatio jatkuu vuonna 2023. Kun integraatio on saatu päätökseen, Orion sisällyttää uudet liiketoimintayksiköt kestäväen kehityksen raportoinnin tunnuslukuihin ja tuloksiin. Uudet liiketoimintayksiköt on sisällytetty vuoden 2022 tunnuslukuihin osittain ja tämä on kuvattu tunnuslukukohtaisesti ja uusiin yksikköihin on viitattu VMD-yksikköinä.

Ympäristö, sosiaaliset asiat ja henkilöstö

Toimintaperiaatteet

Orionin ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka (EHS-politiikka) määrittää konsernin tasoisena sitoumuksena sen, miten Orionilla huolehditaan ympäristöasioista ja edistetään työyhteisön hyvinvointia. Orion soveltaa ympäristöasioidensa hallintaan ja kehittämiseen ISO 14001 -ympäristöstandardin mukaista toimintamallia ja energiatehokkuuden kehittämisen perustana ovat energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ -viitekehys ja ISO 50001 -standardin mukaiset käytännöt. Työterveyden ja työturvallisuuden hallintaan Orion soveltaa ISO 45001 -standardia. Yhtiö noudattaa kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja toimintaansa koskevia muita määräyksiä ja vaatimuksia. Orion valmistaa ihmis- ja eläinlääkkeet sekä lääkkeiden vaikuttavat aineet ympäristön kannalta kestävästi huolehtien materiaali- ja energiatehokkuudesta sekä jätevesien käsittelystä.

Orionin henkilöstöpolitiikka määrittää Orion-konsernin henkilöstöjohtamisessa ja henkilöstöasioiden hallinnassa sovellettavat periaatteet. Henkilöstöasioita hoidettaessa noudatetaan lainsäädäntöä, työehtosopimuksia, työterveys- ja työsuojelumääräyksiä ja muita velvoitteita. Yhtiö noudattaa toiminnassaan yhdenvertaisuuden, tasa-arvoisuuden ja oikeudenmukaisuuden periaatteita. Konsernin arvojen, johtamisperiaatteiden sekä eettisten ohjeiden ja politiikkojen tarkoituksena on varmistaa, että yhtiö toimii henkilöstön ja työolosuhteiden osalta yhteiskuntavastuullisesti. Henkilöstöpolitiikka määrittelee mitä työhyvinvointi tarkoittaa Orionilla sekä vastuut työyhteisöjen kehittämisen sekä henkilöstön työ- ja toimintakyvyn edistämisen osalta.

Riskit ja riskienhallinta

Ympäristöön, sosiaalisiin asioihin ja henkilöstöön liittyviä riskejä kartoitetaan ja hallitaan osana konsernin kokonaisvaltaista riskienarviointi ja -hallintaprosessia. Riskien arvioinnissa ja hallinnassa hyödynnetään eri organisaatioiden asiantuntemusta ja keskinäistä yhteistyötä sekä pyritään toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Konsernin ympäristö, työterveys ja työturvallisuus -ohjeistus määrittelee menettelytavat ja vastuut mahdollista vaaraa aiheuttavien poikkeamien ja poikkeamatilanteiden ennakointiin, ehkäisemiseen ja havaitsemiseen. Lisäksi ohjeistus määrittää, miten näiden tilanteiden riskit tunnistetaan, arvioidaan, käsitellään ja hallitaan. EHS-asioiden hallintaa seurataan vuotuisilla sisäisillä tarkastuksilla. Toimintaa parannetaan jatkuvasti tunnistamalla kehityskohteita. Vastuullisuusasioiden riskienhallinta, mukaan lukien EHS-riskit, ovat myös osa toimittajien ja kumppaneiden valinta- ja hallintakäytäntöjä.

Orionin merkittävimmät ympäristövaikutukset kohdistuvat raaka-aineiden, energian ja veden kulutukseen, ilmaan ja jätevesiin meneviin päästöihin sekä toiminnasta syntyvän jätteen määriin. Vaikutusalueille määritellään vuosittaiset kehitystoimet, joiden toteutumista seurataan mm. mittaamalla päästöjä,

jättemääriä ja resurssien käyttömääriä. Kaikilla konsernin tuotantolaitoksilla on toiminnan vaatimat, voimassa olevat ympäristöluvut.

Yhtiön tavoitteena on parantaa työturvallisuutta, sillä mahdolliset vahingot ja tapaturmat ovat olennaisimpia sosiaaliin asioihin ja henkilöstöön liittyviä riskejä. Yhtiö tekee jatkuvasti töitä vahinkojen ja tapaturmien estämiseksi sekä turvallisuuskulttuurin edelleen kehittämiseksi mm. kattavilla koulutuksilla, säännöllisillä tarkastuksilla ja kannustamalla turvallisuushavaintojen tekemiseen.

Ympäristöön, sosiaaliin asioihin ja henkilöstöön liittyvien riskien yksi tyypillinen vaikutus on yhtiön maineeseen kohdistuva vahinko. Riskienhallinnan lisäksi yhtiön viestintä on luotettavaa, läpinäkyvää, kattavaa ja oikea-aikaista maineriskien välttämiseksi. Johdonmukainen viestintä niin myönteisistä kuin kielteisistäkin asioista mahdollistaa myös ennakoinnin ja mahdollisista poikkeamista oppimisen.

Tunnusluvut ja tulokset

Orion tarkkailee ympäristöön, sosiaaliin vaikutuksiin ja henkilöstöön liittyviä asioita jatkuvasti sekä raportoi niistä vuosittain vastuullisuusraportissa. Toiminnan kannalta olennaisimmat tunnusluvut liittyvät energiaan, kasvihuonekaasupäästöihin ja henkilöstön hyvinvointiin.

Ilmasto ja energiankulutus

Orionin tavoitteena on olla hiilineutraali omien toimintojen osalta vuoteen 2030 mennessä, ja työ tavoitteen saavuttamiseksi on edennyt hyvin. Vuonna 2022 Orion päätti laajentaa tavoitetta ja sitoutua yhtiön liiketoiminnan koko arvoketjussa syntyvien päästöjen vähentämiseen siten, että Orion tekee osuutensa ilmaston lämpenemisen rajoittamisessa 1,5 °C:seen. Tätä varten Orion on sitoutunut asettamaan tieteeseen perustuvat, 1,5 asteen lämpenemisen kanssa linjassa olevat päästövähennystavoitteet, jotka on tarkoitus saavuttaa 2030 mennessä.

Yhtiö vähentää tavoitteellisesti kasvihuonekaasupäästöjään ja toteuttaa energiansäästöjä Orionin energiatehokkuusohjelmalla. Vuonna 2022 yhtiö käynnisti onnistuneesti lämpöpumppulaitoshankkeen Espoossa, ja laitos alkaa tuottaa lämpöä vuonna 2023. Laitos hyödyntää prosesseissa syntyvää hukkalämpöä ja energiaa ulkoilmasta hiilivapaan lämmön tuottamiseen Orionin Espoon aluelämpöverkkoon.

Orion on sitoutunut myös Elinkeinoelämän Keskusliitto EK:n jäsenyritysten yhteiseen Energiatehokkuusohjelmaan vuosille 2017-2025. Energiatehokkuusohjelman tavoite parantaa energiatehokkuutta 7,5 % saavutettiin vuonna 2021. Tavoitteen saavuttamisen jälkeen Orion päätti asettaa oman, korkeamman tavoitteensa, joka on 15 %:n parannus yhtiön energiatehokkuudessa vuoden 2025 loppuun mennessä. Orion on saavuttanut tästä tavoitteesta 60 prosenttia. Vuonna 2022 yhtiö saavutti energiansäästöjä mm. investoimalla LED valaistusmuutoksiin Espoossa ja Turussa sekä laskemalla tuloilman lämpötilaa Oulun tuotantotiloissa.

Oman toiminnan kasvihuonekaasuja (scope 1-2) vähennetään pääasiassa Orionin energiatehokkuusohjelman toimenpiteillä, mukaan lukien energiamuutoshankkeilla, kuten prosessien sähköistämällä, minkä lisäksi hyödynnetään uusiutuvia ja hiilivapaita energialähteitä. Vuoden 2022 loppuun mennessä Orion on vähentänyt oman toiminnan kasvihuonekaasupäästöjä (scope 1-2) 60 % verrattuna vuoteen 2016.¹ Vuonna 2022 yhtiö kehitti edelleen arvoketjunsä kasvihuonekaasupäästöjen (scope 3) laskentaa ja aloitti tiekartan määrittelyn arvoketjun kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi.

¹ Kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset eivät sisällä tietoja VMD:n toiminnoista.

	2022	2021
Energian kokonaiskulutus, energiansäästöt ja kasvihuonekaasupäästöt²		
Absoluuttinen energian kokonaiskulutus (MWh) ³	154 832	156 707
Säästötoimilla ja energiatehokkuutta parantamalla saavutettu energiansäästö (MWh) ⁴	858	7 349
Energiatehokkuusohjelman säästötavoitteesta saavutettu ⁵	121 %	114 %
Kasvihuonekaasupäästöt, scope 1 (tCO ₂ e)	5 110	4 403
Kasvihuonekaasupäästöt, scope 2, markkinaperusteinen (tCO ₂ e) ⁶	12 934	13 692

² VMD:n tuotantolaitokset Ranskassa ja Belgiassa on sisällytetty lukuihin heinäkuusta 2022 alkaen.

³ Orion-konsernin kiinteistöt, jotka ovat kokonaisuuden kannalta epäolennaisia ja joilla ei ole tuotannollista toimintaa, kuten vuokratut toimistotilat, on jätetty raportoinnin ulkopuolelle.

⁴ Energiansäästöt ovat Energiaviraston ohjeistuksen mukaisesti arvioituja laskennallisia toteutumia.

⁵ Elinkeinoelämän Keskusliitto EK:n jäsenyritysten yhteisen energiatehokkuusohjelman 2017–2025 tavoite. Energiansäästötavoite vuodelle 2025 on 7,5% vuoden 2016 energiankulutuksesta.

⁶ Vuoden 2021 lukuja on korjattu johtuen tarkennuksesta päästökertoimien laskentaan.

Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu

Orion tunnistaa luonnon monimuotoisuuden vähenemisen, luontokadon, pysäyttämisen tärkeyden ja sitoutuu tekemään töitä sen eteen, ettei Orionin liiketoiminnassa tai sen arvoketjussa syntyisi luontokatoa aiheuttavia vaikutuksia. Vuonna 2022 Orion aloitti luonnon monimuotoisuuden kohdistuvien vaikutusten kartoittamisen arvoketjussaan. Työ jatkuu vuonna 2023.

EU-taksonomia: tiedot ympäristön kannalta kestävästä taloudellisista toimista

Orion on aktiivisesti seurannut EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän, EU-taksonomian, kehitystä ja siihen liittyviä raportointivelvoitteita. Yhtiö on arvioinut luokitusjärjestelmäkelpoista taloudellista toimintaansa ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevien tavoitteiden osalta. Orionin taloudellisten toimien luokitusjärjestelmäkelpoisuutta arvioitiin peilaamalla Orionin taloudellisia toimia EU:n NACE-koodeihin ja vertaamalla näitä EU:n määrittelemiin luokitusjärjestelmäkelpoisiin toimintoihin. Arvioinnissa huomioon otetut toiminnot vastaavat Orion-konsernin taloudellista raportointia ja noudattavat olennaisuusperiaatetta. Arvioinnin perusteella, yhtiön luokitusjärjestelmäkelpoinen osuus liikevaihdosta, pääomamenoista ja toimintamenoista on kunkin osalta 0 %. Näin ollen yhtiön luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta, pääomamenoista sekä toimintamenoista on kunkin osalta 0 %.

Tiedot luokitusjärjestelmän mukaisesta toiminnasta on esitetty alla olevissa taulukoissa. Liikevaihto sisältää yhtiön liikevaihdon. Lisätietoja on saatavilla tilinpäätöksen liitetiedoissa 2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista. Pääomamenot koostuvat lisäyksistä aineellisiin hyödykkeisiin, aineettomiin hyödykkeisiin, käyttöoikeusomaisuuseriin ja lisäykseen yrityshankinnasta ilman liikearvoa. Lisätietoja on saatavilla konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ja 3.2 Vuokrasopimukset. Toimintamenot koostuvat tutkimus- ja kehitystoimintaan, huoltomateriaaleihin, vähäarvoisiin vuokrattuihin omaisuuseriin ja lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvistä kuluista. Lisätietoja on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.3 Liiketoiminnan kulut ja 3.2 Vuokrasopimukset.

**Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvistä tuotteista tai palveluista saatu osuus liikevaihdosta –
vuotta 2022 koskevat tiedot**

				Merkittävän edistämisen kriteerit							Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)										
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	
1																					
2																					
3		0	0 %														0 %				
4																					
5		0	0 %																		
6		0	0 %														0 %				
7																					
8		1 341	100%																		
9		1 341	100%																		

A=Taloudelliset toiminnot, B=Koodit, C=Absoluuttinen liikevaihto milj. EUR, D=Osuus liikevaihdosta %, E=Ilmastonmuutoksen hillintä %, F=Ilmastonmuutokseen sopeutuminen %, G=Vesivarat ja merten luonnonvarat %, H=Kiertotalous %, I=Ympäristön pilaantuminen %, J=Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit %, K=Ilmastonmuutoksen hillintä (K/E), L=Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (K/E), M=Vesivarat ja merten luonnonvarat (K/E), N=Kiertotalous (K/E), O=Ympäristön pilaantuminen (K/E), P=Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (K/E), Q=Vähimmäistason suojatoimet (K/E), R= Luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta, vuosi 2022, prosenttia, S=Luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta, vuosi 2021, prosenttia, T=Luokka (mahdollistava toiminta) M, U=Luokka (siirtymätoiminta) S

1=A.LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT, 2=A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot, 3=Ympäristön kannalta kestävästä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1), 4=A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot, 5=Luokitusjärjestelmäkelpoisista mutta ei ympäristön kannalta kestävästä (muista kuin luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2), 6=Yhteensä (A.1 + A.2), 7=B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT, 8=Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (B), 9=Yhteensä (A+B)

**Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvien tuotteiden ja palvelujen osuus pääomamenoista –
vuotta 2022 koskevat tiedot**

				Merkittävän edistämisen kriteerit							Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)										
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	
1																					
2																					
3		0	0 %														0 %				
4																					
5		0	0 %																		
6		0	0 %														0 %				
7																					
8		142	100%																		
9		142	100%																		

A=Taloudelliset toiminnot, B=Koodit, C=Pääomamenot yhteensä milj. EUR, D=Osuus pääomamenoista %, E=Ilmastonmuutoksen hillintä %, F=Ilmastonmuutokseen sopeutuminen %, G=Vesivarat ja merten luonnonvarat %, H=Kiertotalous %, I=Ympäristön pilaantuminen %, J=Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit %, K=Ilmastonmuutoksen hillintä (K/E), L=Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (K/E), M=Vesivarat ja merten luonnonvarat (K/E), N=Kiertotalous (K/E), O=Ympäristön pilaantuminen (K/E), P=Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (K/E), Q=Vähimmäistason suojatoimet (K/E), R= Luokitusjärjestelmän mukainen osuus pääomamenoista, vuosi 2022, prosenttia, S=Luokitusjärjestelmän mukainen osuus pääomamenoista, vuosi 2021, prosenttia, T=Luokka (mahdollistava toiminta) M, U=Luokka (siirtymätoiminta) S

1=A.LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT, 2=A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot, 3=Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisien) toimintojen pääomamenot (A.1), 4=A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot, 5=Luokitusjärjestelmäkelpoisien mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisien) toimintojen pääomamenot (A.2), 6=Yhteensä (A.1 + A.2), 7=B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT, 8= Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisien toimintojen pääomamenot (B), 9=Yhteensä (A+B)

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvä osuus toimintamenoista – vuotta 2022 koskevat tiedot

				Merkittävän edistämisen kriteerit							Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)									
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
1																				
2																				
3		0	0 %														0 %			
4																				
5		0	0 %																	
6		0	0 %														0 %			
7																				
8		174	100%																	
9		174	100%																	

A=Taloudelliset toiminnot, B=Koodit, C=Toimintamenot yhteensä milj. EUR, D=Osuus toimintamenoista %, E=Ilmastonmuutoksen hillintä %, F=Ilmastonmuutokseen sopeutuminen %, G=Vesivarat ja merten luonnonvarat %, H=Kiertotalous %, I=Ympäristön pilaantuminen %, J=Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit %, K=Ilmastonmuutoksen hillintä (K/E), L=Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (K/E), M=Vesivarat ja merten luonnonvarat (K/E), N=Kiertotalous (K/E), O=Ympäristön pilaantuminen (K/E), P=Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (K/E), Q=Vähimmäistason suojaus (K/E), R= Luokitusjärjestelmän mukainen osuus toimintamenoista, vuosi 2022, prosenttia, S=Luokitusjärjestelmän mukainen osuus toimintamenoista, vuosi 2021, prosenttia, T=Luokka (mahdollistava toiminta) M, U=Luokka (siirtymätoiminta) S

1=A.LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT, 2=A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot, 3=Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.1), 4=A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot, 5=Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.2), 6=Yhteensä (A.1 + A.2), 7=B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT, 8= Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisien toimintojen toimintamenot (B), 9=Yhteensä (A+B)

Orion toteuttaa arvioinnin luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta ja luokitusjärjestelmän mukaisuudesta neljän muun kuin ilmastoa koskevan ympäristötavoitteen osalta vuoden 2023 aikana. Nämä tavoitteet ovat vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu, siirtyminen kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen. Yhtiö raportoi luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot näiden tavoitteiden osalta vuoden 2023 muun kuin taloudellisen tiedon raportoinnissaan

Henkilöstön työhyvinvointi: työtapaturmat ja sairauspoissaolot

Huolehtimalla henkilöstön työterveydestä ja hyvinvoinnista työssä Orion pyrkii siihen, että orionilaiset ovat työkykyisiä ja terveinä töissä eivätkä altistu työperäisille sairauksille. Tämän toteutumista kuvaavat oman työhyvinvoinnin mittarit ovat työtapaturmataajuus ja sairastavuus. Vuonna 2022 yhtiö toteutti aloitteita turvallisuuskulttuurin edistämiseksi, kuten vahvisti nykyisten työkalujen käyttöä ja otti käyttöön uuden työkalun, joka edesauttaa vaaratilanteista oppimista. Vuoden aikana Orion määritteli strategiset teemat pitkän aikavälin turvallisuustyön kehittämiseksi. Yhtiön tavoitteena on saavuttaa nolla työpaikkatapaturmaa. Valitettavasti vuodelle 2022 asetettua tavoitetta, LTIF 1 ≤ 3,0, ei saavutettu. Yhtiö käynnistää Turvallisuuden arvonaluonti -ohjelman vuoden 2023 aikana saavuttaakseen yhtiön pitkän aikavälin turvallisuustavoitteet.

	2022	2021
Henkilöstön työhyvinvointi: työtapaturmat ja sairauspoissaolot		
Työtapaturmataajuus LTIF 1 ⁷	3,7	4,8
Sairastavuus, sairauspoissaolotuntien osuus teoreettisista kokonaistyötunneista ⁸	4,1 %	3,1 %

⁷ Kaikkien vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneiden työpaikkatapaturmien suhde tehtyihin kokonaistyötunteihin, kpl/1 000 000 h. Vuoden 2022 raportointi käsittää Orion-konsernin henkilöstön globaalisti. VMD:n henkilöstö Ranskan ja Belgian tuotantolaitoksissa on sisällytetty raportointiin heinäkuusta 2022 alkaen. 2021 raportointi käsittää Orion-konsernin Suomessa työskentelevän henkilöstön.

⁸ Sairaudesta johtuvien poissaolojen prosenttiosuus oman henkilöstön osalta teoreettisista kokonaistyötunneista. Raportointi käsittää Orion-konsernin Suomessa työskentelevän henkilöstön.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä korruption ja lahjonnan torjunta

Toimintaperiaatteet

Orionin Code of Conduct -ohjeisto määrittää konsernin eettiset toimintatavat sekä sitoumuksen noudattaa lakeja, eettisesti hyväksyttäviä toimintatapoja ja kunnioittaa ihmisoikeuksia. Orion edellyttää, että koko henkilöstö noudattaa Code of Conduct -ohjeistusta ja sen käytäntöjä. Yhtiön Code of Conduct -ohjeisto on saatavana 15 kielellä. Orionin toimittajia koskee vastaavasti eettinen toimintaohje, Third Party Code of Conduct, joka kiteyttää ne vähimmäisvaatimukset, joihin Orion edellyttää yhteistyökumppaniensa sitoutuvan. Viranomaisvaatimusten lisäksi ne sisältävät keskeiset liiketoiminnan vastuullisuutta ja eettisyyttä koskevat periaatteet.

Orionin tavoitteena on, että ihmisoikeudet toteutuvat kaikessa sen toiminnassa. Yhtiö pyrkii vaikuttamaan siihen, ettei niitä loukkaavia toimintatapoja esiinny omissa eikä kumppaneiden toiminnoissa. Orion noudattaa ja kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistuksiin ja ILO:n sopimuksiin sisältyviä periaatteita ja odottaa samaa myös kumppaneiltaan.

Yhtiön Code of Conduct -ohjeistoon sekä lahjonnan vastaiseen politiikkaan sisältyvät periaatteet, jotka edellyttävät henkilökunnan kieltäytyvän antamasta ja ottamasta vastaan lahjusta tai siihen verrattavissa olevaa etua. Orion ei suvaitse lahjontaa tai korruptiota missään liiketoiminnoissaan.

Riskit ja riskienhallinta

Orion edellyttää toimitusketjuunsa osallistuvien toimijoiden noudattavan Orionin vaatimuksia ja kumppaneita koskevaa eettistä toimintaohjetta. Hankintalähteitä valitessaan yhtiö suhtautuu kriittisesti niin sanottuihin riskimaihin, joissa on riski ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien loukkauksiin ja/tai lapsityövoiman hyväksikäyttöön ja joissa kansallinen työolainsäädäntö on heikko tai ainakin heikosti valvottu. Orion hallitsee toimitusketjun riskejä asianmukaisen huolellisuuden turvaavien menetelmien mukaisesti. Toimittajien määräysten- ja vaatimustenmukaisuutta valvotaan säännöllisin tai satunnaisin arviointikyselyin sekä tekemällä heidän toimitiloihinsa ja toimintaansa kohdistuvia vastuullisuustarkastuksia (ml. ihmis- ja työoikeudet, ympäristö, työterveys ja -turvallisuus, etiikka ja johtamisjärjestelmät) riskiperusteisesti. Vastuullisuustarkastuksissa mahdollisesti havaittuihin puutteisiin puututaan korjaavin toimenpitein ja niiden korjaamista seurataan. Orion-konserniin kuuluvien henkilöiden edellytetään perehtyneen Code of Conduct -ohjeistoon ja toimimaan sen mukaisesti. Code of Conduct -ohjeiston verkkokoulutus on henkilöstölle pakollinen.

Korruption liittyvien riskien tunnistaminen ja arviointi ovat osa konsernin riskienhallinnan laajaa kokonaisuutta. Lahjontariskien arviointi sisältyy tärkeänä standardiosana muun muassa kaikkien kumppanuussopimusten valmisteluun. Koulutus ja tietoisuuden lisääminen ovat tärkeimpiä toimia näiden riskien lieventämisessä. Yhtiö kouluttaa ja perehdyttää henkilöstöä säännöllisesti ja suunnitelmallisesti näiden periaatteiden tarkoituksen ja merkityksen ymmärtämiseksi. Kohdennetulle osalle henkilöstöstä koulutus on pakollinen.

Orionilla on väärinkäytösten ilmoittamiseksi julkinen ilmoituskanava, joka täydentää organisaation tavanomaisia tiedotus- ja ilmoituskanavia. Kanava edistää hyvää hallintotapaa ja eettistä toimintaa sekä parantaa prosesseja mahdollisen tiedonannon jälkeen. Orion rohkaisee henkilöstöä saattamaan yhtiön johdon tietoon kokemuksensa, havaintonsa ja epäilynsä niin ihmisoikeuksia loukkaavasta käyttäytymisestä kuin mistä tahansa muusta eettisten koodien vastaisesta toiminnasta. Orion tutkii ja käsittelee tapaukset nopeasti ja puolueettomasti sekä mahdollisuuksien mukaan luottamuksellisesti. Yhtiö ryhtyy toimenpiteisiin tapauskohtaisesti tarkoituksenmukaisella tavalla periaatteiden vastaisen käyttäytymisen ja toiminnan lopettamiseksi.

Tunnusluvut ja tulokset

Vuonna 2022 Orion jalkautti Code of Conduct -ohjeiston VMD:n henkilöstölle ja julkaisi uuden kieliversion ohjeistosta ja siihen liittyvästä verkkokoulutuksesta varmistaakseen saatavuuden kaikille uusille henkilöille. Suurin osa konsernin henkilöstöstä suoritti pakollisen Code of Conduct -verkkokoulutuksen vuonna 2020, jolloin koulutus julkaistiin. Yhtiö huolehtii kaikkien uusien orionilaisten suorittavan verkkokoulutuksen.

Vuonna 2022 Orion jatkoi ihmisoikeuksia koskevien riittävän huolellisuuden varmistavien käytäntöjen soveltamista riskiperusteisen lähestymistavan mukaisesti. Orionin tietoon ei tullut vuonna 2022 ilmoituskanavan kautta ihmisoikeusloukkauksia omissa toiminnassa. Yhtiö suhtautuu kaikkiin ilmoituksiin vakavasti ja käsittelee ne nopeasti sekä puolueettomasti.

Korruption ja lahjonnan torjunnan koulutus on kohdennetulle osalle henkilöstöstä pakollinen. Yhtiö huolehtii kaikkien uusien orionilaisten, joille koulutus on pakollinen, suorittavan sen. Koulutamme

henkilöstöämme säännöllisesti ja vuonna 2022 yhtiö toteutti laajamittaisen koko kohdennetun henkilöstön kattavan koulutuksen.

	2022	2021
Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä korruption ja lahjonnan torjunta		
Code of Conduct –koulutus, koulutukseen osallistuneet ^{9, 10}	682	653
Korruption ja lahjonnan torjunnan koulutus, koulutukseen osallistuneet ⁹	1 800	532

⁹ Koulutukseen osallistuneet sisältää kaikki vuoden aikana koulutuksen suorittaneet mukaan lukien osa-aikaiset, määräaikaiset ja päättäneet työsuhteet.

¹⁰ VMD:n henkilöstö on sisällytetty koulutuksen suorittaneisiin vuodesta 2022 alkaen.

Tuotteiden laatu ja turvallisuus

Toimintaperiaatteet

Potilasturvallisuuden varmistaminen on toimintaa ohjaava perusarvo kaikessa Orionin toiminnassa, jonka eteen yhtiö tekee jatkuvaa työtä läpi tuotteen koko elinkaaren. Lääkkeiden saatavuuden varmistaminen ehkäisemällä saatavuushäiriöitä ja viestimällä tarkoituksenmukaisella tavalla on osa potilasturvallisuuden varmistamista. Orionilla on lääkeyrityksenä lakisääteisiä velvoitteita tuotteidensa turvallisuuden ja laadun seurantaan liittyen. Yhtiö huolehtii siitä, että kehitetyt, valmistetut ja markkinoidut lääkkeet ovat tutkitusti käyttäjilleen turvallisia, tehoavat niille ilmoitettuihin käyttöaiheisiin ja ovat laatuvaatimustensa mukaisia.

Orion huolehtii tuotteiden jatkuvasta turvallisuusseurannasta ja riskienhallinnasta läpi tuotteen elinkaaren ja ryhtyy viivyttämättä tarvittaviin toimenpiteisiin tuotteiden turvallisen käytön ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Orion ylläpitää lainsäädännön ja viranomaismääräysten edellyttämää lääketurvajärjestelmää, jonka vaatimustenmukaisuutta valvotaan sisäisillä sekä viranomaisten suorittamilla tarkastuksilla.

Orionin tuotteiden laadun varmistaminen perustuu koko toimitusketjun tarkkaan hallintaan riippumatta siitä, missä raaka-aineet ja tuote valmistetaan. Yhtiö tarkastaa valmistuspaikat säännöllisesti arvioidakseen laatuvarmistuksen kattavuutta ja sitä, että kaikkia hyviä tuotantotapoja (GMP) noudatetaan. Orion analysoi raaka-aine- ja tuote-eriä varmistuen ennalta määritettyjen tuotteen laatuvaatimusten täyttyvän, tekee prosessikontrolleja ja tarkistaa toimien asianmukaisen dokumentoinnin. Lääkelain ja EU -normien mukaisesti laadunvarmistusorganisaatiossa ns. Qualified Person (QP) päättää tuote-erän myyntiin vapauttamisesta. QP vastaa siitä, että jokainen yksittäinen erä on valmistettu ja tarkastettu voimassa olevien lakien, myyntiluvan sekä hyvien tuotantotapojen (GMP) mukaisesti. Tuotteen säilyvyyttä ja mahdollisia asiakasvalituksia seurataan koko kelpoisuusajan. Välittömiin toimenpiteisiin ryhdytään, mikäli tuotteiden laadussa havaitaan poikkeamia.

Riskit ja riskien hallinta

Yhtiö huolehtii siitä, että kehitetyt, valmistetut ja markkinoidut lääkkeet ovat tutkitusti käyttäjilleen turvallisia, tehoavat niille ilmoitettuihin käyttöaiheisiin ja ovat laatuvaatimustensa mukaisia. Yhtiö tekee yhteistyötä viranomaisten kanssa, raportoi ja viestii tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyvistä toiminnoista sidosryhmien kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Uuden alkuperälääkkeen tuloa markkinoille edeltävät laajat, vaihteittain etenevät tutkimukset, joissa kartoitetaan lääkkeen farmakologisia ominaisuuksia, kuten tehoa ja turvallisuutta. Kliinisiä, ihmisillä tehtäviä tutkimuksia voidaan tehdä vain lääkeviranomaisen ja eettisten komiteoiden luvalla. Lääkkeen farmakologiaa ja turvallisuutta testataan laajasti prekliinisten laboratoriomallien avulla, sekä seuraamalla siedettävyyttä ja haittavaikutuksia kaikissa kliinisten tutkimusten vaiheissa. Myyntilupahakemusta ja valmisteyhteenvedoa varten lääketutkimuksen eri vaiheet ja tulokset dokumentoidaan huolellisesti lääkeviranomaisten arvioitavaksi. Lääkkeen myynnin ja markkinoinnin aloittaminen edellyttää lääkeviranomaisten myöntämää myyntilupaa. Lääkkeen aiheuttamat haittavaikutukset ovat viranomaisten edellyttämässä seurannassa myös markkinoille tulon jälkeen. Orion huolehtii jatkuvasti turvallisuusseurannasta, kerää palautetta asiakkailtaan ja suorittaa hyöty-riskiarvioiteja valmisteen koko elinkaaren ajan.

Orion pyrkii edellä kuvatuin tutkimukseen ja lääketuotantoon liittyvin keinoin sekä markkinoilta saatujen turvallisuusilmoitusten perusteella ennalta varmistamaan, ettei tuotteisiin liity potilaiden kannalta ja lääkkeiden tuottamaan hyötyyn suhteutettuna kohtuuttomia riskejä, jotka saattaisivat johtaa korvausvastuuseen tai tuotteen poistoon markkinoilta. Tuotevastuuriskin taloudellisten vaikutuksien varalta Orion-konsernin tuotteet ja toiminta on vakuutettu toiminta- ja tuotevastuuvakuutuksella.

Lääkkeiden valmistus on säännöllisten viranomaistarkastusten kohteena. Lääkkeiden tulee olla turvallisia, tehokkaita ja kaikki laatuvaatimukset täyttäviä. Lääketuotannossa joudutaan jo näiden lakisääteisten vaatimusten johdosta kiinnittämään huomiota erilaisiin lääkkeen turvallisuutta ja laatua uhkaaviin riskeihin.

Lääkkeiden asianmukainen laatu varmistetaan järjestelmällisellä toiminnan kokonaishallinnalla, joka kattaa kaikki lääkkeiden laatuun välittömästi ja välillisesti vaikuttavat asiat. Toimintaa ohjataan kattavalla ohjeistuksella sekä riittävällä materiaalien ja valmisteiden ennako- ja jälkivalvonnalla.

Orionin laaja tuotevalikoima ja laaja toimittajaverkosto saattavat aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle. Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat suorittavat säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia Orionin toimipisteissä. Jos tarkastuksen tulos johtaa merkittäviin korjaaviin toimenpiteisiin, sillä voi olla ainakin väliaikaisia, toimitusvarmuutta heikentäviä ja kustannuksia nostavia vaikutuksia. Tätä riskiä kuitenkin pienennetään Orionin toimesta jatkuvan parantamisen toimenpiteillä ja säännöllisellä auditointiohjelmalla. Orionin tuotevalikoimassa on myös muiden lääkeyhtiöiden valmistamia tuotteita sekä tuotteita, jotka Orion valmistaa itse, mutta joihin muut yhtiöt toimittavat lääke- tai muita raaka-aineita. Näiden valmistajien toimitusvarmuuteen tai tuotteiden laatuun mahdollisesti liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa riskin Orionin toimitusvarmuudelle.

Potilasturvallisuuteen liittyviä riskejä ja riskienhallintaa Orion konsernissa on kuvattu laajemmin Orionin selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Tunnusluvut ja tulokset

Yhtiö tekee vuosittain tarkastuksia lääketeollisuudelle määritettyjen hyvien käytäntöjen (Good Practices, GxP) varmistamiseksi toimittajien ja kumppaneiden tehtaisiin ja toimipisteisiin.

COVID-19-pandemia vaikutti edelleen tarkastusohjelmiin ja aiheutti tietyille maantieteellisille alueille rajoituksia. Osa vuonna 2022 tehdyistä tarkastuksista toimittajillemme ja kumppaneillemme suoritettiin etätarkastuksina. Samoin Orioniin kohdistuneita tarkastuksia suoritettiin osin etätarkastuksina.

	2022	2021
Tuotteiden laatu ja turvallisuus		
Orionin toimintaan kohdistuneet GxP-tarkastukset, lkm. yhteensä ¹¹	63	43
Viranomaisten tekemiä tarkastuksia	12	11
Kumppaneiden tekemiä tarkastuksia	51	32
Hylkäyksiä viranomaistarkastuksista	0	0
Orionin toteuttamat GxP-tarkastukset, lkm. ¹¹	281	256
Hylkäyksiä	1	3
Lääkeliiketoiminnan asiakasvalitusten määrä (ppm ¹²)	60	65

¹¹ Hyvien käytäntöjen (Good Practices, GxP) tarkastukset ja ISO 13485-tarkastukset.

¹² ppm = lukumäärä per miljoona myyntipakkausta (parts per million packages sold).

Strategia

Orionin hallitus on vahvistanut yhtiön strategian vuosille 2023-2027.

Toimintaympäristö

Orionin strategian toteuttamista tukevat maailmanlaajuiset terveydenhuollon megatrendit, joilla on olennaista vaikutusta lääkkeiden kulutukseen ja hintatasoon sekä lääketutkimukseen. Tällaisia megatrendejä ovat esimerkiksi:

- Väestön ikääntyminen: väestön ikääntyessä erilaisten sairauksien esiintyvyys ja siten tarve lääkkeille ja hoidoille kasvaa.
- Terveydenhuollon kasvava kustannustaakka: terveydenhuollon kustannusten osuus käytössä olevista varoista kasvaa sekä valtioiden että yksilöiden tasolla, ja asettaa tarpeita kustannustehokkaille lääkkeille sekä hoidoille.
- Tieteen edistysaskeleet: henkilökohtainen lääketiede, genetiikan ja epigenetiikan tiedon lisääntyminen sekä lääkeannostelun ja diagnostiikan kehittyminen luovat mahdollisuuksia ja markkinoita uusille hoidoille ja hoitomuodoille.
- Lisääntynyt vastuu omasta terveydestä sekä seura- ja tuotantoeläinten hyvinvoinnista: lisääntyvä tietoisuus ja ymmärrys omaan hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä kasvattavat ihmisille ja eläimille tarkoitettujen terveyttä edistävien ja sairauksia ennaltaehkäisevien tuotteiden kysyntää.
- Vastuullisuus: vastuullisuus ja vaatimustenmukaisuus (compliance) kaikilla yhtiön osa-alueilla ohjaavat kasvavassa määrin kuluttajien, viranomaisten sekä sijoittajien toimintaa ja päätöksentekoa.

Missio

Orionin missiona on rakentaa hyvinvointia. Orion luo hyvinvointia tuomalla markkinoille lääkkeitä ja hoitoja, joista potilaat saavat apua sairauksiensa hoitoon. Tehokas lääke tai hoito tuo lisäarvoa potilaalle parantamalla myös elämänlaatua.

Strategian onnistumisen edellytykset

Orion on määrittänyt seuraavat alueet, joissa menestyminen on edellytys yhtiön strategia onnistumiselle:

- **Laatu ja turvallisuus.** Toiminnan ja tuotteiden korkea laatu ja turvallisuus sekä viranomaismääräysten noudattaminen ovat olemassaolon edellytys lääketeollisuudessa.
- **Kilpailukykyinen ja elinvoimainen tuotteisto.** Orion panostaa tuotteiden kehittämiseen, kaupallistamiseen sekä elinkaaren hallintaan. Menestyminen edellyttää jatkuvaa uusien tuotteiden kehittämistä sekä huonosti menestyvien tuotteiden karsintaa.
- **Vahva yhdessä tekemisen kulttuuri.** Yhdessä tekemisen perustana on asiakkaalle arvokas ja merkityksellinen työ. Orion haluaa olla erinomainen työpaikka sekä vastuullinen ja houkutteleva työnantaja, joka huolehtii henkilöstönsä työhyvinvoinnin ja osaamisen jatkuvasta kehittämisestä.
- **Vahvojen kumppanuuksien rakentaminen.** Orionin toiminta pohjautuu maailmanlaajuisen kumppanuuksien sekä verkostojen hyödyntämiseen. Oikeiden kumppanien löytäminen sekä kumppanuuksien laadukas johtaminen ovat yhtiölle kilpailuetu.
- **Tuottavuus ja joustavuus.** Kilpailukykyyn ja tavoitellun kannattavuustason saavuttaminen edellyttää tuottavuuden jatkuvaa parantamista yhtiön kaikissa toiminnoissa. Lisäksi vaaditaan joustavuutta reagoida nopeasti muutoksiin toimintaympäristössä. Orion voi kokonsa vuoksi olla ketterämpi kuin suuremmat yhtiöt ja saada tästä kilpailuetua.

Strategiset tavoitteet

Strategiset tavoitteet, joiden toteutumista yhtiössä seurataan selkeästi määritetyillä mittareilla ovat:

- **Markkinoita nopeampi kasvu.** Tulevien vuosien keskeisin tavoite on hakea määrätietoisesti markkinoita nopeampaa kasvua. Tavoitteena on nostaa liikevaihto 1,5 miljardin euron tasolle vuoden 2025 loppuun mennessä. Kasvu mahdollistaa yhtiön kehittämisen ja hallittujen riskien ottamisen. Markkinoita nopeampaan kasvuun pyritään sekä koko yhtiön tasolla että niillä maantieteellisillä ja tuotealueilla, joilla Orion toimii.

Orionin vahva tase tukee yhtiön mahdollisuuksia kasvuun ja taloudellisten tavoitteidensa saavuttamiseen. Orionilla on meneillään lukuisia hankkeita, joilla se hakee kasvua. Yhtiö jatkaa panostusta omaan tutkimukseen ja tuotekehitykseen mm. investoimalla uusiin kliinisiin tutkimuksiin sekä arvioi aktiivisesti lääkekehityksen loppuvaiheessa olevien tuotteiden sisäänlisensointimahdollisuuksia. Samaan aikaan vahva tase tukee Orionin pääoma-asemaa ja kykyä jatkossakin saavuttaa myös osingonjakotavoitteensa.

Lähivuosien tärkein yksittäinen kasvuhanke on Nubeqa®-eturauhassyöpälääkkeen kaupallistaminen yhdessä yhteistyökumppani Bayerin kanssa. Muilta osin lähitulevaisuuden kasvua haetaan erityisesti Easyhaler®-tuoteportfoliosta sekä mahdollisilla tuotehankinnoilla.

- **Uusien innovatiivisten ja kustannustehokkaiden lääkkeiden ja hoitotapojen tuominen potilaille.** Tuotekehityspotken kehittäminen ja vahvistaminen sekä aikaisen vaiheen tutkimushankkeissa että kliinisen kehitysvaiheen hankkeissa. Orionin oman tuotekehityksen ohella pyrimme vahvistamaan tuotekehityspotkea sisäänlisensoimalla kehityshankkeita.
- **Työskentely yhdessä asiakkaan hyväksi.** Tavoitteenamme on jatkuvasti kehittää ymmärrystämme asiakkaiden tarpeista sekä terapia-alueiden kehityksestä. Tunnistamme uusia mahdollisuuksia tieteelliseen osaamiseen ja asiakastuntemukseen perustuen.
- **Toiminnan jatkuva parantaminen kestäväen kehityksen alueella.** Potilasturvallisuus on painavin näkökulma Orionin yritys vastuussa ja ympäristövastuista huolehtiminen tärkeä osa yhtiön kestävää kehitystä. Orion on sitoutunut oman toiminnan hiilineutraaliuteen 2030. Lisäksi Orionin tavoitteena on henkilöstön hyvinvoinnin, kuten työturvallisuuden ja työssäjaksamisen jatkuva kehittäminen.
- **Kannattavuuden vahva kehittyminen**

Taloudelliset tavoitteet

Taloudellisten tavoitteiden avulla Orion pyrkii konsernin omistaja-arvon kehittämiseen, taloudellisen vakauden varmistamiseen ja kannattavaan kasvuun. Orionin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Kasvattaa liikevaihtoa lääkemarkkinan kasvua nopeammin. Tavoitteen toteuttaminen vaatii jatkuvaa panostusta tuotteiston kehittämiseen.
- Säilyttää kannattavuus hyvällä tasolla. Tavoitteena on liikevoitto, joka ylittää 25 prosenttia liikevaihdosta.
- Pitää omavaraisuusaste vähintään 50 prosentin tasolla.
- Jakaa vuotuista osinkoa, joka on lähivuosina vähintään 1,30 euroa/osake, ja kasvattaa osinkoa pidemmällä aikavälillä.

Lyhyellä aikavälillä toteutunut kehitys voi poiketa tavoitteista.

Näkymääräio vuodelle 2023

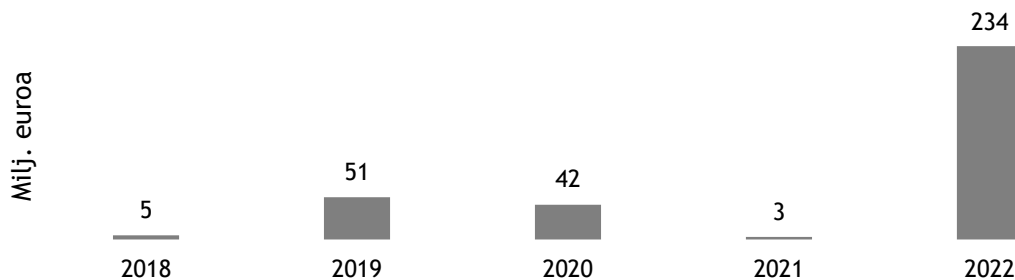
Orion arvioi, että vuoden 2023 liikevaihto kasvaa hieman vuodesta 2022 ilman ODM-208-ennakkomaksun 228 miljoonan euron vaikutusta (liikevaihto vuonna 2022 ilman ODM-208-ennakkomaksun vaikutusta oli 1 113 miljoonaa euroa).

Liikevoiton arvioidaan kasvavan hieman tai kasvavan vuodesta 2022 ilman ODM-208-ennakkomaksun 208 miljoonan euron nettovaikutusta (liikevoitto vuonna 2022 ilman ODM-208-ennakkomaksun nettovaikutusta oli 232 miljoonaa euroa).

Näkymien yksityiskohtaisemmat perustelut

Yhteistyösopimukset muiden lääkeyhtiöiden kanssa ovat olennainen osa Orionin liiketoimintamallia. Sopimukseen liittyy usein liikevaihtoon ja liikevoittoon kirjattavia maksuja, joiden määrä vaihtelee voimakkaasti vuodesta toiseen. Näiden maksujen ajoituksen ja määrän ennakoiminen on vaikeaa, sillä ne ovat joissain tapauksissa sidottu esimerkiksi tutkimus- ja kehityshankkeiden tuloksiin, joita ei tiedetä ennen tutkimusten valmistumista, tutkimus- ja kehityshankkeiden etenemiseen tai tietyn myyntitason saavuttamiseen. Toisaalta sopimusneuvotteluiden lopputulosta tai aikataulua ei yleensä tiedetä ennen sopimuksen lopullista allekirjoitusta. Vuonna 2022 Orion sai ODM-208-sopimukseen liittyneen 290 miljoonan dollarin ennakkomaksun, josta liikevaihtoon ja liikevoittoon kirjattiin 228 miljoonaa euroa. Sopimukseen liittyneet kulut olivat noin 20 miljoonaa euroa, joten nettovaikutus liikevoittoon oli 208 miljoonaa euroa.

Orionin saamat etappimaksut vuosina 2018-2022:



Orion on oikeutettu saamaan Bayerilta Nubeqa®-tuotteen myyntiin perustuvia etappimaksuja tiettyjen maailmanlaajuisten vuotuisen myyntirajojen täytyessä ensimmäisen kerran. Vuoden 2023 näkymääräio sisältää yhden tällaisen etappimaksun, suuruudeltaan 30 miljoonaa euroa. Näkymääräio ei sisällä muita olennaisia etappimaksuja.

Näkymääräio olettaa, että Orionin oma tuotanto pystyy toimimaan normaalisti koko vuoden. Tuotannon jatkuvuutta koskevia riskejä käsitellään kohdassa ”Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät”.

Näkymääräio ei sisällä mahdollisiin tuleviin olennaisiin tuote- tai yritysostoihin tai -myynteihin liittyviä tuottoja, kuluja tai muita vaikutuksia.

Liikevaihto

Näkymääräio olettaa, että Orionin kirjaama Nubeqa®-lääkkeen liikevaihto kasvaa selvästi vuonna 2023. Orionin arvio perustuu yhteistyökumppani Bayerilta saatuihin ennusteisiin. Myös Eläinlääkkeet-tulosyksikön liikevaihdon oletetaan kasvavan selvästi johtuen kesällä 2022 tehdystä eläinlääkeyhtiö VMD:n hankinnasta. Etappimaksujen oletetaan kasvavan selvästi vuodesta 2022 ilman ODM-208-ennakkomaksun vaikutusta. Lisäksi Easyhaler®-tuoteperheen oletetaan toimivan yhtenä kasvun ajurina.

Muiden tuotteiden yhteenlasketun liikevaihdon oletetaan laskevan vuodesta 2022. Laskua aiheuttavat etenkin geneeristä kilpailua kohtaavat tuotteet Simdax®, dexdor®, Precedex® sekä Parkinson-lääkkeet Stalevo®, Comtess® ja Comtan®. Myös Orionin omien geneeristen deksmedetomidiini- ja entakaponituotteiden liikevaihdon oletetaan laskevan kilpailun vuoksi. Muiden geneeristen lääkkeiden myynnin oletettua laskua selittää pääosin hintojen lasku Orionin päämarkkinoilla. Lisäksi näkymääräio olettaa, että Orionin liikevaihto Venäjällä on olennaisesti pienempi kuin vuonna 2022. Vuonna 2022 valuuttakurssimuutokset ja etenkin Venäjän ruplan kurssin muutos kasvattivat liikevaihtoa. Fermionin kapasiteetin käyttöaste on ollut erittäin korkea viime vuosina. Orionin omien alkuperälääkkeiden vaikuttavien aineiden valmistuksen osuuden arvioidaan kasvavan, minkä seurauksena Orionin raportoiman Fermionin ulkoisen liikevaihdon arvioidaan laskevan hieman vuonna 2023.

Liikevoitto

Valmistuskustannusten oletetaan kasvavan liikevaihtoa nopeammin pääosin kustannusinflaation vuoksi, minkä seurauksena tuotemyynnin suhteellisen bruttokatteen oletetaan olevan alempi kuin vuonna 2022. Kustannusinflaatio näkyy raaka-aineiden ja energian hinnan lisäksi muun muassa palkkakustannuksissa. Näkymäarviossa on huomioitu aiempia vuosia korkeammat palkankorotukset.

Liiketoiminnan kulujen arvioidaan kasvavan hieman vuoden 2022 raportoiduista kuluista (eli sisältäen ODM-208-sopimukseen liittyvät kulut). Tutkimus- ja tuotekehityskulujen kasvuun vaikuttaa kliinisessä tutkimusvaiheessa olevien hankkeiden määrä sekä ajoitus. Lisäksi panostuksia varhaiseen tutkimukseen, ja siten yhtiön tulevaisuuden kasvun rakentamiseen, on tarkoitus lisätä. Myynnin ja markkinoinnin kuluja kasvattavat mm. hankitut eläinlääkeyhtiö Inovetin kulut, ganaksolonin suunniteltu lanseeraus Euroopassa sekä Nubeqaan liittyvät kulut, joihin kuuluu muun muassa Endo Pharmaceuticalsille maksettava rojalti. Myös palkankorotukset nostavat liiketoiminnan kuluja.

Kasvavien tuotteiden tuoman liikevoiton, ennen kaikkea Nubeqa®-tuotteen myynnistä saatavan rojaltin, arvioidaan kasvavan kuluja nopeammin. Etappimaksujen oletetaan kasvavan selvästi vuodesta 2022 ilman ODM-208-ennakkomaksun vaikutusta. Edellä mainituista seikoista johtuen vuoden 2023 liikevoiton arvioidaan kasvavan hieman tai kasvavan vuodesta 2022 ilman ODM-208-ennakkomaksun 208 miljoonan euron nettovaikutusta.

Investoinnit

Vuonna 2023 konsernin investointien kokonaismäärän arvioidaan olevan selvästi alempi kuin vuonna 2022, jolloin investoinnit olivat 109 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 investoinnit sisälsivät 20 miljoonan euron ennakkomaksun liittyen Amnealin geneeristen lääkkeiden kaupallistamisoikeuksiin Euroopassa, Australiassa ja Uudessa-Seelannissa sekä 15 miljoonan euron ennakkomaksun liittyen Jemincaren NaV 1.8 -salpaajan (ODM-111) oikeuksiin. Vuonna 2023 investointien kokonaismäärää nostavat edelleen vuosille 2021-2023 ajoittuvat Orionin toiminnanohjausjärjestelmän uudistaminen sekä Espoossa sijaitsevan pääkonttorin saneeraus. Investointien näkymäarvio ei sisällä mahdollisiin tuleviin olennaisiin tuote- tai yritysostoihin liittyviä investointeja.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Näkymäarvio olettaa, että Orionin oma tuotanto pystyy toimimaan normaalisti. Orionin valmistamien tuotteiden myynnin toteutuminen edellyttää, että tuotanto ja siihen liittyvä koko toimitusketju pystyy toimimaan suunnitellulla tasolla. Tähän liittyy lukuisia riskejä, joiden takia tuotanto saattaa jopa olennaisesti häiriintyä. Tällaisia riskejä ovat esimerkiksi työntekijöiden sairastuminen, tarvikkeiden, välineiden, varaosien, tuotteiden, energian, lähtöaineiden tai puolivalmisteiden heikko saatavuus sekä logistiikkaketjujen toimimattomuus. Toimitus- ja logistiikkaketjujen riskejä aiheuttavat tällä hetkellä muun muassa COVID-19-pandemian sekä Ukrainassa käytävän sodan vaikutukset. Mahdolliset muut ennakoimattomat muutokset toimintaympäristössä voivat aiheuttaa häiriöitä Orionin tuotannolle tai muulle toiminnalle. Tällaisia riskejä voivat olla muun muassa luonnonkatastrofit, merkittävät geopolitiikan muutokset sekä epidemiat ja pandemiat.

Nykyisessä työmarkkinatilanteessa myös lakot ja muut työtaistelutoimet ovat riskejä, jotka voivat vaikuttaa Orionin tuotantoon ja muuhun toimintaan suoraan tai välillisesti.

Yksittäisten tuotteiden myynti ja toisaalta Orionin myynti yksittäisillä markkinoilla saattaa vaihdella muun muassa sen mukaan, missä määrin lääkemarkkinoilla jatkuvasti viime vuosina kiristynyt hintakilpailu ja muu kilpailu kohdistuu nimenomaan Orionin tuotteisiin. Muutokset lääkemarkkinaa koskevassa sääntelyssä yksittäisillä markkinoilla tai laajemmin esimerkiksi EU-tasolla voivat vaikuttaa Orionin tuotteiden myyntiin ja kannattavuuteen.

Tuotteiden toimitukset suurimmille yhteistyökumppaneille perustuvat yhdessä etukäteen sovittuihin aikatauluihin. Nämä voivat kuitenkin muuttua esimerkiksi varastotasojen muutoksia koskevien päätösten seurauksena. Lisäksi toimitusten arvoon vaikuttavat markkinahintojen sekä valuuttakurssien kehitys. Venäjän Ukrainaan tekemästä hyökkäyksestä johtuen näkyvyys liiketoimintaan näissä maissa on tällä hetkellä erittäin huono. On lisäksi epävarmaa, pystyykö Orion perimään kaikkia saamisiaan Venäjältä. Tämä ei kuitenkaan ole konsernin kannalta merkittävä riski. Orion on vakuuttanut saamisensa, mutta vain osin. Toistaiseksi Orion on pystynyt perimään saamisiaan normaalisti Venäjällä.

Tällä hetkellä yksikään yksittäinen valuutta ei synnytä Orionille olennaista valuuttakurssiriskiä. Yhdysvaltain dollareissa tapahtuvan laskutuksen osuus kokonaisliikevaihdosta on pienentynyt noin kymmeneen prosenttiin, ja samanaikaisesti dollareissa tapahtuvien ostojen määrä on kasvanut. Yhdysvaltain dollarin painoarvo tulee jatkossa kasvamaan Nubeqa®-tuotteen myynnin kasvun myötä. Muita keskeisiä valuuttakurssiriskiä aiheuttavia valuuttoja ovat muut eurooppalaiset valuutat kuin euro. Euroopan maiden valuuttojen synnyttämän riskin kokonaisvaikutusta pienentää kuitenkin se, että Orionilla on useimmissa Euroopan maissa oma organisaatio ja siten myynnin lisäksi myös kustannuksia kyseisissä valuutoissa. Japanin jenin kurssikehityksellä on merkitystä Parkinson-lääkkeiden Japanin-myyntin vuoksi.

Venäjän ruplaan liittyvä valuuttakurssivaikutus syntyy erityisesti valuutan voimakkaasta heilunnasta. Venäjän myynnin osuus koko Orionin liikevaihdosta ei ole merkittävä.

Orionin laaja tuotevalikoima saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle sekä tehdä tuotannossa vaaditun korkean laatutason ylläpitämisen haastavaksi. COVID-19-pandemian ja Ukrainassa käytävän sodan vaikutukset sekä muut lääkkeiden globaalien toimitus- ja logistiikkaketjujen haasteet ovat kasvattaneet jo entisestään koholla ollutta saatavuushäiriöiden riskiä. Myös muiden teollisuudenalojen kokemilla häiriöillä, tuotantovolyymimuutoksilla sekä logistiikkahaasteilla voi olla ennustamattomia ja äkillisiä seurannaisvaikutuksia, jotka voivat näkyä kemianteollisuudessa ja lääketeollisuudessa tarvittavien raaka-aineiden, tarvikkeiden ja välineiden puutteina sekä hintojen nousuna. Raaka-aineiden hintojen ja muiden toimitusketjun kustannusten nousu heikentävät Orionin tuotteiden kannattavuutta, sillä lääketeollisuudessa kustannusten kasvun siirtäminen omien tuotteiden ja etenkin reseptilääkkeiden hintoihin on hyvin vaikeaa varsinkin Euroopassa. Kustannusinflaatio vaikuttaa heikentävästi Orionin kannattavuuteen vuonna 2023. Varastojen kiertonopeuden vuoksi hintojen korotusten vaikutus myytyjen tuotteiden kustannuksiin oli vielä rajallinen vuonna 2022, ja vaikutus näkyy selvemmin vuonna 2023. Korkean inflaatiotason jatkuminen muodostaa riskin Orionin kannattavuudelle.

Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat tekevät lääkekehitystä ja -valmistusta koskevia säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia Orionin toimipisteissä. Mahdollisesti vaadittavilla korjaavilla toimenpiteillä voi olla ainakin väliaikaisia, toimitusvarmuutta heikentäviä ja kustannuksia nostavia vaikutuksia. Orionin tuotevalikoimassa on myös muiden lääkeyhtiöiden valmistamia tuotteita sekä tuotteita, jotka Orion valmistaa itse, mutta joihin muut yhtiöt toimittavat lääke- tai muita raaka-aineita sekä komponentteja tai osia (muun muassa Easyhaler®-tuotteet). Näiden valmistajien toimitusvarmuuteen tai tuotteiden laatuun mahdollisesti liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa riskin Orionin toimitusvarmuudelle. Myös Suomen lääkejakelussa käytössä oleva yksikanavajärjestelmä, jossa Orionin tuotteet on toimitettu asiakkaille vain yhden tukkukaupan kautta, saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle.

Tutkimushankkeisiin liittyy aina epävarmuustekijöitä, jotka saattavat joko kasvattaa tai laskea arvioituja kustannuksia. Projektit saattavat edetä oletettua hitaammin tai nopeammin tai ne saatetaan keskeyttää. Meneillään olevissa kliinisissä tutkimuksissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset heijastuvat kuitenkin kustannuksiin suhteellisen hitaasti, eikä niillä arvioida olevan olennaista vaikutusta kuluvan vuoden tulokseen. Uusien, käynnistymässä olevien tutkimusten aikataulut ja kustannukset ovat tutkimusprosessin luonteesta johtuen tiedossa jo etukäteen, eivätkä ne siten tyypillisesti aiheuta odottamattomia muutoksia ennakoituun kulurakenteeseen. Viimeisen eli kolmannen kliinisen vaiheen tutkimukset Orion toteuttaa usein yhteistyössä muiden lääkeyhtiöiden kanssa. Näiden yhteistyösuhteiden aloittamisella ja rakenteella on myös olennaista vaikutusta tutkimusprojektien aikatauluun ja kustannustasoon.

Orionin liiketoimintamalliin kuuluvat merkittävänä osana yhteistyöjärjestelyt. Näihin järjestelyihin liittyviin mahdollisiin yhteistyö- ja lisenssisopimuksiin sisältyy myös usein liikevaihtoon kirjattavia maksuja, joilla voi olla olennaista vaikutusta Orionin tulokseen. Vuosina 2014-2022 näiden maksujen määrä on vaihdellut 3 miljoonan ja 234 miljoonan euron välillä. Maksut saattavat olla sidottuja tiettyihin tutkimushankkeiden tai myynnin kehitykseen liittyviin ehtoihin tai solmittaviin uusiin sopimuksiin, joiden toteutumiseen tai toteutumisen ajankohtaan liittyy aina epävarmuustekijöitä.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Taloudellista kehitystä kuvaavaa tunnuslukuja

	2018	2019	2020	2021	2022
Liikevaihto, milj. EUR	977,5	1 051,0	1 078,1	1 041,0	1 340,6
Käyttökate (EBITDA), milj. EUR	293,9	308,9	336,5	289,1	487,1
% liikevaihdosta	30,1 %	29,4 %	31,2 %	27,8 %	36,3 %
Liikevoitto, milj. EUR	252,8	252,8	280,1	243,3	439,6
% liikevaihdosta	25,9 %	24,1 %	26,0 %	23,4 %	32,8 %
Tilikauden voitto, milj. EUR	197,3	200,4	219,9	193,8	349,5
% liikevaihdosta	20,2 %	19,1 %	20,4 %	18,6 %	26,1 %
Tutkimus- ja kehityskulut, milj. EUR	104,0	119,3	123,2	117,7	135,8
% liikevaihdosta	10,6 %	11,3 %	11,4 %	11,3 %	10,1 %
Investoinnit ilman yrityshankintaa, milj. EUR	64,8	42,6	48,5	85,4	109,6
% liikevaihdosta	6,6 %	4,0 %	4,5 %	8,2 %	8,2 %
Yrityshankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla, milj. EUR					82,0
Poistot ja arvonalentumiset, milj. EUR	41,1	56,1	56,5	45,8	47,5
Palkat ja muut henkilöstökulut, milj. EUR	200,7	217,1	227,0	231,0	263,9
Oma pääoma yhteensä, milj. EUR	773,1	779,4	731,3	747,9	908,1
Korolliset nettovelat, milj. EUR	-132,1	-139,1	-185,8	-108,3	-118,7
Taseen loppusumma, milj. EUR	1 146,7	1 035,7	1 115,6	1 114,0	1 503,6
Liiketoiminnan rahavirta, milj. EUR	230,9	270,8	299,1	215,7	434,4
Omavaraisuusaste, %	68,8 %	76,7 %	66,7 %	68,1 %	60,9 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-17,1 %	-17,8 %	-25,4 %	-14,5 %	-13,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	44,3 %	29,9 %	34,8 %	28,8 %	45,1 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %	45,5 %	25,8 %	29,1 %	26,2 %	42,2 %
Henkilömäärä kauden lopussa, hlöä	3 154	3 265	3 311	3 355	3 527
Henkilömäärä kaudella keskimäärin, hlöä	3 179	3 251	3 337	3 364	3 472

Osakekohtaisia tunnuslukuja

	2018	2019	2020	2021	2022
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	2,35	1,43	1,56	1,38	2,49
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	2,35	1,43	1,56	1,38	2,49
Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta, EUR	1,64	1,93	2,13	1,53	3,09
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	5,50	5,55	5,21	5,32	6,48
Osakekohtainen osinko, EUR ¹	1,50	1,50	1,50	1,50	1,60
Osingonjako, milj. EUR ¹	211,0	210,7	210,7	210,8	224,3
Osingonjakosuhte, % ¹	63,8 %	105,2 %	95,9 %	108,8 %	64,3 %
A-osake					
Osakemäärä kauden lopussa, kpl	37 120 346	36 335 463	35 122 793	34 813 206	34 186 494
% koko osakekannasta	26,3 %	25,7 %	24,9 %	24,7 %	24,2 %
Efekttiivinen osinkotuotto, % ¹	5,0 %	3,7 %	4,0 %	4,2 %	3,1 %
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	12,89	28,64	23,97	26,16	20,52
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	742 406 920	726 709 260	702 455 860	696 264 120	683 729 880
% kaikista äänistä	87,8 %	87,5 %	87,0 %	86,8 %	86,6 %
Osakkeenomistajia	20 368	19 990	22 015	23 252	23 232
Päätöskurssi edellisen tilikauden lopussa, EUR	32,07	30,30	40,95	37,40	36,10
Kauden alin kurssi, EUR	24,75	28,20	29,60	33,45	33,90
Kauden keskipurssi, EUR	29,63	34,26	40,26	36,33	41,38
Kauden ylin kurssi, EUR	35,70	42,00	48,45	41,05	54,00
Päätöskurssi raportointikauden lopussa, EUR	30,30	40,95	37,40	36,10	51,10
Vaihto, milj. EUR	63,2	73,5	102,5	58,9	69,9
Vaihdettu osakemäärä, kpl	2 131 981	2 149 046	2 547 090	1 620 990	1 684 646
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	5,7 %	5,9 %	7,3 %	4,7 %	4,9 %
B-osake					
Osakemäärä kauden lopussa, kpl, ml. omat osakkeet	104 137 482	104 922 365	106 011 485	106 321 072	106 947 784
% koko osakekannasta	73,7 %	74,3 %	75,1 %	75,3 %	75,8 %
Omat osakkeet	562 440	765 399	671 082	571 314	932 771
Osakemäärä kauden lopussa, kpl, ml. ilman omia osakkeita	103 575 042	104 156 966	105 340 403	105 749 758	106 015 013
Efekttiivinen osinkotuotto, % ¹	4,5 %	3,6 %	4,0 %	4,1 %	3,1 %
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	12,89	26,86	24,06	26,46	20,58
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	103 575 042	104 156 966	105 340 403	105 749 758	106 015 013
% kaikista äänistä	12,2 %	12,5 %	13,0 %	13,2 %	13,4 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakemäärä, kpl	103 556 473	103 745 206	104 892 709	105 565 593	106 065 089
% koko osakekannasta	73,3 %	73,4 %	74,3 %	74,8 %	75,2 %
Osakkeenomistajia	58 903	52 913	56 487	64 385	63 016
Päätöskurssi edellisen tilikauden lopussa, EUR	31,08	30,28	41,27	37,53	36,52
Kauden alin kurssi, EUR	22,57	28,19	30,02	32,51	33,75
Kauden keskipurssi, EUR	27,90	33,48	40,69	35,86	42,16
Kauden ylin kurssi, EUR	33,50	42,52	48,80	39,42	54,18
Päätöskurssi raportointikauden lopussa, EUR	30,28	41,27	37,53	36,52	51,24
Vaihto, milj. EUR	3 389,3	2 846,5	4 213,9	3 027,7	3 344,4
Vaihdettu osakemäärä, kpl	121 458 874	85 303 946	103 556 863	84 437 433	79 342 616
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	116,6 %	81,3 %	97,7 %	79,4 %	74,2 %
A- ja B-osakkeet yhteensä					
Osakkeita yhteensä kauden lopussa, kpl	141 257 828	141 257 828	141 134 278	141 134 278	141 134 278
Osakemäärä kaudella keskimäärin ilman omia osakkeita, kpl	140 676 819	140 571 373	140 506 969	140 546 563	140 501 281
Osakkeiden äänimäärä yhteensä	845 981 962	830 866 226	807 796 263	802 013 878	789 744 893
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakemäärä, kpl	140 676 819	140 571 373	140 506 969	140 563 896	140 589 736
Osakkeenomistajia	72 802	66 595	72 003	80 792	79 423
Vaihto, milj. EUR	3 452,5	2 920,0	4 316,4	3 086,6	3 414,4
Vaihdettu osakemäärä, kpl	123 590 855	87 452 992	106 103 953	86 058 423	81 027 262
Osakkeiden kokonaisvaihto, % koko osakemäärästä	87,5 %	61,9 %	75,2 %	61,0 %	57,4 %
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, milj. EUR	4 261,0	5 786,5	5 267,0	5 118,7	7 179,1

¹ Hallituksen ehdotus vuodelta 2022 yhtiökokoukselle.

Suurimmat omistajat osakemäärän mukaan¹

31.12.2022	A-osakkeet	B-osakkeet	Osakkeita yhteensä	% osakkeista	Ääniä yhteensä	% äänistä
1. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 847 000	1 444 629	3 291 629	2,33 %	38 384 629	4,85 %
2. Erkki Etola ja yhtiöt	2 500 000	325 000	2 825 000	2,00 %	50 325 000	6,36 %
Etola Erkki	200 000				4 000 000	0,51 %
Etola Oy	2 300 000				46 000 000	5,82 %
Etola Group Oy		325 000			325 000	0,04 %
3. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma		2 720 405	2 720 405	1,93 %	2 720 405	0,34 %
4. Maa- ja vesitekniikan tuki r.y. ja yhtiöt	2 083 360		2 083 360	1,48 %	41 667 200	5,27 %
Maa- ja vesitekniikan tuki r.y.	1 034 860				20 697 200	2,62 %
Tukinvest Oy	1 048 500				20 970 000	2,65 %
5. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	292 800	1 585 000	1 877 800	1,33 %	7 441 000	0,94 %
6. Ylppö Jukka	1 247 136	147 729	1 394 865	0,99 %	25 090 449	3,17 %
7. Kansaneläkelaitos		1 218 368	1 218 368	0,86 %	1 218 368	0,15 %
8. Into Ylppö ja määräysvaltaaännet	785 492	242 848	1 028 340	0,73 %	15 952 688	2,02 %
Ylppö Into	577 936	240 200			11 798 920	1,49 %
Ylppö Eeva	110 778	1 324			2 216 884	0,28 %
Ylppö Aurora	96 778	1 324			1 936 884	0,24 %
9. Valtion Eläkerahasto		1 000 000	1 000 000	0,71 %	1 000 000	0,13 %
10. Orion Oyj ²		932 771	932 771	0,66 %	932 771	0,12 %
10 suurinta yhteensä	8 755 788	9 616 750	18 372 538	13,02 %	184 732 510	23,36 %
Kaikki yhteensä	34 186 494	106 947 784	141 134 278	100,00 %	790 677 664	100,00 %

¹ Luettelossa on ilmoitettu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien suorat omistukset äänimäärineen, osakkeenomistajalla olevaan äänimäärään rinnastettavat liikkeeseenlaskijan tiedossa olevat osakkeenomistajan määräysvallassa olevalla yhteisöllä tai säätiöllä olevat äänimäärät, osakkeenomistajan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön eläkesäätiöllä ja eläkekassalla olevat äänimäärät sekä muut äänimäärät, jonka käytöstä osakkeenomistaja voi yksin tai yhdessä kolmannen kanssa päättää tekemänsä sopimuksen nojalla tai muutoin.

² Ei äänioikeutta yhtiökokouksissa

Suurimmat omistajat äänimäärän mukaan¹

31.12.2022	A-osakkeet	B-osakkeet	Osakkeita yhteensä	% osakkeista	Ääniä yhteensä	% äänistä
1. Erkki Etola ja yhtiöt	2 500 000	325 000	2 825 000	2,00 %	50 325 000	6,36 %
Etola Erkki	200 000				4 000 000	0,51 %
Etola Oy	2 300 000				46 000 000	5,82 %
Etola Group Oy		325 000			325 000	0,04 %
2. Maa- ja vesitekniiikan tuki r.y. ja yhtiöt	2 083 360		2 083 360	1,48 %	41 667 200	5,27 %
Maa- ja vesitekniiikan tuki r.y.	1 034 860				20 697 200	2,62 %
Tukinvest Oy	1 048 500				20 970 000	2,65 %
3. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 847 000	1 444 629	3 291 629	2,33 %	38 384 629	4,85 %
4. Ylppö Jukka	1 247 136	147 729	1 394 865	0,99 %	25 090 449	3,17 %
5. Into Ylppö ja määräysvaltaäänet	785 492	242 848	1 028 340	0,73 %	15 952 688	2,02 %
Ylppö Into	577 936	240 200			11 798 920	1,49 %
Ylppö Eeva	110 778	1 324			2 216 884	0,28 %
Ylppö Aurora	96 778	1 324			1 936 884	0,24 %
6. Aho Group Oy:n määräysvaltaäänet	730 599	9 794	740 393	0,52 %	14 621 774	1,85 %
Aava Terveyspalvelut Oy	358 230	4			7 164 604	0,91 %
Juhani Ahon Lääketieteen tutkimussäätiö	107 800				2 156 000	0,27 %
Aho Kari Jussi	75 763	1 365			1 516 625	0,19 %
Lappalainen Annakajaja	58 034	5 500			1 166 180	0,15 %
Aho Ville Jussi	50 496	425			1 010 345	0,13 %
Porkkala Miia	41 683				833 660	0,11 %
Aho Antti Jussi	38 593	2 500			774 360	0,10 %
7. Orionin Eläkesäätiö ²	544 208	178 702	722 910	0,51 %	11 062 862	1,40 %
8. Eija Ronkainen ja määräysvalta yhteisöt	535 500	39 615	575 115	0,41 %	10 749 615	1,36 %
EVK-Capital Oy	535 500	16 671			10 726 671	1,36 %
Eija Ronkainen		22 944			22 944	0,00 %
9. Saastamoisen Säätiö	504 996		504 996	0,36 %	10 099 920	1,28 %
10. Oy Ingman Finance Ab	445 000		445 000	0,32 %	8 900 000	1,13 %
10 suurinta yhteensä	11 223 291	2 388 317	13 611 608	9,64 %	226 854 137	28,69 %
Kaikki yhteensä	34 186 494	106 947 784	141 134 278	100,00 %	790 677 664	100,00 %

¹ Luettelossa on ilmoitettu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien suorat omistukset äänimäärineen, osakkeenomistajalla olevaan äänimäärään rinnastettavat liikkeeseenlaskijan tiedossa olevat osakkeenomistajan määräysvallassa olevalla yhteisöllä tai säätiöllä olevat äänimäärät, osakkeenomistajan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön eläkesäätiöllä ja eläkekassalla olevat äänimäärät sekä muut äänimäärät, jonka käytöstä osakkeenomistaja voi yksin tai yhdessä kolmannen kanssa päättää tekemänsä sopimuksen nojalla tai muutoin.

² Ei äänioikeutta yhtiökokouksissa

Omistusjakauma osakasryhmittäin

31.12.2022	Omistajia	%	A-osakkeita	%	B-osakkeita	%	Osakkeita yhteensä	%	Ääniä yhteensä	%
Yritykset	2 001	2,52	4 768 834	13,95	3 308 033	3,09	8 076 867	5,72	98 684 713	12,48
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	80	0,10	574 254	1,68	3 528 596	3,30	4 102 850	2,91	15 013 676	1,90
Julkisyhteisöt	41	0,05	2 143 654	6,27	8 374 608	7,83	10 518 262	7,45	51 247 688	6,48
Kotitaloudet	76 193	95,93	22 536 298	65,92	31 438 616	29,40	53 974 914	38,24	482 164 576	60,98
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	755	0,95	3 068 583	8,98	4 071 953	3,81	7 140 536	5,06	65 443 613	8,28
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset omistajat	352	0,44	1 094 871	3,20	55 293 207	51,70	56 388 078	39,95	77 190 627	9,76
Orionin hallussa olevat omat osakkeet	1	0,00	0	0,00	932 771	0,87	932 771	0,66	932 771	0,12
Yhteensä	79 423	100,00	34 186 494	100,00	106 947 784	100,00	141 134 278	100,00	790 677 664	100,00

Omistusjakauma osakemäärän mukaan

31.12.2022	Omistajia	%	A-osakkeita	%	B-osakkeita	%	Osakkeita yhteensä	%	Ääniä yhteensä	%
1-100	39 145	49,29	418 486	1,22	1 273 608	1,19	1 575 913	1,12	8 418 155	1,06
101-1 000	30 991	39,02	3 112 571	9,10	9 892 822	9,25	11 641 316	8,25	58 113 910	7,35
1 001-10 000	8 497	10,70	8 257 133	24,15	16 266 024	15,21	23 367 768	16,56	168 193 957	21,27
10 001-100 000	716	0,90	7 498 665	21,93	9 191 071	8,59	18 079 116	12,81	172 302 743	21,79
100 001-1 000 000	61	0,08	7 422 143	21,71	7 592 102	7,10	14 972 704	10,61	148 417 513	18,77
1 000 001-	12	0,02	7 477 496	21,87	61 799 386	57,78	70 564 690	50,00	234 298 615	29,63
Yhteensä	79 422	100,00	34 186 494	100,00	106 015 013	99,13	140 201 507	99,34	789 744 893	99,88
joista hallintarekisteröityjä	11	0,01	870 208	2,55	55 079 491	51,95	55 949 699	39,91	72 483 651	9,18
Orionin hallussa olevat omat osakkeet	1	0,00	0	0,00	932 771	0,87	932 771	0,66	932 771	0,12
Yhteensä	79 423	100,00	34 186 494	100,00	106 947 784	100,00	141 134 278	100,00	790 677 664	100,00

Hallitukseen 23.3.2022 valittujen jäsenten osakeomistukset Orion Oyj:ssä

31.12.2022	A-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	B-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus koko osake- kannasta, %	Osuus kaikista äänistä, %
Mikael Silvennoinen, puheenjohtaja	0	0	8 797	970	8 797	0,01	0,00
Hilpi Rautelin, varapuheenjohtaja	1 800	0	4 161	593	5 961	0,00	0,01
Kari Jussi Aho	75 763	0	1 365	485	77 128	0,05	0,19
Maziar Mike Doustdar ¹	0	0	485	485	485	0,00	0,00
Ari Lehtoranta	0	0	3 161	593	3 161	0,00	0,00
Veli-Matti Mattila	0	0	3 841	485	3 841	0,00	0,00
Eija Ronkainen	535 500	0	39 615	485	575 115	0,41	1,36
Karen Lykke Sørensen ¹	0	0	485	485	485	0,00	0,00
Hallitus yhteensä	613 063	0	61 910	4 581	674 973	0,48	1,56

¹Maziar Mike Doustdarin ja Karin Lykke Sørensenin osalta muutokset alkaen 23.3.2022, jolloin he aloittivat hallituksen jäseninä.

Osakeomistukset sisältävät myös määräysvaltayhteisöjen omistukset.

Konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistukset Orion Oyj:ssä

31.12.2022	A-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	B-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus koko osake- kannasta, %	Osuus kaikista äänistä, %
Liisa Hurme, toimitusjohtaja	0	0	20 020	2 548	20 020	0,01	0,00
Satu Ahomäki	0	0	38 849	548	38 849	0,03	0,00
Olli Huotari	0	0	68 431	2 039	68 431	0,05	0,01
Juhani Kankaanpää ¹	0	0	3 012		3 012	0,00	0,00
Jari Karlson	0	0	37 271	2 039	37 271	0,03	0,00
Virve Laitinen	0	0	16 723	-1 961	16 723	0,01	0,00
Outi Vaarala	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Johtoryhmä yhteensä	0	0	184 306	5 213	184 306	0,13	0,02

¹Juhani Kankaanpään osalta muutokset alkaen 1.11.2022, jolloin hän aloitti johtoryhmässä.

Osakeomistukset sisältävät myös määräysvaltayhteisöjen omistukset.

ORIONIN OSAKKEIDEN PERUSTIETOJA

31.12.2022	A-osake	B-osake	Yhteensä
Kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingissä	ORNAV	ORNBV	
Listautumispäivä	1.7.2006	1.7.2006	
ISIN-koodi	FI0009014369	FI0009014377	
ICB-koodi	4500	4500	
Reuters-koodi	ORNAV.HE	ORNBV.HE	
Bloomberg-koodi	ORNAV.FH	ORNBV.FH	
Osakepääoma, milj. EUR	22,3	69,9	92,2
Kirjanpidollinen vasta-arvo/osake, EUR	0,65	0,65	
Osakkeiden vähimmäismäärä, kpl			1
A- ja B-osakkeita enintään ja kaikkien osakkeiden enimmäismäärä, kpl	500 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Ääniä/osake	20	1	

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Käyttökate (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot + arvonalentumistappiot	
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahavarat ja pankkisaamiset - rahamarkkinasijoitukset	
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat kaudella keskimäärin}} \times 100$	
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma kaudella keskimäärin}} \times 100$	
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$	
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat} - \text{rahamarkkinasijoitukset}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$	
Osakekohtainen tulos (EPS), EUR (laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta, EUR	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osakekohtainen osinko, EUR	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osingonjakosuhte, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$	
Efekttiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Päätöskurssi raportointikauden lopussa}} \times 100$	
Hinta/voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Päätöskurssi raportointikauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakkeen keskikurssi, EUR	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin}}$	
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR	=	Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita × päätöskurssi raportointikauden lopussa	

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma

1 000 EUR	Liitetieto	1-12/2022	1-12/2021
Liikevaihto	2.1	1 340 606	1 040 986
Myytyjen suoritteiden kulut		-491 736	-447 525
Bruttokate		848 870	593 461
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	2.4	5 681	6 422
Myyntin ja markkinoinnin kulut	2.2, 2.3, 4.1	-210 347	-191 028
Tutkimus- ja kehityskulut	2.2, 2.3, 4.1	-135 820	-117 654
Hallinnon kulut	2.2, 2.3, 4.1	-68 797	-47 893
Liikevoitto		439 588	243 309
Rahoitustuotot ja -kulut	2.5	729	-1 023
Voitto ennen veroja		440 317	242 285
Tuloverot	5.1	-90 793	-48 495
Tilikauden voitto		349 524	193 790

TILIKAUDEN VOITON JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön omistajille		349 524	193 790
-----------------------	--	----------------	---------

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR¹	2.6	2,49	1,38
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR¹	2.6	2,49	1,38

¹Osakekohtainen tulos on laskettu emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta.

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 EUR	Liitetieto	1-12/2022	1-12/2021
Tilikauden voitto		349 524	193 790
Muuntoerot	6.3	-2 858	1 634
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-2 858	1 634
Eläkejärjestelyiden uudelleen arvostaminen, verovaikutuksella vähennettynä	4.2, 5.1	37 044	28 965
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		37 044	28 965
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		34 186	30 599
Tilikauden laaja tulos		383 710	224 389

TILIKAUDEN LAAJAN TULOSEN JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön omistajille		383 710	224 389
-----------------------	--	----------------	---------

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernitase

VARAT

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Aineelliset hyödykkeet	3.1, 3.2	373 260	332 621
Liikearvo	3.1, 3.4	87 215	13 487
Aineettomat oikeudet	3.1	99 992	52 983
Muut aineettomat hyödykkeet	3.1	3 837	2 507
Osuus osakkuusyhtiössä	3.5	68	68
Muut sijoitukset	6.6	170	204
Eläkesaamiset	4.2	56 220	14 952
Laskennalliset verosaamiset	5.2	3 118	6 569
Muut pitkäaikaiset saamiset	3.7	1 032	346
Pitkäaikaiset varat yhteensä		624 913	423 736
Vaihto-omaisuus	3.6	315 625	265 227
Myyntisaamiset	3.7	180 747	174 797
Tuloverosaamiset	3.7	4 915	3 336
Muut saamiset	3.7	44 817	30 219
Rahavarat	6.5	332 629	216 682
Lyhytaikaiset varat yhteensä		878 732	690 261
Varat yhteensä		1 503 646	1 113 997

OMA PÄÄOMA JA VELAT

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Osakepääoma		92 239	92 239
Muut rahastot		3 322	3 323
Muuntoerot		-10 779	-8 400
Kertyneet voittovarot		823 332	660 739
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		908 114	747 901
Oma pääoma yhteensä	6.3	908 114	747 901
Laskennalliset verovelat	5.2	42 156	33 954
Eläkevelvoitteet	4.2	2 957	4 885
Pitkäaikaiset varaukset	3.8	583	427
Pitkäaikaiset korolliset velat	6.4	196 763	104 665
Muut pitkäaikaiset velat	3.9	77 719	12 977
Pitkäaikaiset velat yhteensä		320 178	156 909
Lyhytaikaiset varaukset	3.8	58	34
Lyhytaikaiset korolliset velat	6.4	17 208	3 766
Ostovelat	3.9	114 383	89 560
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	3.9	1 386	6 845
Muut lyhytaikaiset velat	3.9	142 318	108 981
Lyhytaikaiset velat yhteensä		275 354	209 187
Velat yhteensä		595 532	366 095
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 503 646	1 113 997

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

1 000 EUR	Liite- tieto	Osake- pääoma	Muut rahastot	Muunto- erot	Eläkejärjes- telyiden uudelleen arvostaminen	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Kertyneet voittovarot yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021		92 239	3 395	-7 940	-28 947	-21 541	694 106	643 618	731 311
Tilikauden voitto							193 790	193 790	193 790
Muut laajan tuloksen erät									
Muuntoerot	6.3			-459			2 094	2 094	1 634
Eläkejärjestelyiden uudelleen arvostaminen	4.2				28 965			28 965	28 965
Tapahtumat omistajien kanssa									
Osingonjako	6.3						-211 194	-211 194	-211 194
Osakekannustinjärjestelmä	4.1					3 358	140	3 497	3 497
Muut muutokset			-71				-30	-30	-101
Oma pääoma 31.12.2021		92 239	3 323	-8 400	19	-18 184	678 904	660 739	747 901
Oma pääoma 1.1.2022		92 239	3 323	-8 400	19	-18 184	678 904	660 739	747 901
Tilikauden voitto							349 524	349 524	349 524
Muut laajan tuloksen erät									
Muuntoerot	6.3			-2 379			-479	-479	-2 858
Eläkejärjestelyiden uudelleen arvostaminen	4.2				37 044			37 044	37 044
Tapahtumat omistajien kanssa									
Osingonjako	6.3						-211 239	-211 239	-211 239
Omien osakkeiden hankinta						-17 927		-17 927	-17 927
Osakekannustinjärjestelmä	4.1					1 314	4 345	5 659	5 659
Muut muutokset			-2				12	12	10
Oma pääoma 31.12.2022		92 239	3 322	-10 779	37 062	-34 797	821 067	823 332	908 114

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 EUR	Liitetieto	1-12/2022	1-12/2021
Voitto ennen veroja		440 317	242 285
Rahoitustuotot ja -kulut	2.5	-729	1 023
Poistot ja arvonalentumiset	2.2	47 542	45 762
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot sekä romutukset	2.4	-80	-3 872
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot		447	-412
Eläkesaamisten ja -velvoitteiden muutos	4.2	2 684	6 197
Varausten muutos	3.8	196	56
Muut oikaisut		63 560	1 440
Oikaisut liikevoittoon yhteensä		113 619	50 194
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		11 031	-21 653
Vaihto-omaisuuden muutos		-4 094	-6 927
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-31 901	-7 716
Käyttöpääoman muutos yhteensä		-24 964	-36 296
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-4 995	-2 140
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		5 997	1 248
Saadut osingot		1	3
Maksetut verot	5.1	-95 573	-39 562
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		434 401	215 733
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	3.1	-56 483	-46 989
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	3.1	-16 588	-37 957
Yrityshankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	3.4	-82 045	
Aineellisten hyödykkeiden ja muiden sijoitusten myynnit	3.1, 6.6	852	4 732
Investointien rahavirta yhteensä		-154 264	-80 214
Lyhytaikaisten lainojen muutokset sisältäen vuokrasopimusvelat	6.4	-11 439	-3 639
Pitkäaikaisten lainojen nostot	6.4	100 838	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	6.4	-20 003	
Omien osakkeiden hankinta	6.3	-17 927	
Maksetut osingot ja muu voitonjako	6.3	-211 239	-211 187
Rahoituksen rahavirta yhteensä		-159 770	-214 826
Rahavarojen muutos		120 367	-79 306
Rahavarat 1.1.	6.5	216 682	294 373
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-4 420	1 615
Rahavarat 31.12.	6.5	332 629	216 682
Täsmäytys taseen rahavaroihin			
Taseen rahavarat kauden lopussa		332 629	216 682
Rahamarkkinasijoitukset kauden lopussa			
Rahavirtalaskelman rahavarat		332 629	216 682

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Konsernitilinpäätöksen esittämisperusta

Yleiset tiedot

Orion Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo, Suomi ja rekisteröity osoite on Orionintie 1, 02200 Espoo. Orion Oyj tytäryhtiöineen kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä ja lääkkeiden vaikuttavia aineita maailmanlaajuisille markkinoille.

Orion-konsernin ("Orion", "Orion-konserni" tai "konserni") ensimmäinen tilikausi oli 1.7.–31.12.2006, koska konserni syntyi 1.7.2006 sitä edeltäneen Orion-konsernin jakauduttua lääke- ja diagnostiikkaliiketoimintaan sekä tukkukauppaliiketoimintaan. Orion Oyj:n osakkeet on listattuna Nasdaq Helsingissä. Kaupankäynti Orion Oyj:n osakkeilla alkoi 3.7.2006.

Yhtiön hallitus on kokouksessaan 9.2.2023 hyväksynyt tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on mahdollisuus myös muuttaa tilinpäätöstä. Tilinpäätösasiakirjat ovat nähtävillä verkkosivuilla www.orion.fi ja jäljennös tilinpäätöksestä on saatavissa Orion Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Orionintie 1, 02200 Espoo.

Laatimisperiaatteet

Orion-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC-tulkintoja, jotka ovat voimassa 31.12.2022. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätöksen tiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta erikseen käypään arvoon tulosvaikutteisesti tai muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattuja eriä.

Tilinpäätöksen rahamääräisten lukujen esittämistarkkuus on tuhat euroa, ellei toisin mainita. Kaikki konsernitilinpäätöksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Orion Oyj:n ja kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta sekä osakkuusyrietykset, yhteisyrietykset ja yhteiset toiminnot.

Tytäryrietykset

Tytäryrietyksiä ovat ne yhtiöt, joissa Orion Oyj:llä on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena tytäryrietyksessä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryrietykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, voitonjako ja realisoitumattomat sisäiset katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konsernin tilikauden voitto jaetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille kuuluviin osuuksiin. Määräysvallattomille omistajille kuuluva oman pääoman osuus sisältyy konsernin omaan pääomaan, ja se eritellään oman pääoman muutoslaskelmassa.

Osakkuusyrietykset, yhteisyrietykset ja yhteiset toiminnot

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on merkittävä vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Merkittävä vaikutusvalta perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yleensä 20–50 % äänivallasta.

Yhteisyritykset ovat yhteisjärjestelyitä, joissa emo- tai tytäryhtiöllä on yhteinen määräysvalta konserniin kuulumattoman yrityksen kanssa, ja joissa emo- tai tytäryhtiöllä on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Osakkuus- ja yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Yhteiset toiminnot ovat yhteisjärjestelyitä, jotka on toteutettu ilman erillistä sijoitusvälinettä tai joissa järjestelyn laillinen muoto on sellainen, että osapuolilla on suoria oikeuksia tiettyihin omaisuuseriin tai vastuita tietyistä veloista. Yhteiset toiminnot yhdistellään konsernitilinpäätökseen suhteellisen omistuosuuden mukaisesti.

Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyrityksen velvoitteiden täyttämiseen.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja konsernitilinpäätöksen esittämisvaluutta.

Liiketapahtumat ja tase-erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kursseihin. Raportointikauden päättymispäivänä ulkomaanrahan määräiset monetaariset tase-erät kirjataan käyttäen raportointikauden päättymispäivän kurssija. Ulkomaanrahan määräisten erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaisten, joihin ei sovelleta IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, kurssierot sisältyvät nettomääräisinä liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Rahoitustoiminnan valuuttamääräisten saamisten ja velkojen sekä näihin liittyvien valuuttajohdannaisten kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Ulkomaanrahan määräiset ei-monetaariset tase-erät, joita ei ole arvostettu käypään arvoon, on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin.

Konserniyhtiöt

Konsernin esittämisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluutaa käyttävien konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi raportointikauden keskikurssiin ja taseet raportointikauden päättymispäivän kurssiin. Tästä syntyvä kurssiero sekä näiden yhtiöiden hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot kirjataan omaan pääomaan ja muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Konsernissa ei ole hyperinflaatiomaissa toimivia konserniyhtiöitä.

Konserniyhtiöiden myynnin yhteydessä kertyneet, omaan pääomaan kirjatut muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoa ja käypiin arvoihin pääsemiseksi tehtyjä oikaisuja käsitellään ulkomaisen yksikön varoina ja velkoina, ja ne muunnetaan raportointikauden päättymispäivän kurssiin.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS- ja tilinpäätöskäytännön mukaisesti edellyttää, että yhtiön johto tekee tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettyihin eriin. Arvioissa on soveltuvin osin huomioitu ilmastonmuutokseen liittyviä seikkoja. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista. Laadintaperiaatteet liittyen tavanomaista enemmän johdon harkintaa edellyttäviin osa-alueisiin ja näitä koskeviin epävarmuustekijöihin on esitetty seuraavissa liitetiedoissa:

- 2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista
- 3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet
- 3.4 Yrityshankinta
- 3.8 Varaukset
- 4.1 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut
- 4.2 Eläkesaamiset ja -velvoitteet
- 5.2 Laskennalliset verot

Lisäksi harkintaa käytetään tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa.

Konsernissa keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumiselle olennaisesti seuraavan raportointikauden aikana, on kuvattu kyseistä tilinpäätöserää kuvaavan liitetiedon yhteydessä.

Tilikaudella 2022 sovelletut uudet IFRS-standardit, standardien muutokset ja IFRIC-tulkinnat

Tilikauden 2022 alussa ei ole tullut voimaan uusia standardeja tai standardimuutoksia, joilla olisi ollut olennaista vaikutusta Orion-konsernin tilinpäätökseen.

Tulevina tilikausina sovellettavat uudet IFRS-standardit, standardien muutokset ja IFRIC-tulkinnat

1.1.2023 tai myöhemmin käyttöön otettavilla tilinpäätöshetken mennessä julkaistuilla uusilla standardeilla, standardimuutoksilla tai tulkinnoilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

2 Liiketoiminnan tuloksellisuus

2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista

Laatimisperiaatteet

Tuloutusperiaatteet

Konsernin liikevaihto koostuu kolmesta tuottovirrasta, jotka ovat tuotemyynti, myyntituotot tuotteiden myyntioikeuksista ja myyntituotot yhteistyökumppanien kanssa tehtävästä kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöstä. Näihin liittyvät tuloutusperiaatteet on esitetty alla.

<p><i>Tuotemyynti</i></p>	<p>Konsernin liikevaihto sisältää tuotemyynnistä saadut tuotot oikaistuna välillisillä veroilla ja valuuttamääräisestä myynnistä aiheutuvilla kurssieroilla. Yksittäisen tuote-erän toimitus asiakkaalle muodostaa erotettavissa olevan suoritevelvoitteen, josta myyntituotot kirjataan määräysvallan siirtyessä konsernilta asiakkaalle toimitusehtojen mukaisesti. Hintoihin voi sisältyä muuttuvia vastikkeita, muun muassa erilaisia alennus- ja kannustinehtoja. Liikevaihdoksi kirjataan vastikemäärä, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu huomioiden alennus- ja kannustinehtojen vaikutuksen.</p> <p>Konsernilla on eri maissa toimivien jakelijoiden ja logistiikkakumppanien kanssa kaupintavarastojärjestelyitä. Näissä tapauksissa konserni omistaa jakelijan ja logistiikkakumppanin kaupintavarastossa olevat tuotteet siihen saakka, kunnes ne toimitetaan asiakkaalle, jolloin konserni kirjaa tuotemyynnin liikevaihdoksi. Suomessa Orionin ja Oriolan välinen järjestely selittää merkittävän osan koko konsernin kaupintavarastojärjestelyistä.</p> <p>Tuotemyynnistä koostuva liikevaihto sisältää myös rojalittuotot, joita konserni kirjaa myyntituotoiksi yhteistyökumppanien kanssa tehtyjen sopimusten perusteella. Konserni on myynyt tiettyjen tuotteiden myyntioikeudet yhteistyökumppaneille ja konsernilla on oikeus rojalittuottoihin, jotka määräytyvät yhteistyökumppanien näille tuotteille saavuttaman myynnin perusteella. Konserni kirjaa saadut rojalit myyntituotoiksi, kun yhteistyökumppani on myöhemmin myynyt tuotteet sen omille asiakkaille ja oikeus rojalteihin on syntynyt.</p>
<p><i>Myyntituotot tuotteiden myyntioikeuksista</i></p>	<p>Konserni tekee sopimuksia, joissa se sekä luovuttaa markkinoilla olevan tuotteen myyntioikeuden että tekee sopimuksen tuotteen valmistamisesta konsernin ulkopuoliselle taholle. Vastineeksi myyntioikeuden luovuttamisesta ja tuotteiden valmistamisesta konserni saa sopimuksesta riippuen etappimaksuja, tuottoja tuotteiden valmistuksesta ja myynnistä sekä rojalittuottoja. Tyypillisesti etappimaksut ovat luonteeltaan sopimuksen allekirjoitushetkellä saatavia kiinteitä palkkioita, joihin ei liity palautusvelvollisuutta, sekä tuotteen kaupallistamiseen liittyviä palkkioita.</p> <p>Konserni on pääsääntöisesti valmistanut tuotetta itse ennen sen myyntioikeuden myyntiä, jolloin konsernilla on valmistukseen liittyvä tietotaito, joka ei muutoin ole helposti asiakkaan saavutettavissa. Tuotteiden myyntioikeuksien myynnin yhteydessä muodostuu kaksi erillistä suoritevelvoitetta, jotka ovat 1) luovutettu myyntioikeus sekä 2) tuotteiden valmistus ja niistä saatavat rojalitimaksut. Osa vastikkeista on muuttuvia johtuen etappimaksujen ehdollisuudesta ja tuotteiden myyntihintaan liittyvistä arvostuseristä.</p> <p>Konserni saattaa saada sopimuksen perusteella kaupallistamiseen liittyviä etappimaksuja. Nämä käsitellään erotettavissa olevina suoritevelvoitteina, mikäli ne täyttyvät asiakkaan saavuttaman tietyn myyntimäärän perusteella. Asiakkaalle on muodostunut arvoa sille kertyneiden myyntituottojen myötä, jolloin myyntimäärään sidoksissa olevan suoritevelvoitteen katsotaan täyttyneen, kun myynnille asetettu tavoite on saavutettu. Kaupallistamiseen liittyvät suoritevelvoitteet käsitellään yhtenä ajan hetkenä täytyvien suoritevelvoitteiden tapaan, koska tulevan myynnin määrän luotettavaan arviointiin liittyy epävarmuustekijöitä.</p>
<p><i>Myyntituotot yhteistyökumppanien kanssa tehtävästä kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöstä</i></p>	<p>Konserni on solminut yhteistyökumppanien kanssa sopimuksia, jotka liittyvät kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöprojekteihin. Näihin sopimuksiin liittyy etappimaksuja, jotka tulevat suoritettavaksi, kun tietty kehitysvaihe on saavutettu. Etappimaksut koostuvat tavallisesti Orionin aiemman kehitystyön perusteella maksettavasta kertakorvauksesta sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä sekä projektin seuraavien vaiheiden tai tutkimustulosten saavuttamisen perusteella myöhemmin maksettavista etappimaksuista. Lisäksi sopimuksissa voidaan sopia valmiin tuotteen myyntioikeuksiin perustuvista korvauksista, kuten rojalteista. Sopimuksen sisällöstä riippuen sopimukset voivat sisältää erillisiä käsiteltäviä suoritevelvoitteita tai muodostaa yhden suoritevelvoitteista koostuvan palvelu- ja tuotekokonaisuuden.</p> <p>Sopimuksen allekirjoitukseen liittyvien kiinteiden etappimaksujen katsotaan olevan erotettavissa olevia suoritevelvoitteita, jotka täyttyvät sopimuksen allekirjoitushetkellä. Kliinisen vaiheen tutkimusten toteuttaminen on mahdollista useamman palvelutarjoajan toimesta, minkä vuoksi yhteistyökumppani pystyy hyödyntämään allekirjoitushetkellä luovutettuja tutkimustuloksia omassa liiketoiminnassaan. Sopimuksen voimassaoloaikana tehtävää tutkimus- ja kehitystyötä käsitellään erillisenä suoritevelvoitteena ja tämän vaiheen etappimaksuja käsitellään muuttuvina vastikkeina, koska ne ovat sidottuja tiettyjen vaiheiden tai tutkimustulosten saavuttamiseen. Vaikka Orion täyttää suoritevelvoitteita ajan kuluessa, kirjataan myyntituotot vasta lopullisten tutkimustulosten vahvistumishetkellä, koska tutkimustyön tulosten luotettavaan arviointiin etukäteen liittyy epävarmuustekijöitä.</p> <p>Sopimuksiin liittyy mahdollisesti myös päätös valmiin tuotteen tuotannon järjestämisestä, mikäli se voidaan kaupallistaa. Kaupallistamiseen liittyvien vastikkeiden osalta arvioidaan sopimuskohtaisesti, muodostavatko ne yhdessä valmiin tuotteen myynnin kanssa yhteisen suoritevelvoitteen vai käsitelläänkö etappimaksut erotettavissa olevana suoritevelvoitteena valmiin tuotteen myynnistä. Samoin sopimuskohtaisesti arvioidaan, täyttykö etappeihin liittyvä suoritevelvoite yhdellä ajan hetkellä vai ajan kuluessa. Rojalitimaksut kirjataan tuotoiksi, kun yhteistyökumppani on myynyt rojaltiin oikeuttavat tuotteet.</p>

Sopimuksiin ei yleensä sisälly rahoituskomponenttia, koska merkittävä osuus vastikkeista on muuttuvia, joiden saaminen varmistuu tulevaisuudessa.

Konserni erittelee liikevaihdon seuraavasti:

- Alkuperälääkkeet (patentoidut reseptilääkkeet kolmelle terapia-alueelle)
- Erityistuotteet (geneeriset eli patenttisuojaattomat reseptilääkkeet ja itsehoitotuotteet sekä biosimilaarit)
- Eläinlääkkeet (lääkkeet ja hoitotuotteet lemmikki- ja tuotantoeläimille)
- Fermion ja sopimusvalmistus (lääkkeiden vaikuttavat aineet Orionille ja muille yhtiöille sekä lääkevalmistus muille yhtiöille)

Näiden lisäksi liikevaihdon yhteydessä raportoidaan erä Kurssierot ja muut toiminnot, joka sisältää pääasiassa valuuttakurssimuutosten vaikutukset konsernin liikevaihtoon.

Segmenttiraportointi

Konsernilla on yksi raportoitava toimintasegmentti, joka esitellään ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin mukaisena. Konsernin strategiset päätökset tekevät Orion Oyj:n toimitusjohtaja on ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka vastaa resurssista ja tuloksen arvioinnista. Konsernilla on yksi liiketoiminta-alue Lääkeliiketoiminta, johon kuuluu neljä tulosyksikköä. Liiketoimintamallin luonteesta ja hallintotavasta johtuen koko konserni raportoidaan yhtenä toimintasegmenttinä.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien myyntituottojen kirjaamista asiakassopimuksista

Konsernilla on asiakassopimuksia, joihin voi sisältyä tuotteiden myyntioikeuksien myyntiä, tuotteen valmistusta, kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyötä sekä kaupallistamista koskevia sopimusehtoja. Konsernin käyttämä harkinta liittyy erityisesti erillisten suoriteveloitteiden määrittämiseen, kirjataanko suoriteveloitteet ajan kuluessa vai yhtenä ajankohtana sekä muuttuvien vastikkeiden kirjaamisajankohdan määrittämiseen. Konserni huomioi myyntituottojen kirjaamista koskevan rajoitteen ja kirjaa myyntituotot siihen määrään asti kuin on erittäin todennäköistä, ettei kirjattujen kertyneiden myyntituottojen määrään jouduta tekemään merkittävää peruutusta.

- - - - -

Liikevaihto tuottovirroittain

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Tavaroiden myynti	1 059 278	1 013 868
Rojaltituotot	47 667	24 347
Tuotemyynti yhteensä	1 106 945	1 038 215
Etappimaksut	233 661	2 771
Yhteensä	1 340 606	1 040 986

Tilikaudella 2022 kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyön tuotoista 0,6 (2021: 0,6) miljoonaa euroa sisältyy erään Etappimaksut ja 2,3 (2021: 11,7) miljoonaa euroa erään Tavaroiden myynti. Tuotot kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöstä raportoidaan Tavaroiden myynnissä, kun tuotteen kaupallinen myynti on alkanut.

Asiakkaalle luovutetuista suoriteveloitteista on ajan kuluessa tuloutettu 3,3 (2021: 2,1) miljoonaa euroa ja ne sisältyvät erään Etappimaksut. Aiemmillä kausilla täyttyneistä suoriteveloitteista on kirjattu myyntituottoja eriin Tavaroiden myynti ja Rojaltituotot yhteensä 14,4 (2021: 5,0) miljoonaa euroa.

Liikevaihdon erittely

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Alkuperälääkkeet	644 256	388 092
Erityistuotteet	520 896	503 242
Eläinlääkkeet	98 903	73 121
Fermion ja sopimusvalmistus	68 725	74 906
Kurssierot ja muut toiminnot	7 826	1 626
Yhteensä	1 340 606	1 040 986

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät ja velat

1 000 EUR	2022		2021	
	Omaisuu- erä	Velka	Omaisuu- erä	Velka
1.1.	10 958	25 095	6 024	23 477
Tilikauden aikana kirjatut myyntituotot, jotka kauden alussa sisältyivät sopimukseen perustuvaan velkaan		-3 258		-2 058
Saatujen vastikkeiden lisäykset vähennettynä tilikaudella kirjatuilla myyntituotoilla				
Tilikauden aikana toteutunut laskutus	-10 973		-5 803	
Uusista liiketoimista johtuva sopimukseen perustuvien omaisuuserien ja velkojen muutos	25 004	61 496	10 737	3 676
31.12.	24 989	83 333	10 958	25 095

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät koostuvat pääosin konsernin asiakkaille luovuttamista tuotteista ja palveluista, joita ei ole vielä laskutettu. Sopimukseen perustuvat velat koostuvat pääosin saaduista ennakoista ja sisältää 60 miljoonaa euroa Orionin ja MSD:n kaupallistamissopimukseen liittyen.

Jäljellä oleville suoritevelvoitteille kohdistettu transaktiohint:

Tilikauden 2022 lopussa osaksi tai kokonaan täyttämättä oleville sopimuksille, jotka liittyvät tuottovirtoihin Myyntituotot tuotteiden myyntioikeuksista ja Myyntituotot yhteistyökumppanien kanssa tehtävästä kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöstä kohdistetun transaktiohinnan kokonaismäärä oli 10,7 (2021: 14,0) miljoonaa euroa. Konserni odottaa, että tästä täyttämättömille sopimuksille kohdistetusta transaktiohinnasta tilikausien 2023–2025 aikana kirjataan myyntituotoiksi 5,8 miljoonaa euroa (2021: tilikausien 2022–2024 aikana 6,2 miljoonaa euroa). Loppuosan 5,0 miljoonaa euroa odotetaan kirjattavan myyntituotoiksi tilikauden 2026 alusta lähtien (2021: 7,8 miljoonaa euroa tilikauden 2025 alusta lähtien). Konserni soveltaa IFRS 15:n käytännön apukeinoja olla antamatta tietoa jäljellä oleville suoritevelvoitteille kohdistetusta transaktiohinnasta sellaisten sopimusten osalta, joiden voimassaoloaika on alle vuosi.

Merkittävät tilikauden myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät harkintaa edellyttävät ratkaisut

Myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät merkittävät harkintaa edellyttävät ratkaisut liittyvät MSD:ltä (Merck & Co., Inc. Rahway, NJ USA:n kauppanimi) toimien tytäryhtiönsä Merck Sharp Dohme LLC:n välityksellä (myöhemmin viitattu "MSD") saadun ennakomaksun tulouttamiseen.

Vuonna 2022 Orion ja MSD solmivat maailmanlaajuisen monivuotisen yhteistoiminnallisen kehitys- ja kaupallistamissopimuksen, joka koskee Orionin kehitysvaiheessa olevaa ODM-208-molekyyliä sekä muita lääkkeitä, jotka estävät steroidituotannossa tärkeän sytokromi P405 11A1 -entsyymien (CYP11A1) toimintaa. ODM-208 on suun kautta otettava ei-steroidinen CYP11A1:n estäjä. ODM-208-molekyyliä arvioidaan parhaillaan kliinisen vaiheen II tutkimuksessa levinnyttä kastraatioresistenttiä eturauhassyöpää (mCRPC) sairastavien potilaiden hoidossa.

Sopimuksen ehtojen mukaan Orion ja MSD kehittävät ja kaupallistavat yhdessä ODM-208-molekyyliä. MSD maksoi Orionille 290 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisen ennakomaksun. Orion tuloutti ennakomaksusta noin 228 miljoonaa euroa allekirjoitushetkellä ja noin 60 miljoonaa euroa varattiin kattamaan Orionin osuutta ODM-208:n tulevaisuudessa kertyvistä kehityskuluista. Johdon arviot kehityskuluista perustuvat aiempaan kokemukseen vastaavien lääkkeiden kehityskuluista. Orion vastaa ODM-208:n valmistuksesta tutkimus- ja kaupalliseen käyttöön.

Lisäksi sopimus antaa molemmille osapuolille option muuttaa yhteiskehitys- ja yhteiskaupallistamissopimus maailmanlaajuisesti yksinoikeudelliseksi lisenssisopimukseksi MSD:lle. Jos optio käytetään, MSD vastaisi täysin kaikista hankkeeseen liittyvistä tulevista ja kertyneistä kehitys- ja kaupallistamiskuluista. Orion olisi oikeutettu saamaan ODM-208:n kehityksen ja kaupallistamisen edistymiseen liittyviä etappimaksuja sekä porrastettua kaksinumeroista rojaliosuutta myynnistä, jos tuote hyväksytään. Useista tuotteen hyväksyntään ja myyntiin liittyvistä etappimaksuista mahdollisesti kertyvä kokonaissumma on merkittävä mahdollisuus Orionille.

Muut myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät tiedot

Konserni soveltaa IFRS 15:n käytännön apukeinoja, jonka mukaan vastikemäärää ei oikaista rahoituskomponentin vaikutuksella silloin, kun asiakas maksaa tuotteen konsernille alle vuoden kuluessa tuotteen luovuttamisesta tai kun huomattava osuus asiakkaan lupaamasta vastikkeesta on muuttuva, ja tämän vastikkeen määrä tai ajoittuminen vaihtelee sen perusteella, toteutuuko vastainen tapahtuma, joka ei ole olennaisilta osin asiakkaan määräysvallassa.

Tietoja asiakassopimuksiin perustuvista omaisuuseristä ja odotettavissa olevista luottotappioista on annettu liitetiedossa 3.7 Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Tietoja asiakassopimuksiin perustuvista veloista on annettu liitetiedossa 3.9 Ostovelat ja muut velat.

Tietoja darolutamidiin liittyvistä kliinisen vaiheen III -tutkimuksista (ARAMIS, ARASENS ja ARANOTE) on annettu liitetiedossa 3.3 Yhteiset toiminnot.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Maantieteelliset alueet esitetään päämarkkina-alueittain. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaan sijaintimaan mukaan. Varat ja investoinnit esitetään niiden sijaintimaan mukaan.

1 000 EUR	1-12/2022 ja 2022					
	Suomi	Skandi- navia	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muut maat	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	326 438	138 946	398 478	334 665	142 080	1 340 606
Varat	1 202 235	45 140	238 594	5	17 672	1 503 646
Investoinnit	103 106	674	5 351		457	109 588

1 000 EUR	1-12/2021 ja 2021					
	Suomi	Skandi- navia	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muut maat	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	315 716	141 303	353 536	89 708	140 723	1 040 986
Varat	940 306	38 600	121 597	7	13 486	1 113 997
Investoinnit	82 058	499	2 079		723	85 360

Kymmenen myydyintä lääkevalmistetta

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Easyhaler-tuoteportfolio (astma, keuhkoastma- ja keuhkoastmatauti)	129 737	117 232
Stalevo, Comtess ja Comtan (Parkinsonin tauti)	100 365	95 241
Nubeqa (eturauhassyöpä)	87 621	39 417
Simdax (sydämen vajaatoiminta)	42 879	56 834
Dexdomitor, Domitor, Domosedan ja Antisedan (eläinlääkkeet)	36 343	38 793
Divina-sarja (vaihevuosioireet)	27 638	23 132
Burana (tulehdus, kipu)	26 688	23 719
Solomet (mm. tulehdukselliset sairaudet)	23 182	22 418
Biosimilaarit (nivelreuma, tulehdukselliset suolistosairaudet)	20 369	21 972
Dexdor (teho-oitorauhoite)	18 250	36 877
Yhteensä	513 073	475 635

2.2 Poistot ja arvonalentumiset

Laatimisperiaatteet

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käyttöön ja poistot lopetetaan mikäli omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi omaisuuseräksi tai omaisuuserä sisältyy myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään.

Hyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä ja oikaistaan kuvastamaan mahdollisia taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuvia muutoksia.

Tavallisimmat konsernin laskentaperiaatteiden mukaiset poistoajat on esitetty liitetiedossa 3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä 3.2 Vuokrasopimukset.

Toimintokohtaiset poistot ja arvonalentumiset

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Myytyjen suoritteiden kulut	28 116	26 997
Myynti ja markkinointi	7 779	7 848
Tutkimus ja kehitys	4 654	3 726
Hallinto	6 993	7 190
Yhteensä	47 542	45 762

Poistot ja arvonalentumiset hyödykeryhmittäin

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Rakennukset ja rakennelmat	14 957	13 864
Koneet ja kalusto	25 551	24 196
Muut aineelliset hyödykkeet	289	270
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	40 797	38 331
Aineettomat oikeudet	5 734	6 035
Muut aineettomat hyödykkeet	1 011	1 396
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	6 745	7 431

Tilikaudella on kirjattu arvonalennus 0,4 (2021: 0,6) miljoonaa euroa aineettomista oikeuksista myynnin ja markkinoinnin kuluihin.

2.3 Liiketoiminnan kulut

Laatimisperiaatteet

Konsernin tuloslaskelman toimintokohtaisista kuluista erä myynnin ja markkinoinnin kulut sisältävät tuotteiden jakeluun, myyntikenttään, markkinointiin, mainontaan ja muuhun myynnin edistämiseen liittyvät kulut, mukaan lukien palkat. Tutkimuksen ja kehityksen kulut sisältävät toimintaan liittyvät palkka- ja materiaalikulut, ulkopuolisilta ostettujen palvelujen kulut sekä muut tutkimus- ja kehitystoiminnolle kuuluvat kulut. Tutkimus- ja kehityskulut sisältävät myös yhteisiksi toiminnoiksi luokiteltujen tutkimus- ja kehityshankkeiden kulut. Kuluista kirjataan se osuus, joka vastaa konsernin osuutta hankkeesta sopimuksen mukaisesti.

Tutkimus- ja kehityskulujen käsittelystä konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa annetaan lisätietoja liitetiedon 3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet laatimisperiaatteiden yhteydessä.

Toimintojen kulut

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Myyntin ja markkinoinnin kulut	210 347	191 028
Tutkimus- ja kehityskulut	135 820	117 654
Hallinnon kulut	68 797	47 893
Yhteensä	414 963	356 574

2.4 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Laatimisperiaatteet

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut ovat tuottoja ja kuluja, joita ei suoraan lueta toimintojen tuotoiksi tai kuluiksi. Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät esimerkiksi omaisuuserien myyntivoitot ja vuokratuotot. Vastaavasti liiketoiminnan muut kulut sisältävät esimerkiksi omaisuuserien myyntitappiot sekä vuokrasopimusten muutoksiin ja päättämiseen liittyviä kuluja.

Lisätietoja valuuttakurssivoitoista ja -tappioista on esitetty liitetiedossa 6.2 Rahoitusriskien hallinta.

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä ja muista sijoituksista	442	3 985
Vuokratuotot	2 063	2 124
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	797	-441
Muut liiketoiminnan tuotot	2 741	868
Muut liiketoiminnan kulut	-362	-113
Yhteensä	5 681	6 422

2.5 Rahoitustuotot ja -kulut

Laatimisperiaatteet

Vieraan pääoman menot

Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät valuuttakurssivoitot ja -tappiot, korkotuotot ja -kulut sekä muut rahoitustuotot ja -kulut.

Vieraan pääoman menot kirjataan tuloslaskelmaan sillä raportointikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Huomattavan pitkän valmistusajan vaativien omaisuuserien hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa. Orion-konserni ei ole aktivoinut vieraan pääoman menoja vuonna 2022 tai vuonna 2021.

- - - - -

Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Osinkotuotot muista sijoituksista	1	3
Korkotuotot	980	140
Valuuttakurssierot, netto	1 540	142
Muut rahoitustuotot	6	19
Rahoitustuotot yhteensä	2 527	303
Korkokulut	1 522	1 046
Muut rahoituskulut	276	281
Rahoituskulut yhteensä	1 798	1 327
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	729	-1 023

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjatut valuuttakurssivoitot (+) ja -tappiot (-)

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Valuuttakurssivoitot	5 119	1 089
Valuuttakurssitappiot	-3 578	-948
Netto	1 540	142

Liikevoiton yläpuolelle kirjatut valuuttakurssivoitot (+) ja -tappiot (-)

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Liikevaihtoon sisältyvät	7 285	2 100
Myytyjen suoritteiden kuluihin sisältyvät	-101	-319
Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät	797	-441
Toimintojen kuluihin sisältyvät	-695	-310

2.6 Osakekohtainen tulos ja osinko

Laatimisperiaatteet

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden painotetulla keskimääräisellä lukumäärällä kauden aikana. Osakkeiden painotettua keskimääräistä lukumäärää on oikaistu raportoitavan tilikauden aikana konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla.

Osakekohtainen osinko lasketaan jakamalla tilikaudella maksettu osinko tilinpäätöspäivänä ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä.

- - - - -

Laimentamaton osakekohtainen tulos

	1-12/2022	1-12/2021
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, 1 000 EUR	349 524	193 790
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä kaudella keskimäärin, 1 000 kpl	140 501	140 547
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	2,49	1,38

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos

	1-12/2022	1-12/2021
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, 1 000 EUR	349 524	193 790
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä laimennusvaikutuksella oikaistuna kaudella keskimäärin, 1 000 kpl	140 590	140 564
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	2,49	1,38

Osakekohtainen osinko

	1-12/2022	1-12/2021
Tilikaudella maksettu osinko, 1 000 EUR	210 902	210 844
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	140 563	140 463
Tilikaudella maksettu osakekohtainen osinko, EUR	1,50	1,50

Konsernin hallussa oli 932 771 kpl yhtiön omia osakkeita tilinpäätöshetkellä 31.12.2022.

Yhtiökokoukselle, joka on suunniteltu pidettäväksi 22.3.2023, ehdotetaan tilikaudelta 2022 jaettavaksi osinkona 1,60 euroa osakkeelta, yhteensä 224,3 miljoonaa euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole otettu huomioon tilinpäätöksessä.

3 Sijoitettu pääoma

3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet

Laatimisperiaatteet

Aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin tehdas- ja toimistokiinteistöistä, tutkimusrakennuksista sekä tuotannon, tutkimuksen ja kehityksen koneista ja laitteista. Aineelliset hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä ja oikaistaan kuvastamaan mahdollisia taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuvia muutoksia. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat 10–50 vuotta
- Koneet ja kalusto 5–10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 10 vuotta

Maa- ja vesialueista ei kirjata poistoja. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan raportointikauden kuluksi. Perusparannusinvestoinnit aktivoidaan, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

2022

1 000 EUR	Rakennukset		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet ¹	Ennakkomaksut ja keskeneräiset		Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	ja rakennelmat			hyödykkeet	hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2022	5 645	394 780	415 062	5 855	31 529	852 871	
Lisäykset		5 093	14 667	46	37 041	56 847	
Lisäykset yrityshankinnasta	1 547	9 995	1 096		12 724	25 362	
Vähennykset		-4 674	-17 252	-38		-21 964	
Siirrot tase-erien välillä	-583	9 714	9 674	48	-20 148	-1 295	
Kurssierot			-19	-32		-51	
Hankintameno 31.12.2022	6 609	414 908	423 228	5 878	61 145	911 768	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset							
1.1.2022	204	-227 271	-297 629	-3 805		-528 501	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		884	17 168	38		18 090	
Tilikauden poistot		-12 505	-23 770	-289		-36 564	
Kurssierot			10	22		31	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	204	-238 891	-304 222	-4 034		-546 944	
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	5 849	167 508	117 433	2 050	31 529	324 369	
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	6 813	176 017	119 005	1 844	61 145	364 825	

¹Muut aineelliset hyödykkeet sisältävät pääosin vuokrahuoneistojen perusparannuksia, asfaltointeja, ympäristötöitä ja taide-esineitä.

2021

1 000 EUR	Rakennukset		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet ¹	Ennakkomaksut ja keskeneräiset		Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	ja rakennelmat			hyödykkeet	hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2021	5 825	386 260	415 889	5 342	23 095	836 412	
Lisäykset		9 264	15 602	213	23 394	48 474	
Vähennykset	-180	-5 405	-26 320	-305	-33	-32 243	
Siirrot tase-erien välillä		4 660	9 806	560	-14 929	97	
Kurssierot			84	45		129	
Hankintameno 31.12.2021	5 645	394 780	415 062	5 855	31 529	852 871	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset							
1.1.2021	204	-220 565	-300 957	-3 783		-525 101	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		5 405	25 691	292		31 388	
Tilikauden poistot		-12 110	-22 298	-271		-34 679	
Kurssierot			-66	-44		-110	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	204	-227 271	-297 629	-3 805		-528 501	
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	6 029	165 695	114 936	1 560	23 095	311 314	
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	5 849	167 508	117 433	2 050	31 529	324 369	

¹Muut aineelliset hyödykkeet sisältävät pääosin vuokrahuoneistojen perusparannuksia, asfaltointeja, ympäristötöitä ja taide-esineitä.

Laatimisperiaatteet

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi toteutumishetkellä. Aineettomat hyödykkeet, jotka syntyvät kehittämistoiminnasta, merkitään taseeseen vain, jos kehittämissivaiheen menot ovat luotettavasti määritettävissä, tuote on teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä, tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on aikomus ja resurssit saattaa kehitystyö loppuun. Konsernin näkemyksen mukaan ennen viranomaisen myöntämää myyntilupaa ei voida osoittaa, että aineeton hyödyke tulee tuottamaan vastaista taloudellista hyötyä. Konsernissa ei ole tästä johtuen aktivoitu oman kehittämistoiminnan kuluja. Samoja kirjaamisperiaatteita on sovellettu ulkopuolisilta toimijoilta ostettuihin palveluihin. Tutkimus- ja kehitystoiminnan käytössä olevien ohjelmistojen, rakennusten, koneiden ja laitteiden poistot kirjataan tutkimus- ja kehityskuluihin niiden taloudellisena vaikutusaikana.

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvo arvostetaan hankintamenuon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä. Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja jos tapahtumat tai olosuhteet viittaavat siihen, että kirjanpitoarvo ei ehkä ole kerrytettävissä. Testauksessa rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka perustuu laskelmaan sen käyttöarvosta.

Arvonalentumistestausta varten konsernin liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmälle, joka muodostaa konsernin Lääkeliiketoiminta-liiketoiminta-alueen. Konsernilla ei ole muita liiketoiminta-alueita. Jos kirjatun liikearvon määrä ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän, erotus kirjataan arvonalennukseksi tuloslaskelmaan. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty arvonalentumistesteissä käyttöarvolaskelman avulla. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

Rahavirtaa tuottavan yksikön ryhmä on määritetty toimintasegmentin mukaisesti. Konsernin taseessa oleva liikearvo sisältää alustavan liikearvon kesäkuussa 2022 tehdystä Invetin eläinlääkeliiketoiminnan hankinnasta ja ennen IFRS-siirtymää syntyneen liikearvon, joka vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona 1.1.2004 kansainvälisten laskentaperiaatteiden soveltamiseen (IFRS:ään) siirryttäessä.

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Omaisuuseristä tehdään tasapoistot niiden taloudellisena vaikutusaikana, joka yleensä vaihtelee viidestä kymmeneen vuoteen. Ostetut myyntioikeudet poistetaan pääsääntöisesti sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan kuluessa.

Ulkopuolisilta hankitut aineettomat oikeudet, kuten tuote- ja myyntioikeudet, merkitään taseeseen. Kun kyse on kehitteillä olevasta tuotteesta, arvioidaan menojen perusteita. Mikäli kyseessä on korvaus tehdystä tutkimus- ja kehittämistyöstä, josta ei vielä ole syntynyt taseeseen kirjattavaa aineetonta oikeutta, menot kirjataan tutkimus- ja kehityskuluihin. Mikäli taas katsotaan aineettoman oikeuden siirtyvän konsernille, menot merkitään taseeseen. Aineettomiin oikeuksiin sisältyvien myyntilupien sekä tuote- ja myyntioikeuksien poistot esitetään myynnin ja markkinoinnin kuluissa ja poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun viranomaisen on myöntänyt tuotteelle myyntiluvan ja tuotteen myynti aloitetaan.

Pilvipalvelujärjestelyjen kirjanpitokäsittely riippuu siitä, luokitellaanko pilvipohjainen ohjelmisto aineettomaksi hyödykkeeksi va palvelusopimukseksi. Ne järjestelyt, joissa konsernilla ei ole määräysvaltaa kyseiseen ohjelmistoon, käsitellään kirjanpidossa palvelusopimuksina, jotka antavat konsernille oikeuden käyttää pilvipalveluntarjoajan sovellusohjelmistoa sopimuskauden aikana. Sovellusohjelmiston jatkuvat käyttöoikeusmaksut sekä ohjelmistoon liittyvät konfigurointi- tai räätälöintimenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi silloin, kun palvelut vastaanotetaan. Pilvipalveluntarjoajalle maksettavat ennakkomaksut ohjelmiston räätälöinnistä, jotka eivät ole erotettavissa olevia, kirjataan kuluksi sopimuskauden aikana.

Julkiset avustukset

Tutkimuksiin liittyvät julkiset avustukset kirjataan tutkimuskulujen vähennykseksi niille raportointikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut ovat syntyneet. Jos viranomaisilta on saatu päätös tutkimus- ja kehityslainan muuttamisesta avustukseksi, se tuloutetaan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan hyödykkeiden hankintamenuon vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat tällöin pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisena vaikutusaikana.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon osalta arvio tehdään vuosittain, vaikka viitteitä ei olisikaan ilmennyt. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvo lasketaan diskonttaamalla hyödykkeestä odotettavissa olevien vastaisten rahavirtojen nykyarvo. Diskonttauskorkona on käytetty keskimääräistä painotettua pääoman tuottovaatimusta (WACC, weighted average cost of capital), joka on laskettu ennen veroja ja jossa on käytetty oman ja vieraan pääoman suhteena Standard & Poor'sin terveydenhuollon teollisuusindeksiä. Indeksillä vastaa tarkasteltavana olevan omaisuuserän suorituspotentiaalia ja riskejä.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio peruutetaan liikearvoa lukuun ottamatta, jos olosuhteissa tapahtuu muutos ja kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon. Arvonalentumistappiota ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappiota.

Liikearvon arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman kohtaan liiketoiminnan muut kulut, joka sisältää toiminnoille kohdistamattomia kuluja. Käyttöönottamattoman aineettoman omaisuuden, joka muodostuu pääasiassa myyntiluvista ja tuoteoikeuksista, arvonalentumistestit laaditaan erikseen jokaisesta tase-arvoltaan olennaisesta omaisuuserästä. Arvonalentumiset kirjataan ao. toimintojen kuluihin, myyntilupien, tuote- ja myyntioikeuksien osalta myynnin ja markkinoinnin kuluihin.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kirjaamista

Toteutuneet rahavirrat voivat poiketa arvioiduista diskontatuista tulevista rahavirroista, koska yhtiön omaisuuserien pitkä taloudellinen käyttöaika, tuotteiden ennustettujen myyntihintojen, tuotantokustannusten sekä laskelmissa käytetyn diskonttauskoron muutokset voivat johtaa arvonalennustappioiden kirjaamiseen.

2022

1 000 EUR	Liikearvo	Aineettomat oikeudet ¹	Muut aineettomat hyödykkeet ²	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	13 487	201 565	56 192	271 244
Lisäykset		49 875	649	50 523
Lisäykset yrityshankinnasta	73 728	1 965	2 113	77 806
Vähennykset		-1 555	-18	-1 573
Siirrot tase-erien välillä		1 695	-400	1 295
Kurssierot			-4	-4
Hankintameno 31.12.2022	87 215	253 545	58 532	399 292
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2022		-148 582	-53 685	-202 268
Vähennysten kertyneet poistot		763		763
Tilikauden poistot		-5 521	-1 011	-6 531
Arvonalentumiset		-213		-213
Kurssierot		-1		-1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022		-153 554	-54 696	-208 250
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	13 487	52 983	2 507	68 977
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	87 215	99 992	3 837	191 044

2021

1 000 EUR	Liikearvo	Aineettomat oikeudet ¹	Muut aineettomat hyödykkeet ²	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	13 487	173 353	59 504	246 344
Lisäykset		32 525	965	33 490
Vähennykset		-3 966	-4 534	-8 500
Siirrot tase-erien välillä		-350	253	-97
Kurssierot		4	4	8
Hankintameno 31.12.2021	13 487	201 565	56 192	271 244
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
1.1.2021		-146 510	-56 813	-203 324
Vähennysten kertyneet poistot		3 966	4 524	8 491
Tilikauden poistot		-5 478	-1 396	-6 875
Arvonalentumiset		-560		-560
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021		-148 582	-53 685	-202 268
Kirjanpitoarvo				
1.1.2021	13 487	26 843	2 691	43 021
31.12.2021	13 487	52 983	2 507	68 977

¹Aineettomat oikeudet sisältävät pääasiassa tuoteoikeuksia ja myyntilupia, tasearvoltaan 81,9 (2021: 41,7) miljoonaa euroa sekä lisäksi ohjelmistoja, tavaramerkkejä ja patenteja.

²Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät ulkopuolisille maksettuja ohjelmistojen kehittämismenoja ja liittymismaksuja.

Konsernilla ei ole muita rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo. Konsernilla ei ole sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä.

Liikearvojen ja aineellisten ja aineettomien omaisuserien arvonalentumistestaukset

Liikearvo

Konsernin taseessa olevasta liikearvosta 73,7 miljoonaa euroa on syntynyt Inovet-eläinliiketoiminnan hankinnasta vuonna 2022 ja 13,5 miljoonaa euroa Farnos-Yhtymä Oy:n hankinnasta vuonna 1990.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty arvonalentumistesteissä käyttöarvolaskelman avulla. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat 5 vuoden ajanjakson. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu varovasti käyttäen kasvutekijänä nolla prosenttia. Johdon ennusteet perustuvat globaalin lääkemarkkinan kasvuun, lääkemyynnin markkinaosuuksiin sekä lääkkeiden markkinoiden ja myynnin odotettavissa olevaan kehitykseen.

Diskonttauskorkona on käytetty yksiköille määritettyä keskimääräistä pääomapainotettua tuottovaatimusta (WACC), jossa on otettu huomioon yksikköön liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Diskonttauskorko tilikaudella on 6,1 % (2021: 4,7 %).

Arvonalentumistestauksen perusteella ei tilikaudella ole ollut tarvetta liikearvon arvonalentumiskirjauksiin.

Minkään käytetyn keskeisen muuttujan muutos kohtuullisesti arvioituna ei johtaisi tilanteeseen, jossa rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon.

Käyttöönottamattomat aineettomat hyödykkeet

Käyttöönottamattomien aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestit laaditaan vuosittain. Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvoon. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat 5–15 vuoden ajanjakson käyttöönnotosta alkaen. Yli viiden vuoden ennusteiden käyttö perustuu tuotteiden elinkaaren arvioituun pituuteen. Viiden vuoden jälkeisten rahavirtojen kasvu ei ylitä yhtiön tuotteiden tai lääketeollisuuden markkinoiden keskimääräistä kasvuvauhtia. Diskonttauskorot tilikaudella olivat 10–12 % ja ne on määritetty erikseen kullekin yksiköille huomioiden yksikön riskit.

Käyttöönottamattomien aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo on 83,0 (2021: 38,2) miljoonaa euroa.

Tilikaudella kirjatut arvonalentumiset

Tilikaudella on kirjattu arvonalentumistappioita aineettomista oikeuksista yhteensä 0,4 (2021: 0,6) miljoonaa euroa. Arvonalentumisista 0,2 (2021: 0,0) miljoonaa euroa kohdistuu käyttöönottamattomiin aineettomiin oikeuksiin. Merkittävimmät arvonalentumiset on tehty hankituista tuoteoikeuksista, joiden kehittäminen on lopetettu sekä tuotteista, jotka jo ovat markkinoilla, mutta joiden ennustetut kerrytettävissä olevat rahavirrat olivat kirjanpitoarvoa pienemmät. Tuoteoikeudet, joiden kehittäminen on lopetettu, on kirjattu koko tase-arvoltaan kuluksi.

Muutoin tilikaudella ei ole esiintynyt viitteitä siitä, että aineettomien hyödykkeiden arvo saattaisi olla alentunut.

3.2 Vuokrasopimukset

Laatimisperiaatteet

Kirjaaminen vuokrasopimuksen alkamisajankohtana

Konserni kirjaa vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan ja vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän. Vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvoon, joita ei ole vielä maksettu. Vuokrat diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korkokannalla tai konsernin lisäluoton korkokannalla. Käytännössä konserni diskonttaa vuokrasopimukset käyttäen konsernin lisäluoton korkokantaa, koska konsernilla olevien vuokrasopimusten sisäistä korkokantaa ei pääsääntöisesti ole helposti saatavilla. Lisäluoton korkokanta perustuu markkinakorkoihin lisätynä maakohtaiseen riskiin liittyvällä preemiolla. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan sopimuksen alkamisajankohtana hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaisen määrän ja mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot ja omaisuuserän arvioidut ennallistamismenot sekä mahdolliset sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettynä saaduilla kannustimilla.

Konsernin maksamat vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista, muuttuvista vuokrasta, jäännösarvotakuun perusteella maksettavista määristä, osto-option toteutushinnoista, jos on kohtuullisen varmaa, että optiota käytetään sekä maksuista liittyen sopimuksen päättämisestä aiheutuviin sanktioihin, mikäli vuokra-ajassa on otettu huomioon, että konserni käyttää vuokrasopimuksen päättämisoption.

Kun muuttuva vuokra perustuu indeksiin tai hintaan, ne huomioidaan vuokrasopimusvelan määrittämisessä. Sopimuksen alkamisajankohtana sovelletaan sen hetkisen indeksin tai hinnan määrää muuttuvien vuokrien määrien laskemisessa. Muita muuttuvia vuokria, kuten omaisuuserän tuloksen perusteella maksettavaksi tulevia vuokria, ei sisällytetä vuokrasopimusvelkaan. Tosiasiallisesti kiinteät maksut, joiden toteutuminen riippuu esimerkiksi omaisuuserän toimintakyvystä, otetaan huomioon vuokrasopimusvelan määrittämisessä.

Vuokrasopimuksen myöhempi arvostaminen

Konserni arvostaa sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserän hankintameno mallin mukaisesti. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenoon ja siitä vähennetään poistot ja arvonalentumistappiot ja sitä oikaistaan mahdollisella vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla erällä. Poistot tehdään tasaerinä omaisuuserän taloudellisena vaikutusajana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana. Käyttöoikeusomaisuuserän jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusajaa tarkastellaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä, ja mahdollinen arvonalentuminen kirjataan, mikäli taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuu muutoksia.

Konserni arvostaa vuokrasopimusvelan myöhemmillä kausilla efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Vuokrasopimusvelka määritellään uudelleen, jos todelliset vuokrat poikkeavat olennaisesti alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vuokrasopimusvelkaan sisällytetyistä vuokrasta ja jos vuokrien muutos perustuu sopimuskohtiin, jotka olivat voimassa sopimuksen alkamisajankohtana. Uudelleenarviointi tehdään esimerkiksi silloin, kun vastaisissa vuokrissa tapahtuu muutos, joka johtuu kyseisten maksujen määrittämiseen käytettävän indeksin tai hintatason muutoksesta tai jäännösarvotakuun perusteella maksettavaksi odotettavissa määrissä tapahtuu muutos. Myös muutokset arvioissa koskien kohdeomaisuuserän osto-optiota tai jatkamis- tai päättämisoptiota voivat johtaa vuokrasopimusvelan uudelleenarviointiin. Vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla määrällä oikaistaan kyseisen käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa, tai mikäli käyttöoikeusomaisuuserän arvo on nolla, se kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni voi neuvotella vuokrasopimuksia uudelleen vuokra-ajan kuluessa. Muutokset voivat johtaa esimerkiksi vuokra-ajan pituuden muutokseen tai vuokrasopimuksen kohteena olevan omaisuuserän muuttamiseen. Konserni käsittelee vuokrasopimuksen muutoksen IFRS 16:n mukaisesti vuokrasopimuksen laajuuden tai sen perusteella maksettavan vastikkeen muutokseksi, joka ei ole ollut osa sopimuksen alkamisajankohdalla sovittuja alkuperäisiä ehtoja.

Tietoja konsernin vuokrasopimuksista

Konsernilla on noin 400 vuokrasopimusta, joihin liittyy IFRS 16 -standardin mukainen käyttöoikeusomaisuuserä. Sopimusten luonnetta on kuvattu alla.

Toimitilojen vuokrasopimukset

Konserni toimii ulkomailla sijaitsevissa toimipaikoissa tavallisesti vuokratiloissa. Toimitilat ovat pääasiassa toimistotiloja, joiden vuokrasopimukset ovat määräaikaisia tai toistaiseksi voimassa olevia. Konserni on määritellyt toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokra-ajan 7–10 vuodeksi. Arvio perustuu aiempaan kokemukseen vastaavien vuokrasopimusten voimassaoloajasta. Sopimuksissa ei ole konsernin tilinpäätökseen olennaisesti vaikuttavia jatko-optioita. Joihinkin vuokriin tehdään vuosittaisia korotuksia perustuen sopimuksessa määritettyyn indeksiin.

Autojen vuokrasopimukset

Autojen vuokrasopimukset ovat kappalemääräisesti suurin konsernissa oleva vuokrasopimustyyppi. Autojen vuokrasopimukset koskevat pääasiassa vain konsernin ulkomaisia toimipaikkoja. Konsernin ulkomaisissa tytäryhtiöissä toimivien työntekijöiden käytössä olevat autot on vuokrattu leasing-järjestelyillä. Sopimukset ovat kestoaltaan tavallisesti 3–5 vuotta eikä niihin liity olennaisia jatko- tai osto-optioita.

Muut vuokrasopimukset

Konsernin muut vuokrasopimukset liittyvät pääasiassa tehdastoimintoihin. Konsernilla on eri palveluntarjoajien kanssa tehtyjä sopimuksia, joihin sisältyy vuokrasopimus. Konsernilla ei ole sellaisia IT-ohjelmistoihin liittyviä sopimuksia, joihin sisältyisi vuokrasopimus.

Konserni vuokralle antajana

Konsernilla on toimitila, jonka se on antanut vuokralle konsernin ulkopuoliselle osapuolelle. Konserni käsittelee tämän vuokrasopimuksen operatiivisena sopimuksena, koska sen myötä toimitilojen vuokraajalle ei siirry olennaisesti vuokrakohteeseen liittyviä hyötyjä ja riskejä, jotka syntyvät omaisuuserän omistamisesta. Tämän lisäksi konsernilla on muita arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, joissa konserni toimii vuokralle antajana. Operatiivisista vuokrasopimuksista saatavat vuokrat kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien käyttöoikeusomaisuuserien kirjaamista

Vuokrasopimuksen olemassaolon toteaminen

Konserni arvioi sopimusten syntymishetkellä, onko kyseinen sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Sopimukseen sisältyy vuokrasopimus, kun siihen sisältyy yksilöity omaisuuserä ja kun sen kautta saadaan oikeus kyseessä olevan omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyn ajanjaksoksi. Edellytyksenä on, että konserni suorittaa tästä oikeudesta vastikkeen sopimusosapuolelle.

Omaisuuserä voidaan yksilöidä joko suoraan esimerkiksi tietyn yksilöntikoodin perusteella tai epäsuorasti, jolloin omaisuuserää ei yksilöidä sopimuksessa mutta käytännössä sopimus on mahdollista toteuttaa vain tiettyä omaisuuserää käyttäen. Yksilöity omaisuuserä voi olla myös fyysisesti erotettavissa oleva osuus suuremmasta omaisuuserästä, mikäli se edustaa olennaista osaa omaisuuserän koko kapasiteetista. Mikäli sopimusosapuolella on mahdollisuus korvata omaisuuserä toisella ja se hyötyy siitä taloudellisesti, sopimukseen ei liity yksilöityä omaisuuserää, eikä kyseessä ole vuokrasopimus.

Sopimus tuottaa konsernille määräysvallan, kun konserni saa olennaisen osan omaisuuserän käytöstä johtuvasta taloudellisesta hyödystä ja sillä on oikeus ohjata yksilöidyn omaisuuserän käyttöä sen käyttöaikana. Konsernin oikeudessa päättää omaisuuserän käytöstä huomioidaan sen oikeus muuttaa muun muassa:

- minkä tyyppistä tuotosta tuotetaan;
- milloin tuotos tuotetaan;
- missä tuotos tuotetaan; ja
- kuinka paljon tuotosta tuotetaan

Sopimuksen osien erottaminen

Joissain tapauksissa sopimukseen saattaa sisältyä vuokrasopimuskomponentteja, mikä johtuu siitä, että sopimus edellyttää konsernin sopimuskumppanin toimittavan erilaisia velvoitteita konsernille. Tällaisissa moniosaisissa järjestelyissä konserni yksilöi jokaisen vuokrasopimuskomponentin ja käsittelee ne kirjanpidossa erillisinä. Kohdeomaisuuserän käyttöoikeus on erillinen vuokrasopimuskomponentti, kun konserni pystyy hyötymään omaisuuserän käytöstä joko sellaisenaan tai muiden helposti konsernille saatavissa olevien resurssien kanssa ja omaisuuserä ei ole erittäin riippuvainen muista sopimuksen kohteena olevista omaisuuseristä tai se ei ole niihin voimakkaasti yhteydessä. Konserni kohdistaa sopimuksen mukaisen vastikkeen kullekin vuokrasopimuskomponentille niiden suhteellisten erillishintojen perusteella. Konsernilla ei ollut olennaisia tällaisia eriä 31.12.2022 tai 31.12.2021.

Vuokra-aika

Vuokrasopimuksen vuokra-ajaksi määritetään ajanjakso, jonka aikana sopimus ei ole peruutettavissa. Vuokra-aikaan lisätään mahdollisen jatko- tai päättämisoption sisältämä ajanjakso, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää jatko-option tai ei käytä päättämisoptiota. Konserni hyödyntää käytännön helpotuksia, eikä kirjaa sellaisia vuokrasopimuksia taseeseen, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta tai jotka ovat arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä. Näiden sopimusten vuokramenot kirjataan tasaerinä kuluiksi vuokra-ajan kuluessa.

- - - - -

2022

1 000 EUR	Toimitilat	Autot	Muut	Yhteensä
Hankintameno	11 134	5 280	1 083	17 497
Lisäykset	1 101	994	183	2 278
Lisäykset yrityshankinnasta	2 352	51	220	2 623
Vähennykset	-1 227	-2 254	-25	-3 506
Kurssierot	-40	45		5
Hankintameno 31.12.2022	13 320	4 117	1 461	18 897
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2022	-5 946	-2 465	-833	-9 244
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 155	1 943	25	3 123
Tilikauden poistot	-2 452	-1 701	-229	-4 382
Kurssierot	64	-23		41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-7 178	-2 247	-1 037	-10 462
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	5 188	2 814	250	8 252
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	6 141	1 871	424	8 436

2021

1 000 EUR	Toimitilat	Autot	Muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	11 159	4 835	1 961	17 955
Lisäykset	2 049	1 327	20	3 396
Vähennykset	-2 347	-974	-898	-4 219
Kurssierot	273	92		364
Hankintameno 31.12.2021	11 134	5 280	1 083	17 497
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021	-6 398	-2 007	-1 215	-9 620
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2 373	1 208	660	4 241
Tilikauden poistot	-1 754	-1 617	-278	-3 648
Kurssierot	-168	-50		-218
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	-5 946	-2 465	-833	-9 244
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	4 761	2 828	746	8 334
Kirjanpitoarvo	5 188	2 814	250	8 252

Vuokrasopimukset

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut vuokrasopimuksista johtuvat erät

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	4 382	3 648
Korkokulut vuokrasopimusveloista	207	167
Kulut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	574	395
Kulut arvoltaan vähäisistä vuokratuista omaisuuseristä	2 626	1 647
Vuokratuotot ulkopuolisilta	-1 515	-1 672
Yhteensä	6 273	4 185

Konsernilla on toimitila, jonka se on antanut vuokralle konsernin ulkopuoliselle osapuolelle. Vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva. Toimitilasta saadut vuokratuotot olivat tilikaudella 2022 1,5 (2021: 1,7) miljoonaa euroa.

Vuokrasopimusvelat

Vuokrasopimusvelkojen täsmäytys konsernin taseen lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin sekä vuokrasopimusvelkojen diskonttaamaton maturiteettijakauma on esitetty liitetiedossa 6.2.3 Maksuvalmiusriski.

Konsernin rahavirtalaskelmaan kirjatut vuokrasopimuksista johtuvat erät

Konsernin rahavirtalaskelman erä lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut sisältäen vuokrasopimusvelat sisältää vuokranantajille maksettuja vuokria taseeseen aktivoiduista vuokrasopimuksista yhteensä 4,0 (2021: 4,0) miljoonaa euroa.

3.3 Yhteiset toiminnot

Tilikaudella 2022 yhteisten toimintojen kulut olivat yhteensä 8,5 (2021: 4,4) miljoonaa euroa.

Orionin ja Bayerin välinen lisensointi-, kehitys- ja kaupallistamissopimus

Orion ja Bayer aloittivat vuonna 2014 maailmanlaajuisen yhteistyön androgeenireseptorin estäjän darolutamidin (kauppanimi Nubeqa) kehitystyössä ja kaupallistamisessa.

Darolutamidi on kliinisessä kehityksessä eturauhassyöpöpotilaiden hoitoon. Vuonna 2014 aloitetulla kliinisen vaiheen III-tutkimuksella (ARAMIS) arvioitiin edelleen darolutamidin tehoa ja turvallisuutta potilailla, joilla on etäpesäkkeetön kastreatioresistentti eturauhassyöpä (nmCRPC). ARAMIS-tutkimuksen päämuuttuja saavutettiin lokakuussa 2018. Vuonna 2016 aloitetulla toisella kliinisen vaiheen III-tutkimuksella (ARASENS) darolutamidin tehoa ja turvallisuutta arvioidaan potilailla, joilla on levinnyt hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC). ARASENS-tutkimuksen päämuuttuja saavutettiin joulukuussa vuonna 2021. Lisäksi vuonna 2020 aloitettiin kliinisen vaiheen III-tutkimus (ARANOTE), jossa selvitetään darolutamidin ja hormoniterapiahoidon (androgeeni-deprivaatioterapia ADT) yhdistelmän tehoa ja turvallisuutta verrattuna lumelääkkeen ja hormoniterapiahoidon yhdistelmään potilailla, joilla on levinnyt, hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC).

Orion ja Bayer ovat perustaneet darolutamidin kliinisen vaiheen III -tutkimushankkeita varten ohjausryhmän. Hankkeissa katsotaan olevan yhteinen määräysvalta osapuolten välillä. Sopimukseen ei liity erillistä sijoitusvälinettä, joten tutkimushanke käsitellään IFRS 11:n mukaisena yhteisenä toimintona. Darolutamidin tutkimushankkeisiin liittyvistä kuluista vastaa pääosin Bayer riippumatta tutkimusten lopputuloksista.

Sopimuksen mukaan Bayer kaupallistaa Nubeqa-tuotteen maailmanlaajuisesti. Orionilla on oikeus yhteiseen myynnin edistämiseen Euroopassa. Orion vastaa tuotteen valmistamisesta ja pakkaamisesta maailmanlaajuisille markkinoille.

Lisätietoja Nubeqan myyntituotoista on annettu liitetiedossa 2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista.

Orionin ja MSD:n lisensointi-, kehitys- ja kaupallistamissopimus

Vuonna 2022 Orion ja MSD (Merck & Co., Inc. Rahway NJ USA:n kauppanimi) toimien tytäryhtiönsä Merck Sharp & Dohme LLC:n välityksellä (myöhemmin viitattu "MSD") solmivat maailmanlaajuisen monivuotisen yhteistoiminnallisen kehitys- ja kaupallistamissopimuksen, joka koskee Orionin kehitysvaiheessa olevaa ODM-208-molekyylillä sekä muita lääkkeitä, jotka estävät steroidituotannossa tärkeän sytokromi P405 11A1 -entsyymin (CYP11A1) toimintaa. ODM-208 on suun kautta otettava ei-steroidinen CYP11A1:n estäjä. ODM-208-molekyylillä arvioidaan parhaillaan kliinisen vaiheen II tutkimuksessa levinnyttä kastreatioresistenttiä eturauhassyöpää (mCRPC) sairastavien potilaiden hoidossa.

Sopimuksen ehtojen mukaan Orion ja MSD kehittävät ja kaupallistavat yhdessä ODM-208-molekyylillä. MSD maksoi Orionille 290 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisen ennakkomaksun. Orion tuloutti ennakkomaksusta noin 228 miljoonaa euroa allekirjoitushetkellä ja noin 60 miljoonaa euroa varattiin kattamaan Orionin osuutta ODM-208:n tulevaisuudessa kertyvistä kehityskuluista. Johdon arviot kehityskuluista perustuvat aiempaan kokemukseen vastaavien lääkkeiden kehityskuluista. Orion vastaa ODM-208:n valmistuksesta tutkimus- ja kaupalliseen käyttöön.

Hankkeessa katsotaan olevan yhteinen määräysvalta osapuolten välillä. Sopimukseen ei liity erillistä sijoitusvälinettä. Tutkimushanke käsitellään IFRS 11:n mukaisena yhteisenä toimintona.

Lisäksi sopimus antaa molemmille osapuolille option muuttaa yhteiskehitys- ja yhteiskaupallistamissopimus maailmanlaajuisesti yksinoikeudelliseksi lisenssisopimukseksi MSD:lle. Jos optio käytetään, MSD vastaisi täysin kaikista hankkeeseen liittyvistä tulevista ja kertyneistä kehitys- ja kaupallistamiskuluista. Orion olisi oikeutettu saamaan ODM-208:n kehityksen ja kaupallistamisen edistymiseen liittyviä etappimaksuja sekä porrastettua kaksinumeroista rojaltiliosuutta myynnistä, jos tuote hyväksytään. Useista tuotteen hyväksyntään ja myyntiin liittyvistä etappimaksuista mahdollisesti kertyvä kokonaissumma on merkittävä mahdollisuus Orionille.

Orionin ja Amneal Pharmaceuticalsin välinen lisensointi-, kehitys ja kaupallistamissopimus

Orion Oyj ja Amneal Pharmaceuticals, Inc. solmivat vuonna 2022 pitkäaikaisen lisenssisopimuksen koskien Amnealin geneeristen tuotteiden kaupallistamista Orionin alueilla. Sopimuksen ehtojen mukaan Orion saa yksinoikeuden Amnealin geneeristen tuotteiden kaupallistamiseen ja myyntiin suurimmassa osassa Eurooppaa sekä Australiassa ja Uudessa-Seelannissa. Tuoteisto koostuu aluksi joukosta geneerisiä lääkkeitä, jotka ovat tällä hetkellä kaupallisesti saatavilla Yhdysvalloissa, sekä valikoiduista kehitysvaiheen lääkkeistä. Ensimmäisten tuotteiden rekisteröinti Euroopassa, Australiassa ja Uudessa-Seelannissa alkaa vuoden 2023 aikana. Lanseerausten odotetaan tapahtuvan tulevina vuosina. Orion ja Amneal työskentelevät yhdessä tuotteiden kehittämiseksi ja rekisteröimiseksi Orionin alueille. Sopimus käsitellään IFRS 11:n mukaisena yhteisenä toimintona.

3.4 Yrityshankinta

Orion osti 15.6.2022 belgialaiselta Inovet BV -yritykseltä sen kokonaan omistaman tytäryhtiön V.M.D. NV:n ja kaikki V.M.D. NV:n konserniin kuuluvat yhtiöt (jäljempänä "VMD"). VMD on eläinlääkeyhtiö, joka on erikoistunut tuotantoeläimille tarkoitettuihin lääkkeisiin ja terveystuotteisiin. Sillä on tuotteita myös seuraeläimille ja muille eläimille. VMD:llä on tuotantolaitokset Ranskan Arquesissa (valmistus) ja Belgian Arendonkissa (pakkaaminen) sekä omat myyntitoiminnot Belgiassa, Ranskassa, Unkarissa ja Vietnämässä. VMD:n liikevaihto vuonna 2021 oli 61 miljoonaa euroa, ja yhtiö teki voittoa. Kaupan seurauksena VMD:n 181 työntekijää siirtyi Orion-konserniin.

Yritystostolla Orionin Eläinlääkkeet-yksikkö laajensi tuotetarjontaansa ja sai jalansijan tuotantoeläinmarkkinassa, laajensi omaa maantieteellistä läsnäoloaan Länsi-Eurooppaan, laajensi vientimarkkinoita sekä sai eläinlääkkeiden valmistukseen erikoistuneen tuotantolaitoksen. Lisäksi kauppa tukee Orion-konsernin kasvustrategiaa.

Orion-konsernilla on 100 prosentin määräysvalta hankitusta yhtiöstä. Yrityshankinnan velaton arvo on arviolta 130 miljoonaa euroa. Kauppa on rahoitettu Orionin kassavaroista. VMD-hankintaan liittyvät investoinnit olivat yhteensä 94 miljoonaa euroa sisältäen kauppahinnan 82 miljoonaa euroa sekä 11 miljoonaa euroa viivästettyä kauppahintaa. Lisäksi Orion maksoi yrityskaupan jälkeen takaisin 7 miljoonaa euroa entisiltä VMD:n osakkeenomistajilta otettuja osakaslainoja. Hankintaan liittyvät neuvontakulut olivat 0,4 miljoonaa euroa. Hankinnasta syntyi noin 73,7 miljoonan euron liikearvo, joka liittyy laajenemiseen tuotantoeläinmarkkinassa, oman läsnäolon laajentamiseen Länsi-Euroopassa sekä laajenemiseen vientimarkkinassa.

Hankittu liiketoiminta on sisällytetty konsernin taloudellisiin lukuihin hankintahetkestä lähtien ja raportoidaan osana eläinlääkeliiketoimintaa.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien liiketoimintojen yhdistämistä

Yrityshankinnan yhteydessä hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattaviksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon määrittämisessä johto käyttää harkintaa ja tekee arvioita. Arviot ja harkinta perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen hankintahetken tilanteesta. Merkittävimmät johdon harkintaa vaativat seikat kohdistuvat eläkevelvoitteisiin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty hankittujen varojen, vastattavaksi otettujen velkojen ja kirjatun liikearvon alustavat hankinta-ajankohdan käyvät arvot ja yrityshankintaan liittyvät nettorahavirrat. Hankitun nettovarallisuuden arvo määritellään euroissa. Hankintamenolaskelma, mukaan lukien hankintahinta, perustuu alustavaan arvioon, eikä näin ollen ole lopullinen.

ALUSTAVAT HANKITTUJEN VAROJEN JA VELKOJEN JA LIIKEARVON HANKINTA-AJANKOHDAN KÄYVÄT ARVOT

1 000 EUR	31.12.2022
Aineelliset hyödykkeet	27 985
Aineettomat oikeudet	4 078
Osuudet osakkuusyhtymyksissä	109
Muut pitkäaikaiset saamiset	0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	32 172
Vaihto-omaisuus	26 269
Myyntisaamiset	14 482
Muut saamiset	2
Rahavarat	225
Lyhytaikaiset varat yhteensä	40 978
Varat yhteensä	73 150
Laskennalliset verovelat	1 277
Eläkevelvoitteet	675
Pitkäaikaiset korolliset velat	23 925
Pitkäaikaiset velat yhteensä	25 878
Lyhytaikaiset korolliset velat	13 159
Ostovelat	11 093
Muut lyhytaikaiset velat	5 359
Lyhytaikaiset velat yhteensä	29 610
Velat yhteensä	55 488
Nettovarat yhteensä	17 662
Liikearvo	73 728
Viivästetyn kauppahinnan korkojaksotus	2 199
Alustava yrityshankinnan vastike sisältäen korkojaksotuksen	93 589
Viivästetty kauppahinta ja ehdollinen vastike	11 320
Maksettu kauppahinta	82 269

YRITYSHANKINTAAN LIITTYVÄT RAHAVIRRAT

1 000 EUR	31.12.2022
Rahana maksettu kauppahinta	82 269
Hankitut rahavarat	-225
Yrityshankinnan nettorahavirrat	82 044

Yrityshankinta on hankintahetkestä lähtien kerryttänyt 33,3 miljoonaa euroa liikevaihtoa. Vaikutus konsernin tilikauden voittoon on epäolennainen.

3.5 Osuus osakkuusyrityksessä

1 000 EUR	2022	2021
Kirjanpitoarvo 1.1.	68	68
Osuus osakkuusyrittksen tuloksesta		
Kirjanpitoarvo 31.12.	68	68

Konsernin osakkuusyrittys

Omistusosuus, %, 31.12.	Kotipaikka	2022	2021
Hangon Puhdistamo Oy	Hanko	50,0 %	50,0 %

Hangon Puhdistamo Oy:n toimialana on omistajayrittysten jäteveden puhdistus. Yrittys toimii omakustannuseriaatteella kulut kattaen ja voittoon pyrkimättä, joten sen vaikutus tuloslaskelmaan ja taseeseen on vähäinen.

Konsernin osakkuusyrittksen taloudelliset tiedot

1 000 EUR	2022	2021
Varat	2 971	3 684
Velat	2 390	3 071
Liikevaihto	3 035	3 200
Tilikauden voitto	0	0

Osakkuusyrittksen viimeisimmät saatavissa olevat tilinpäätökset ovat vuosilta 2021 ja 2020.

3.6 Vaihto-omaisuus

Laatimisperiaatteet

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa standardihintaa käyttäen itse valmistettujen tuotteiden osalta, sekä ostettujen tuotteiden osalta painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alhaisemman todennäköisen luovutushinnan tai jälleenhankintahinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty vaihto-omaisuuden hankintamenot sekä valmistusmenot, jotka sisältävät välittömästi tuotannon määrään yhteydessä olevat menot sekä systemaattisesti kohdistetun osuuden valmistuksen kiinteistä ja muuttuvista yleismenoista.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

- - - - -

1 000 EUR	2022	2021
Aineet ja tarvikkeet	86 414	62 617
Keskeneräiset tuotteet	69 914	50 946
Valmiit tuotteet ja tavarat	159 297	151 663
Yhteensä	315 625	265 227

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu nettorealisointiarvoa vastaavaksi kirjaamalla tilikauden kuluksi 14,9 (2021: 15,5) miljoonaa euroa.

3.7 Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo 2022	Käypä arvo 2022	Kirjanpitoarvo 2021	Käypä arvo 2021
Myyntisaamiset	180 747	180 747	174 797	174 797
Tuloverosaamiset	4 915	4 915	3 336	3 336
Saamiset osakkuusyritykseltä	98	98	98	98
Siiirtosaamiset	33 561	33 561	20 697	20 697
Johdannaissopimukset	128	128	88	88
Arvonlisäverosaamiset	7 922	7 922	3 149	3 149
Muut saamiset	3 104	3 104	6 185	6 185
Yhteensä	230 475	230 475	208 350	208 350

Myyntisaamisten ja muiden lyhytaikaisten saamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta.

Myyntisaamisten ikäjakauma

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo 2022	Laiminlyöntiaste 2022	Odotettavissa oleva luottotappio 2022	Kirjanpito- arvo 2021
Erääntymättömät	157 039	0,02 %	24	153 233
Erääntyneet 1–30 päivää	11 516	0,21 %	24	13 473
Erääntyneet 31–60 päivää	1 678	0,31 %	5	994
Erääntyneet 61–90 päivää	2 710	0,41 %	11	629
Erääntyneet yli 90 päivää	7 803	0,49 %	39	6 468
Yhteensä	180 747		103	174 797

Myyntisaamisista ja muista saamisista tilikaudella kirjatut luottotappiot olivat nettona 0,2 (2021: -0,0) miljoonaa euroa.

Siirtosaamisten erittely

1 000 EUR	2022	2021
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	24 989	10 958
Huolto- ja ylläpitomaksut	3 509	4 137
Myyntiluvat		1 273
Saamatta olevat tutkimus- ja kehitysavustukset	547	985
Muut siirtosaamiset	4 517	3 344
Yhteensä	33 561	20 697

Siirtosaamisten lyhytaikaisuudesta johtuen kirjanpitoarvot eivät poikkea käyvistä arvoista.

Muut pitkäaikaiset saamiset

1 000 EUR	2022	2021
Lainasaamiset osakkuusyrietykseltä	152	250
Muut pitkäaikaiset saamiset	880	96
Yhteensä	1 032	346

Lainasaamiset ovat korollisia saamisia. Erien kirjanpitoarvot eivät merkittävästi poikkea käyvästä arvosta.

3.8 Varaukset

Laatimisperiaatteet

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja sen suuruus voidaan luotettavasti määrittellä. Varauksia tarkastellaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja oikaistaan kuvastamaan parasta arviota tai varaus puretaan, jos varaukselle ei ole perusteita.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan vain, kun varaukset yleiset kirjaamisen kriteerit täyttyvä ja kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman, johon se on sitoutunut sekä toimenpano on aloitettu tai asianosaiselle henkilöstölle on tiedotettu järjestelyn ehdoista.

Eläkevaraukset liittyvät työttömyyseläkkeen lisäpäiväkuluihin. Muut varaukset liittyvät Italian varaukseen lain mukaan suoritettavasta korvauksesta työntekijän lähtiessä yhtiön palveluksesta ja Ruotsin johdon eläkevakuutusvaraukseen. Näiden varauksien odotetaan realisoituvan seuraavien 2–5 vuoden aikana.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien varauksia

Kirjattu varauksen määrä on paras arvio menoista, joita veloitteen täyttämiseksi vaaditaan tilinpäätöspäivänä. Määrää arvioitaessa otetaan huomioon riskit ja epävarmuustekijät, johdon harkinta sekä aiempi kokemus vastaavista liiketoimista, sekä tulevat tapahtumat silloin kun on riittävästi näyttää siltä, että ne tapahtuvat ja vaikuttavat veloitteen täyttämiseksi vaadittavaan määrään. Varaukset liittyen toiminnan uudelleenjärjestelyihin kirjataan, kun näihin liittyvät kirjauskriteerit ovat täyttyneet. Johdosta riippumattomista syistä johtuen lopulliset kustannukset saattavat poiketa alkuperäisestä varauksen määrästä.

Varaukset

1 000 EUR	Uudelleenjärjestely-		Muut	
	varaukset	Eläkevaraukset	varaukset	Yhteensä
1.1.2022			38	461
Käytetyt varaukset	-0		-1	-1
Varausten lisäykset	25		171	196
Valuuttakurssierot			-16	-16
31.12.2022	25	38	577	641
1 000 EUR, 31.12.				2022
Pitkäaikaiset varaukset				583
Lyhytaikaiset varaukset				58
Yhteensä				641

3.9 Ostovelat ja muut velat

1 000 EUR	2022	2021
Ostovelat	114 383	89 560
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1 386	6 845
Johdannaissopimukset	260	109
Muut velat osakkuusyritykselle	31	7
Siirtovelat	120 724	87 096
Arvonlisäverovelat	5 871	5 556
Muut velat	15 432	16 213
Yhteensä	258 146	205 386

Siirtovelkojen erittely

1 000 EUR	2022	2021
Henkilöstökulut	63 097	45 592
Velat lisenssisopimuksiin liittyen	20 000	
Sopimukseen perustuvat velat	14 643	13 147
Alennukset	11 251	10 070
Tutkimuskulut	7 564	6 900
Jaksotetut korot	243	45
Muut siirtovelat	3 926	11 341
Yhteensä	120 724	87 096

Ostovelkojen ja muiden lyhytaikaisten velkojen lyhytaikaisuudesta johtuen kirjanpitoarvot eivät merkittävästi poikkea käyvistä arvoista.

Muut pitkäaikaiset velat

1 000 EUR	2022	2021
Sopimukseen perustuvat velat	68 691	11 949
Muut velat	9 028	1 028
Yhteensä	77 719	12 977

Sopimukseen perustuvat velat sisältävät myyntituottojen jaksotuksiin liittyviä eriä, jotka on kuvattu liitetiedossa 2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista.

4 Henkilöstö

4.1 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Laatimisperiaatteet

Hallituksen päättämän avainhenkilöstölle suunnatun osakepalkkiojärjestelmän etuudet kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan etuuden ansaintajakson aikana. Osakkeina selvitetty osuus arvostetaan käypään arvoon etuuden myöntämishetkellä ja omaan pääomaan kirjataan tuloslaskelman kulukirjausta vastaava lisäys. Rahana selvitetty osuus kirjataan velkana, joka arvostetaan käypään arvoon raportointikauden päättymispäivänä. Osakkeiden käypä arvo on B-osakkeen päätöskurssi etuuden myöntämispäivänä.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien työsuhde-etuuksien kirjaamista

Ei-markkinaperusteiset ehdot, kuten henkilökohtaiset tavoitteet ja tulostavoitteet, vaikuttavat arvioon osakkeiden ja niihin liittyvien rahasuoritusten lopullisesta määrästä. Arvio lopullisesta osakkeiden ja niihin liittyvien rahasuoritusten määrästä päivitetään jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

- - - - -

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Palkat ja palkkiot	204 352	184 454
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	23 802	20 365
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	5 985	6 376
Osakekannustinjärjestelmä, osakkeina toteutettavat	5 659	4 182
Osakekannustinjärjestelmä, rahana toteutettavat	10 261	3 399
Muut henkilösivukulut	13 880	12 214
Yhteensä	263 938	230 990
Henkilöstö keskimäärin	3 472	3 364

Etuusperusteiset eläkejärjestelyt esitetään liitetiedossa 4.2 Eläkesaamiset ja -velvoitteet. Johdon työsuhde-etuudet esitetään liitetiedossa 7.1 Lähipiiritapahtumat.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on voimassa kaksi konsernin avainhenkilöiden osakeperusteista kannustinjärjestelmää.

Vuonna 2022 alkaneessa järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2022–2024, 2023–2025 ja 2024–2026. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Vuonna 2022 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2022–2024. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2022-2024 perustuu Orion-konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon sidottujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 60 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 760 000 Orion Oyj:n B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Mainittuun määrään sisältyy erillinen ns. sitouttavan osakepalkkion osuus, jota hallitus voi käyttää erillisen päätöksensä mukaisesti vuosina 2022–2026. Sitouttavan osakepalkkio-osuuden määrä on enintään 100 000 osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmästä ei ollut vielä 31.12.2022 mennessä maksettu palkkioina Orion Oyj:n B-osakkeita.

Järjestelmässä ei ole sitouttamisjaksoja, koska kunkin ansaintajakson pituus on kolme vuotta. Hallitus voi päättää vähentää järjestelmästä avainhenkilölle maksettavia palkkioita, jos järjestelmästä yhden kalenterivuoden aikana maksettaville kannustinpalkkioille asetetut rajat ylittyvät.

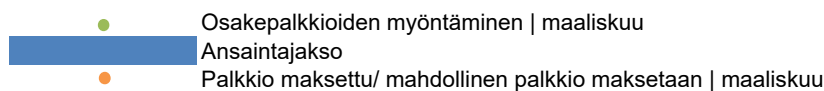
Vuonna 2019 alkaneessa järjestelmässä on viisi ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2019, 2019–2020, 2019–2021, 2020–2022 ja 2021–2023. Hallitus päätti ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän käyttöönoton yhteydessä alkoi kolme ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2019, kalenterivuodet 2019–2020 ja 2019–2021. Vuonna 2020 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2020–2022. Vuonna 2021 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2021–2023. Järjestelmän mahdollinen palkkio vuonna 2019, 2020 ja 2021 alkaneilta ansaintajaksilta perustuu Orion-konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon sidottujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 50 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 700 000 Orion Oyj:n B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Mainittuun määrään sisältyy erillinen ns. sitouttavan osakepalkkion osuus, jota hallitus voi käyttää erillisen päätöksensä mukaisesti vuosina 2019–2023. Sitouttavan osakepalkkio-osuuden määrä on enintään 100 000 osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmästä on 31.12.2022 mennessä maksettu palkkioina yhteensä 152 674 Orion Oyj:n B-osaketta.

Osakepalkkiojärjestelmän yhden ja kahden vuoden pituisten ansaintajaksojen perusteella saatuja osakkeita ei saanut luovuttaa järjestelmään määritetyn sitouttamisjakson aikana. Kolmen vuoden pituisiin ansaintajaksoihin ei liity sitouttamisjaksoa. Hallitus voi päättää vähentää voimassa olevasta järjestelmästä avainhenkilölle maksettavia palkkioita, jos yhden kalenterivuoden aikana maksettaville Orion-konsernin pitkän aikavälin kannustinpalkkioille asetetut rajat ylittyvät.

Konsernin voimassa olevien osakeperusteisten kannustinjärjestelmien voimassa olevat ja raportointikaudella päättyneet ansaintajaksot.

	Ansaintajaksot	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vuonna 2019 alkanut järjestelmä	2019-2021	● 1	■ 2	■ 3	●					
	2020-2022		● 1	■ 2	■ 3	●				
	2021-2023			● 1	■ 2	■ 3	●			
Vuonna 2022 alkanut järjestelmä	2022-2024				● 1	■ 2	■ 3	●		
	2023-2025					● 1	■ 2	■ 3	●	
	2024-2026						● 1	■ 2	■ 3	●



Järjestelmien palkkiot maksetaan osittain yhtiön B-osakkeina ja osittain rahana. Palkkioita järjestelmistä on maksettu ja mahdollisia tulevia palkkioita maksetaan seuraavasti:

Ansaintajakso	Palkkio maksettu / mahdollinen palkkio maksetaan
2019	2.3.2020
2019–2020	1.3.2021
2019–2021	1.3.2022
2020–2022	2023
2021–2023	2024
2022–2024	2025
2023–2025	2026
2024–2026	2027

Järjestelmistä aiheutuvat kulut kirjataan sitouttamisjakson aikana. Odotettavissa olevia osinkoja ei ole erikseen otettu huomioon, koska osingot huomioidaan osakepalkkion määräytymisessä.

Voimassa olevat ansaintajaksot	2022–2024	2021–2023	2020–2022	2019–2021
Ansaintajakson alkamispäivä	1.1.2022	1.1.2021	1.1.2020	1.1.2019
Ansaintajakson päättymispäivä	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
Osakepalkkioiden myöntämispäivä	22.3.2022	3.3.2021	17.3.2020	27.3.2019
Osakkeiden käypä arvo myöntämishetkellä, EUR	41,93	33,58	32,51	32,99

Luovutetut osakkeet	1-12/2022	1-12/2021	1-12/2020
Tilikaudella luovutetut osakkeet, kpl	38 543	99 768	94 317
Osakekohtainen luovutushinta, EUR ¹	41,32	34,11	36,30
Luovutushinta yhteensä, EUR	1 592 743	3 402 638	3 423 698
Sitouttamisjakson päättymispäivä ²		31.12.2021	31.12.2021

¹B-osakkeen luovutuspäivän keskikurssi.

²Koskee vain 1-2 kalenterivuoden mittaisten ansaintajaksojen perusteella myönnettyjä osakkeita.

4.2 Eläkesaamiset ja -velvoitteet

Laatimisperiaatteet

Konsernin eläkejärjestelyt hoidetaan kunkin maan paikallisten määräysten ja käytäntöjen mukaisesti. Konsernilla on sekä maksupohjaisia että etuuspohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erillisille yksiköille. Konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei kykene suoriutumaan työsuhde-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia järjestelyjä. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi kyseiseltä kaudelta suoritettavien maksujen mukaisesti.

Orion-konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä Suomessa, Ranskassa ja Norjassa. Näitä eläkejärjestelyjä koskeva sääntely on samanlainen.

Merkittävin yksittäinen eläkejärjestely on Suomessa sijaitseva Orionin Eläkesäätiö, jonka kautta hoidetaan Suomessa työskentelevien toimihenkilöiden eläkejärjestelyt. Eläkesäätiöön sisältyy kaikille toimihenkilöille kuuluva lakisääteinen eläkevakuutus (B-osasto), josta vain osa käsitellään IAS 19-standardin mukaisesti etuuspohjaisena, sekä osalle toimihenkilöitä kohdistettu lisäeläkevakuutus (A-osasto), joka on kokonaan etuuspohjainen. Orionin eläkesäätiöön kuuluvia varoja on sijoitettu Suomen lainsäädännön mukaan. Eläkesäätiön varojen hallinnoinnista vastaavat säätiön johto ja hallitus.

Konsernilla on myös Ranskassa ja Norjassa sijaitsevat etuuspohjaiset eläkejärjestelyt, joihin liittyviä varoja hallinnoi konsernin ulkopuolinen taho. Lisäksi konsernin yksittäisillä henkilöillä on etuuspohjaiseksi luokiteltuja eläkejärjestelyjä henkivakuutusyhtiöissä. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden eläkekulut on laskettu käyttäen ennakoitua etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkekulu kirjataan kuluksi henkilöstön arvioidulle palvelusajalle. Taseeseen kirjattava etuuspohjainen nettovelka on etuuspohjaisen veloitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta on vähennetty järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo on tulevaisuudessa arvion mukaan maksettavaksi tulevien eläkkeiden nykyarvo, kun diskonttokorkona on käytetty maturiteetiltaan etuuspohjaista veloitetta mahdollisimman hyvin vastaavien, yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeelle samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet.

Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan suoraan muihin laajan tuloksen eriin sen tilikauden aikana, jolloin ne syntyvät. Konsernissa olennaisimmat uudelleen määrittämisestä johtuvat erät ovat vakuutusmatemaattisista voitoista ja tappioista sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotosta (pl. nettokorkoon sisältyvät erät) johtuvia.

Konserni soveltaa laskentakäytäntöä, jossa järjestelyistä aiheutuva nettokorko kirjataan liikevoiton yläpuolelle toimintokohtaisesti osana etuuspohjaista eläkekulua.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien eläkesaamisia ja -velvoitteita

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä työntekijöidensä eläkkeelle jäämisen tai työsuhteen päättymisen varalta. Työsuhde-etuuksiin liittyvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttauskorko, arvioituvat tulevat palkkatason muutokset ja vaihtuvuus. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja henkilökunnan palvelusajan pituudesta. Vakuutusmatemaattisten tekijöiden muutoksista aiheutuneet voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sen tilikauden aikana, jolloin ne syntyvät. Muutokset vaikuttavat tilikauden laajaan tulokseen.

- - - - -

Etusopohjaisten eläkejärjestelyjen tasearvojen määräytyminen

1 000 EUR	Eläke- säätiö 2022	Muut 2022	Eläke- säätiö 2021	Muut 2021
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	374 313	15 564	437 113	18 086
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-430 533	-13 104	-452 065	-13 786
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	-56 220	2 460	-14 952	4 300
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo		497		585
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa	-56 220	2 957	-14 952	4 885

Nettomääräinen eläkesaamisten ja -velkojen muutos 43,2 miljoonaa euroa johtuu pääosin sijoitustoiminnan tuotosta, diskonttauskoron muutoksesta sekä oletetun ja toteutuneen eläkkeiden korotusprosentin välisestä erosta tilikauden 2022 aikana.

Diskonttauskoron muutos on raportoitu veloitteen nykyarvon muutosta kuvaavan taulukon erässä Taloutta koskevien oletusten muutoksesta johtuvat voitot (-) ja tappiot (+). Eläkkeiden oletetun ja toteutuneen korotusprosentin välisen eron vaikutus on raportoitu erässä Kokemusperäiset voitot (-) ja tappiot (+). Lakisääteisen TyEL-eläkejärjestelyn mukaisten työkyvyttömyyseläkkeiden pääoma-arvokertoimet muuttuivat vuoden 2022 alusta ja tästä aiheutunut takautuva voitto on raportoitu vuonna 2021 erässä Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuvat voitot (-) tai tappiot (+). Nämä erät on kirjattu suoraan taseen omaan pääomaan muiden laajan tuloksen erien kautta.

Määrät taseessa

1 000 EUR	Eläke- säätiö 2022	Muut 2022	Eläke- säätiö 2021	Muut 2021
Velat		2 957		4 885
Saaminen	-56 220		-14 952	
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa	-56 220	2 957	-14 952	4 885

Laajan tuloslaskelman etusopohjaiset eläkekulut

1 000 EUR	Eläke- säätiö 1-12/2022	Muut 1-12/2022	Eläke- säätiö 1-12/2021	Muut 1-12/2021
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	5 873	526	5 530	742
Järjestelyn supistaminen	-344			
Korkokulu ja -tuotto yhteensä	-159	88	74	30
Eläkekulu (+) / tuotto (-) tuloslaskelmassa	5 370	614	5 604	772
Uudelleenarvostaminen	-44 679	-1 581	-37 734	1 497
Eläkekulu (+) / tuotto (-) laajassa tuloslaskelmassa	-39 308	-966	-32 130	2 269

Etusopohjaiset eläkekulut toimintoittain

1 000 EUR	Eläke- säätiö 1-12/2022	Muut 1-12/2022	Eläke- säätiö 1-12/2021	Muut 1-12/2021
Myytyjen suoritteiden kulut	2 225	27	2 142	
Myynti ja markkinointi	618	202	625	195
Tutkimus ja kehitys	1 220	1	1 543	
Hallinto	1 308	383	1 293	577
Eläkekulu (+) / tuotto (-) tuloslaskelmassa	5 370	614	5 604	772

Veloitteen nykyarvon muutokset

1 000 EUR	Eläke- säätiö 2022	Muut 2022	Eläke- säätiö 2021	Muut 2021
Velvoite tilikauden alussa	437 113	18 671	417 222	17 292
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	5 873	526	5 530	742
Korkokulu	4 321	256	2 063	138
Järjestelyn supistaminen	-344			
Uudelleenarvostaminen				
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuvat voitot (-) tai tappiot (+)			-1 759	
Taloutta koskevien oletusten muutoksesta johtuvat voitot (-) tai tappiot (+)	-108 040	-3 762	6 966	926
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	45 442	587	16 535	-188
Yhteensä	-62 598	-3 175	21 743	738
Kurssierot		-216		199
Maksetut etuudet	-10 052	-442	-9 443	-439
Velvoite tilikauden lopussa	374 313	16 502	437 113	18 671

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset

1 000 EUR	Eläke- säätiö 2022	Muut 2022	Eläke- säätiö 2021	Muut 2021
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	452 065	13 786	400 970	13 604
Korkotuotto	4 480	167	1 989	108
Uudelleenarvostaminen				
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai - tuottoon sisältyviä erä	-17 919	-1 595	59 477	-760
Yhteensä	-17 919	-1 595	59 477	-760
Kurssierot		-178		166
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	1 960	1 219	-927	1 030
Maksetut etuudet	-10 052	-364	-9 443	-362
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	430 533	13 172	452 065	13 786

Orionin Eläkesäätiön kautta toteutettuun järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen jakautuminen omaisuusryhmiin, prosenttiosuutena järjestelyyn kuuluvien kaikkien varojen käyvistä arvoista

%	2022	2021
Osakkeet kehittyneillä markkinoilla	44 %	55 %
Osakkeet kehittyvillä markkinoilla	4 %	5 %
Joukkovelkakirjalainat	14 %	13 %
Rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset	5 %	5 %
Kiinteistöt	22 %	20 %
Muut erät	11 %	2 %
Yhteensä	100 %	100 %

Muissa järjestelyissä varat ovat vakuutusyhtiöiden vastuulla eikä varojen jakautumista ole mahdollista esittää omaisuusryhmittäin.

Orionin Eläkesäätiön varoihin sisältyy vuonna 2022 emoyhtiö Orion Oyj:n osakkeita käyvältä arvoltaan 37,0 (2021: 26,3) miljoonaa euroa, joka on 8,3 % (2021: 5,6 %) järjestelyyn kuuluvista varoista.

Eläkesäätiössä pyritään sijoitusjakamaan, joka hajauttaa eri omaisuuslajien riskiä pitkällä aikavälillä. Merkittävin osa varoista on sijoitettu osakkeisiin ja kiinteistöihin.

Orionin Eläkesäätiössä käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset

%	2022	2021
Diskonntauskorko	3,9	1,0
Inflaatioaste	2,6	2,1
Tuleva eläkkeiden korotusolettamus	2,7–2,9	1,0–2,4
Tuleva palkankorotusolettamus	2,0	1,6

Konserni ennakoi maksavansa vuonna 2023 kannatusmaksuja eläkejärjestelyihin 18 miljoonaa euroa (tilikaudella 2022 konserni ennakoi maksavansa 18 miljoonaa euroa kannatusmaksuja vuonna 2022).

Diskonttauskorko on merkittävin yksittäinen olettama, joka vaikuttaa eläkevelvoitteen määrään. Orionin Eläkesäätiön eläkejärjestelyihin liittyvä velvoite 374,3 (2021: 437,1) miljoonaa euroa on diskontattu 3,9 %:n (2021: 1,0 %) diskonttauskorolla. Jos diskonttauskorkoa muutetaan +/- 0,5 %-yksikköä, niin muutoksen vaikutus vastuuelkaan on -29,9/+34,2 (2021: -40,0/+46,4) miljoonaa euroa.

Orionin Eläkesäätiön etuus pohjaisen velvoitteen duraation painotettu keskiarvo on 18 (2021: 20) vuotta.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt altistavat konsernin riskeille, joista olennaisimpia on kuvattu lähemmin alla.

Varojen ja velvoitteen volatiliiteetti

Järjestelyistä aiheutuvan nettovelan laskentaan käytetään diskonttauskorkoa, joka perustuu yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen tuottoon. Konserni määrittää diskonttauskoron perustuen yleisesti saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Diskonttauskorko on merkittävin yksittäinen olettama, joka vaikuttaa nettovelan määrään.

Pitkällä aikavälillä konsernin tavoitteena on saada etuus pohjaisiin järjestelyihin kuuluville varoille diskonttauskoron ylittävää tuottoa, sillä osa varoista koostuu oman pääoman ehtoisista sijoituksista, joiden tuoton odotetaan pitkällä aikavälillä olevan korkeampi kuin diskonttauskoron perusteena olevien joukkovelkakirjalainojen tuotto. Kun varoille saatava tuotto ylittää tai alittaa diskonttauskoron, etuus pohjaisiin järjestelyihin kuuluvien varojen arvo muuttuu. Tämä saattaa johtaa yli- tai alijäämän syntymiseen järjestelyssä. Orionin Eläkesäätiön vakavaraisuusasema on hyvä, minkä vuoksi Orionin Eläkesäätiö sietää hyvinkin voimakkaan osakemarkkinoiden laskun.

Muutokset joukkovelkakirjalainojen tuotoissa

Joukkovelkakirjalainojen tuoton muuttuessa konserni voi joutua muuttamaan diskonttauskorkoa. Tämä vaikuttaa etuus pohjaisiin järjestelyihin kuuluvien velvoitteiden arvoihin sekä laajaan tuloslaskelmaan kirjattaviin etuus pohjaisiin järjestelyihin liittyviin eriin. Toisaalta osa näiden järjestelyjen varoista on sijoitettu joukkovelkakirjalainoihin, joiden arvon muutos saattaa kompensoida osittain velvoitteen arvon muutoksen vaikutusta nettovelan arvoon.

Inflaatoriski

Etuusperusteisten järjestelyjen velvoitteen määrä kasvaa, kun inflaatio kasvaa. Järjestelyihin kuuluvia varoja on sijoitettu mm. oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, joihin inflaation vaikutus on vähäinen. Inflaation kiihtyminen saattaa tämän vuoksi kasvattaa etuus pohjaisten järjestelyjen alijäämää.

Odotettavissa oleva elinikä

Etuuspohjaisten järjestelyjen velvoitteet liittyvät pitkälti elinikäisten etuuskien tuottamiseen jäsenille. Odotettavissa olevan eliniän nousu kasvattaa tällöin etuus pohjaisten järjestelyjen velvoitteen määrää.

5 Tuloverot ja laskennalliset verot

5.1 Tuloverot

Laatimisperiaatteet

Konsernin tuloslaskelman verokulu muodostuu konserniyhtiöiden raportointikauden tulokseen perustuvista veroista, aikaisempiin raportointikausiin kohdistuvista veronoikaisuista sekä laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella. Veroihin liittyvät korot kirjataan korkokuluihin.

Tuloverot

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	89 444	49 568
Aikaisempien tilikausien tuloverot	243	-285
Laskennalliset verot	1 106	-788
Yhteensä	90 793	48 495

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Eläkejärjestelyiden uudelleenarvostamisesta aiheutuva laskennallinen vero, tuotto (-) tai kulu (+)	9 216	7 239

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan 20,0 %:n verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytys

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Voitto ennen veroja	440 317	242 285
Konsernin verot laskettuna kotimaan verokannalla	88 063	48 457
Ulkomaisten tytäryhtiöiden eriävien verokantojen vaikutus	426	354
Verovapaat tuotot	-340	-728
Vähennyskeltottomat kulut	991	750
Vahvistettujen tappioiden hyödyntäminen	-259	29
Verot edellisiltä tilikausilta	243	-285
Aikaisempien tilikausien laskennallisten verojen muutos	1 413	424
Muut erät	255	-506
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	90 793	48 495
Efektiivinen verokanta	20,6 %	20,0 %

5.2 Laskennalliset verot

Laatimisperiaatteet

Laskennallinen vero lasketaan kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantoja, jotka on säädetty tai joiden hyväksytyt sisältö on voimassa raportointipäivänä. Konserniyhtiöiden vahvistetuista verotuksellisista tappioista lasketaan verosaaminen vain siihen määrään asti, johon niitä arvioidaan voitavan tulevaisuudessa hyödyntää. Laskennallista verosaamista tai -velkaa ei kirjata silloin kun kirjanpidon tulos ei eroa verotettavasta tulosta.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verot liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien laskennallisten verosaamisia ja -velkoja

Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä erityisesti laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti tytäryhtiöillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää. Ennusteissa käytettävät tekijät voivat poiketa toteutuneista, mikä voi johtaa verosaamisten kulukirjauksiin tuloslaskelmassa.

Laskennalliset verosaamiset

1 000 EUR	2022	2021
Myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät erät	864	2 801
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	1 584	2 342
Eläkevelvoitteet	624	990
Muut vähennyskelpoiset väliaikaiset erot	45	436
Yhteensä	3 118	6 569

Laskennalliset verovelat

1 000 EUR	2022	2021
Poistoero ja varaukset	27 517	26 235
Eläkesaamiset	11 244	2 990
Vaihto-omaisuuteen aktivoidut kulut	2 431	2 178
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	964	2 550
Yhteensä	42 156	33 954

Laskennallisten verojen muutokset

1 000 EUR	2022	2021
Eläkesaamiset ja -velvoitteet	-8 619	-6 002
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	-757	1 175
Vaihto-omaisuuteen aktivoidut kulut	-252	507
Myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät erät	-1 938	-412
Poistoero ja varaukset	-1 282	-1 574
Vähennyskelpoiset tappiot ja muut jaksotuserot	1 196	-191
Yhteensä	-11 653	-6 497

6 Rahoitus- ja pääomarakenne

6.1 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

Laatimisperiaatteet

Luokittelu

Konsernin rahoitusvarat ja -velat kirjataan ja arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Varojen luokittelu riippuu yrityksen määrittelemistä liiketoimintamalleista sekä rahoitusvarojen sopimusperusteisista rahavirroista. Luokittelu voi muuttua liiketoimintamallin muuttuessa. Tase-eräkohtainen luokittelu löytyy rahoitusvarojen ja -velkojen koskevasta taulukosta.

1. Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat

Rahavarat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuun, kun liiketoimintamallin tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja rahavirrat perustuvat yksinomaan pääoman ja korkojen maksuun. Konsernin rahoitusvaroista myyntisaamiset, muut saamiset ja rahavarat on luokiteltu jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelat on johdannaisia lukuun ottamatta luokiteltu jaksotettuun hankintamenuun.

2. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kun perusteena ei ole sopimukseen perustuvien rahavirtojen kerääminen eikä sekä rahavirtojen kerääminen että myyminen tai jotka on alkuperäisen luokittelun yhteydessä luokiteltu kyseiseen luokkaan. Konsernin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat koostuvat johdannaisista, joihin ei liity suojauslaskentaa, viivästetystä kauppahinnasta ja ehdollisesta velasta, osakkeista ja osuuksista sekä rahamarkkinasijoituksista. Rahoitusveloista johdannaiset, joihin ei liity suojauslaskentaa, arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä eräänä rahoituserä sisältyy taseessa pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin. Mikäli rahoitusvara eräänä tai se on tarkoitus pitää alle 12 kuukautta raportointikauden päättämispäivästä, se sisältyy taseen lyhytaikaisiin varoihin. Lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin kuuluvat käytössä olevat pankkitilien luottolimiitit, emittoidut yritystodistukset sekä pitkäaikaisten korollisten velkojen seuraavan 12 kuukauden lyhennyserät.

Kirjaaminen ja arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäiväkäytännön mukaisesti kirjanpitoon lukuun ottamatta johdannaisia, jotka kirjataan hankintapäivänä. Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoitusvarat kirjataan alun perin myös käypään arvoon, mutta arvossa huomioidaan transaktiomenot. Alkuperäisen arvostamisen jälkeen näiden rahoitusvarojen arvo määritetään jaksotettuun hankintamenuun käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja vähentämällä mahdollinen arvonalentuminen. Arvonalentumisesta johtuvat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon ja transaktiomenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Käyvän arvon muutoksesta aiheutuneet realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Käypä arvo perustuu raportointikauden päättämispäivän markkinahintaan.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon ja niihin liittyvät transaktiomenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattuja johdannaisvelkoja arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteiset oikeudet rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle. Velat kirjataan pois taseesta kun velka on lakannut olemasta.

Arvon alentuminen

Jokaisena tilinpäätöspäivänä tarkastellaan onko viitteitä rahoitusinstrumenttien arvonalentumiseen.

Arvonalentumisia arvioidaan kahdella eri tavalla, joko perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden määrään seuraavien 12 kuukauden ajalta tai perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden määrään rahoitusvaran koko elinkaaren aikana. Lähtökohtaisesti aikajaksone käytetään seuraavia 12 kuukautta, ellei ole erityisiä perusteita rahoitusvaran merkittävästi lisääntyneeseen luottoriskiin.

Kriteerejä, joiden perusteella konsernissa todetaan, että luottoriski on merkittävästi lisääntynyt:

- liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet
- sopimusehtojen rikkominen
- velallisen konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn todennäköisyys

Myyntisaamisten osalta yhtiö noudattaa yksinkertaistettua mallia, jonka pohjana on erääntyneiden saamisten määrä ja ikäjakauma. Myyntisaamisiin ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia, jolloin odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan koko rahoitusvaran elinkaaren ajalta. Varusmatriisin pohjatietona käytetään historiallista informaatiota luottotappioista, ja sitä oikaistaan tarvittaessa arviolla tulevaisuuden näkymistä.

Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, jolloin vastaerä pienentää rahoitusvaroihin kuuluvaa erää. Kirjaaminen tapahtuu seuraavan raportointihetken yhteydessä.

Rahavarat

Rahavaroihin sisältyvät käteisvarat, pankkitilien varat, pankkitalletukset sekä likvidit korkosijoitukset. Likvidit korkosijoitukset ovat pankkien ja yritysten emittoimia sijoitus- ja yritystodistuksia, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään kolme kuukautta. Rahavarojen erittely on liitetiedossa 6.5 Rahavarat.

Rahavirtalaskelmassa taseen rahavaroihin rinnastetaan rahamarkkinasijoitukset, jotka ovat myytävissä olevia korkosijoituksia ja joiden alkuperäinen maturiteetti on yli kolme ja enintään 12 kuukautta, sekä likvidi korkorahasto.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi ja kirjataan alun perin johdannaissopimuksen solmimispäivänä käypään arvoon, ja sen jälkeen arvostetaan käypään arvoon raportointikauden päättämispäivän markkinakurssiin. Johdannaiset esitetään taseessa muissa saamisissa ja muissa lyhytaikaisissa veloissa. Konserni ei sovelta suojauslaskentaa valuuttamääräisiä tase-eriä ja erittäin todennäköisiä ennakoituja rahavirtoja suojaaviin valuuttajohdannaisiin, vaikka ne konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti on hankittu suojaavassa tarkoituksessa. Johdannaissopimusten erittely on liitetiedossa 6.7 Johdannaissopimukset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien johdannaisten käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä raportointikaudella, jonka aikana ne syntyvät, joko liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin riippuen siitä, onko suojattu liiketoimintaan liittyviä eriä vai rahoituseriä.

Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

1 000 EUR	2022				2021
	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattu	Tase-erän kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Tase-erän kirjanpitoarvo
Muut sijoitukset		170	170	170	204
Muut pitkäaikaiset saamiset	152		152	152	250
Pitkäaikaiset varat yhteensä	152	170	322	322	454
Myyntisaamiset	180 747		180 747	180 747	174 797
Muut saamiset	496		496	496	245
Johdannaissopimukset		128	128	128	88
Rahavarat	332 629		332 629	332 689	216 682
Lyhytaikaiset varat yhteensä	513 872	128	514 000	514 061	391 812
Rahoitusvarat yhteensä	514 024	299	514 323	514 383	392 266
Pitkäaikaiset korolliset velat	196 763		196 763	177 748	104 665
Muut pitkäaikaiset velat	77 719		77 719	77 719	12 977
Pitkäaikaiset velat yhteensä	274 482		274 482	255 468	117 642
Ostovelat	114 383		114 383	114 383	89 560
Muut lyhytaikaiset velat	243		243	243	45
Lyhytaikaiset korolliset velat	17 208		17 208	17 208	3 762
Viivästetty kauppahinta ja ehdollinen vastike		9 122	9 122	9 122	
Johdannaissopimukset		260	260	260	109
Lyhytaikaiset velat yhteensä	131 835	9 382	141 217	141 217	93 476
Rahoitusvelat yhteensä	406 316	9 382	415 699	396 685	211 118

Taseessa johdannaissopimukset sisältyvät muihin saamisiin ja muihin velkoihin.

Käyvän arvon määrittäminen ja hierarkia

1 000 EUR	2022			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		128		128
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			170	170
Varat yhteensä		128	170	299
Viivästetty kauppahinta ja ehdollinen vastike			-9 122	-9 122
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-260		-260
Velat yhteensä		-260	-9 122	-9 382

1 000 EUR	2021			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		88		88
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			204	204
Varat yhteensä		88	204	292
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-109		-109
Velat yhteensä		-109		-109

Tason 1 rahoitusinstrumentin käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 johdannaisten käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin hintoihin. Tason 3 rahoitusinstrumenttien käypä arvo ei ole arvioitavissa markkinoilta saatavilla tiedoilla.

Konsernissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan käypien arvojen hierarkian tasojen väliset siirrot kirjataan sille päivälle, jolloin siirron aiheuttama tapahtuma on toteutunut. Tasojen välillä ei ole tapahtunut siirtoja raportointikauden aikana.

6.2 Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää markkinariskeistä ja vastapuoliriskistä aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia konsernin tulokseen ja rahavirtaan sekä varmistaa riittävä maksuvalmius.

Rahoitusriskien hallinnan pääperiaatteet on määritelty emoyhtiön hallituksen hyväksymässä konsernin rahoituspolitiikassa, jonka muutokset hyväksyy joko emoyhtiön hallitus tai toimitusjohtaja ja jonka toteuttamisesta konsernin rahoitusosasto vastaa. Rahoitustoiminnot on keskitetty konsernin rahoitusosastolle.

6.2.1 Markkinariski

Konserni altistuu markkinariskeille valuuttakurssin, markkinakoron ja sähkön hinnan osalta.

6.2.1.1 Valuuttakurssiriski

Konsernin valuuttakurssiriski on jaettu transaktioriskiin ja translaatoriskiin.

Transaktioriski

Transaktioriski muodostuu ulkomaan valuutan määräisistä liiketoiminnallisista (mm. myynnit ja ostot) ja rahoituksellisista (mm. lainat, talletukset ja korkovirrat) tase-eristä ja tulevista ennustetuista rahavirroista. Ennustetuissa rahavirroissa huomioidaan seuraavan 12 kuukauden erät. Transaktioriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Rahoituspolitiikan mukaisesti merkittävien valuuttojen tase-erät suojataan normaalisti välillä 90–105 % ja 12 kuukauden ennakoitujen rahavirrat välillä 0–50 %. Suojausinstrumentteina käytetään enintään 12 kuukauden pituisia valuuttajohdannaisia.

Konsernin kannalta merkittävimmät liiketoiminnallisten erien valuutat ovat Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu, Puolan zloty, Tanskan kruunu ja Norjan kruunu. Minkään yksittäisen valuutan osuus kokonaispositiosta ei ole merkittävä. Alla on erittely näiden valuuttojen positiosta.

1 000 EUR, 31.12.	USD	SEK	PLN	Muut	Yhteensä	
				merkittävät valuutat	2022	2021
Taseen nettopositio	5 110	9 125	7 681	19 166	41 082	52 574
Ennustettu nettopositio (12 kk)	30 658	52 068	28 889	21 644	133 258	146 784
Nettopositio yhteensä	35 768	61 193	36 570	40 810	174 341	199 358
Suojaavat valuuttajohdannaiset	-7 913	-9 823	-6 633	-4 499	-28 868	-35 295
Avoin nettopositio yhteensä	27 855	51 370	29 936	36 311	145 473	164 063

Konsernin sisäiset lainat ja talletukset ovat tytäryhtiön paikallisessa valuutassa ja näistä merkittävimmät on suojattu täysimääräisesti valuuttavaihtosopimuksilla.

Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti joko liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin riippuen siitä, onko operatiivisesti tarkasteltuna suojattu myyntituottoja vai rahoitusvaroja ja -velkoja. Etappimaksuihin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan joko suojaamaan niihin liittyvää myyntiä tai liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Translaatoriski

Translaatoriski muodostuu euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omista pääomista. Näiden tytäryhtiöiden oma pääoma 31.12.2022 oli 63,2 (2021: 63,2) miljoonaa euroa. Merkittävin translaatoriski muodostuu Ison-Britannian punnasta. Translaatiopositiota ei ole suojattu.

Herkkyysanalyysi

Valuuttakurssien muutosten vaikutusta konsernin tulokseen (ennen verovaikutusta) tilinpäätöshetkellä on kuvattu alla merkittävien valuuttojen osalta. Herkkyysanalyysissä oletetaan valuuttakurssimuutosten olevan +/- 10 % (vieras valuutta heikkenee/vahvistuu 10 %) ja muiden tekijöiden pysyvän muuttumattomina. IFRS 7:n mukainen herkkyysanalyysi sisältää ainoastaan taseessa olevat rahoitusvarat ja -velat ja siten analyysissä ei ole huomioitu positiioon kuuluvaa ennustettua seuraavan 12 kuukauden valuuttavirtaa. Herkkyysanalyysissä ei huomioida myöskään mahdollista translaatiopositiota. Jos konserni ei sovelta suojauslaskentaa, niin kaikki valuuttakurssien muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjautuvat tulosvaikutteisesti suoraan tuloslaskelmaan.

1 000 EUR	Vaikutus tulokseen	
	2022	2021
+/- 10 % muutos valuuttakurssissa	-1 110/ 1 357	-1 571/ 1 920

6.2.1.2 Sähkön hintariski

Hintariskillä tarkoitetaan sähkömarkkinahintojen muutoksista aiheutuvaa riskiä. Sähkön markkinahinta vaihtelee runsaasti mm. sääolosuhteiden, vesitilanteen sekä päästökaupan mukaan. Konserni hankkii käyttämänsä sähköenergian pääosin kiinteähintaisena sopimuksena tai Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena ja altistuu jälkimmäisen osalta sähkön hintavaihtelulle. Tätä hintariskiä ei suojata.

6.2.1.3 Korkoriski

Korkotason muutokset vaikuttavat konsernin rahavirtaan ja tulokseen. Konsernin korollinen vieras pääoma oli 31.12.2022 yhteensä 213,9 (2021: 108,4) miljoonaa euroa, joka koostuu pitkäaikaisista lainoista ja vuokrasopimusveloista. Pitkäaikaisista rahoituslaitoslainoista 108,8 miljoonaa euroa on sidottu vaihtuvaan euribor-korkoon. Konsernin altistumista markkinakorkojen nousulle vähentää se, että konsernin rahavaroista 31.12.2022 104,9 (2021: 0,0) miljoonaa euroa on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin.

Korkotason nousun vaikutusta korkokuluihin on arvioitu herkkyysoanalyysillä, jossa oletetaan korkotason nousevan vuonna 2023 yhdellä prosenttiyksiköllä (1 %) tilinpäätöshetkellä hinnoitelluista koroista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan. Muutoksen vaikutus tulokseen ennen veroja olisi -0,6 miljoonaa euroa (2021: 0,0). Laskelmassa ei ole huomioitu vuokrasopimusveloja.

6.2.2 Vastapuoliriski

Vastapuoliriskin toteutuessa konsernin vastapuoli ei täytä sopimusvelvoitteitaan ja tämän seurauksena konsernilta jää varoja saamatta. Maksimi luottoriski 31.12.2022 oli 513,8 (2021: 392,1) miljoonaa euroa, joka koostui rahoitusvaroista vähennettynä rahoitusveloissa olevien johdannaisten arvoilla (liitetieto 6.1 Rahoitusvarat ja -velat). Pääasialliset riskit liittyvät myyntisaamisiin sekä rahavaroihin ja rahamarkkinasijoituksiin.

Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee konserniyhtiöiden vastapuolina toimivien rahoituslaitosten luottokelpoisuusvaatimukset. Vastapuolille on luottokelpoisuuden ja vakavaraisuuden perusteella määritetty limiitit, joita seurataan ja ylläpidetään säännöllisesti. Rahamarkkinasijoitusten pituus on maksimissaan 12 kuukautta.

Konsernin asiakasluottopolitiikka määrittelee asiakkaiden luokittelun ja limiittien määrittelyn perusteet sekä tavat, joilla luottoriskiä hallitaan. Asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja taloudellista tilannetta seurataan ja tehokasta perintää toteutetaan säännöllisesti. Luottoriskiä voidaan pienentää vaatimalla maksuehdoksi ennakkomaksua tai maksun vakuudeksi remburssia tai pankkitakausta sekä käyttämällä luottovakuutuksia. Lääketeollisuudessa myyntisaamiset tyypillisesti keskittyvät eri maantieteellisten alueiden jakelijoille. Tietyissä maissa konserni myy myös suoraan paikallisille sairaaloille. 25 suurinta asiakasta muodosti 73,0 % myyntisaamisista 31.12.2022 (2021: 72,3 %). Myyntisaamisiin ei uskota sisältyvän oleellista riskiä (liitetieto 3.7 Myyntisaamiset ja muut saamiset). Tilikauden tulosvaikutteisesti kirjatut luottotappiot olivat nettona 0,2 (2021: -0,0) miljoonaa euroa.

6.2.3 Maksuvalmiusriski

Konsernin tavoitteena on säilyttää hyvä maksuvalmiusasema kaikissa olosuhteissa. Maksuvalmiutta turvaavat liiketoiminnan rahavirta sekä rahavarat ja muut rahamarkkinasijoitukset. Yhtiöllä on 100 miljoonan euron sitovat, nostamattomat kahdenkeskiset luottolimiitit, jotka eräänntyvät vuonna 2024. Lisäksi konsernilla on 100 miljoonan euron vahvistamaton yritystodistusohjelma, josta tilinpäätöshetkellä ei ollut laskettu liikkeelle yritystodistuksia.

Konsernin korollinen velka 31.12.2022 oli 213,9 (2021: 108,4) miljoonaa euroa, joka koostui Euroopan investointipankilta (EIB) nostetuista 188,2 miljoonan euron lainoista, Inovetin eläinlääkeliiketoiminnan hankinnan yhteydessä konserniin siirtyneistä pankkilainoista sekä vuokrasopimusveloista. Vuokrasopimusvelat pois lukien korollisten velkojen keskimaturiteetti on 4,7 vuotta (2021: 4,2 vuotta). Konsernin rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset 31.12.2022 olivat 332,6 (2021: 216,7) miljoonaa euroa. Ylimääräisiä kassavaroja sijoitettaessa turvataan konsernin likviditeetti käyttämällä pääsääntöisesti lyhytaikaisia, hyvän luottokelpoisuuden omaavia euromääräisiä korkoinstrumentteja. Jokaiselle sijoituskohteelle on määritelty kohdekohtainen limiitti.

Rahoitusvelkojen, koronmaksujen ja johdannaissopimusten ennustetut diskonttaamattomat rahavirrat

1 000 EUR, 31.12.2022	2023	2024	2025	2026	2027–	Yhteensä
Lainojen lyhennykset	13 899	25 610	25 610	25 610	115 150	205 879
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	2 060	2 418	925	662	743	6 808
Koronmaksut	3 661	3 440	2 975	2 552	7 068	19 696
Rahavirta yhteensä, korolliset rahoitusvelat	19 620	31 468	29 510	28 824	122 961	232 383
Ostovelat	114 383					114 383
Muut korottomat velat	243					243
Rahavirta yhteensä, korottomat rahoitusvelat	114 626					114 626
Johdannaissopimukset, kassaanmaksut	128					128
Johdannaissopimukset, kassastamaksut	-260					-260
Rahavirta yhteensä, johdannaissopimukset	-132					-132
Rahavirta yhteensä, kaikki	134 114	31 468	29 510	28 824	122 961	346 877

1 000 EUR, 31.12.2021	2022	2023	2024	2025	2026–	Yhteensä
Lainojen lyhennykset	11 765	11 765	11 765	11 765	52 941	100 000
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	3 766	2 358	949	423	866	8 362
Koronmaksut	285	211	158	124	255	1 033
Rahavirta yhteensä, korolliset rahoitusvelat	15 816	14 334	12 872	12 312	54 062	109 395
Ostovelat	89 560					89 560
Muut korottomat velat	4				41	45
Rahavirta yhteensä, korottomat rahoitusvelat	89 564				41	89 605
Johdannaissopimukset, kassaanmaksut	88					88
Johdannaissopimukset, kassastamaksut	-109					-109
Rahavirta yhteensä, johdannaissopimukset	-21					-21
Rahavirta yhteensä, kaikki	105 359	14 334	12 872	12 312	54 103	198 979

Vaihtuvakorkoisten lainojen koronmaksuja arvioitaessa on käytetty voimassaolevaa markkinakorkoa.

6.2.4 Pääomarakenteen hallinta

Konsernin taloudellisissa päämäärissä on pääomarakenteeseen liittyen määritetty tavoitteeksi säilyttää omavaraisuusaste, konsernin oma pääoma suhteessa taseen loppusummaan, vähintään 50 %:n tasolla. Tämä omavaraisuusaste ei ole yhtiön näkemys optimaalisesta pääomarakenteesta, vaan se on osa kokonaisuutta, jossa määritellään toiminnan kasvuun ja kannattavuuteen liittyviä tavoitteita sekä yhtiön osingonjakopolitiikka.

Yhtiön luottolimiittisopimusten ehtoissa on määritelty kovenantteja, joiden rikkoutuessa velkojalla on halutessaan oikeus eräännyttää velka enneaikaisesti. Kovenanttien laskennassa käytetyt tunnusluvut on laskettu lainasopimuksessa olevien laskentakaavojen mukaisesti. Seuraavissa taulukoissa on esitetty lainoissa määriteltyjen taloudellisten kovenanttien tasot ja niiden vastaavat arvot 31.12.2022. Orion täytti nämä taloudelliset kovenantit 31.12.2022

TALOUDELLISET KOVENANTIT	Vaatus
Konsernin omavaraisuusaste	> 30 %
Konsernin korolliset nettovelat / EBITDA	< 3,0

Konsernin omavaraisuusaste

31.12.	2022	2021
Oma pääoma, 1 000 EUR	908 114	747 901
Taseen loppusumma vähennettynä saaduilla ennakoilla, 1 000 EUR	1 490 999	1 097 926
Omavaraisuusaste, %	60,9 %	68,1 %

Konsernin nettovelat / konsernin EBITDA

1 000 EUR, 31.12.	2022	2021
Korolliset nettovelat	-118 658	-108 251
EBITDA	487 131	289 070
Korolliset nettovelat / EBITDA	-0,24	-0,37

6.3 Oma pääoma

Laatimisperiaatteet

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot esitetään verovaikutuksilla oikaistuin omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

Muut rahastot sisältävät vararahastot, käyttörahaston sekä sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston. Vararahastot ovat paikallisten lainsäädäntöjen vaatimia ja osa sidottua omaa pääomaa. Käyttörahasto ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältyvät osakeyhtiölain mukaisiin jakokelpoisiin varoihin.

- - - - -

Osakepääoman muutokset

	A-osakkeita	B-osakkeita	Yhteensä	Osake- pääoma milj. EUR
1.1.2021 osakkeita yhteensä	35 122 793	106 011 485	141 134 278	92,2
1.1.–31.12.2021 A-osakkeita muunnettu B-osakkeiksi	-309 587	309 587		
31.12.2021 osakkeita yhteensä	34 813 206	106 321 072	141 134 278	92,2
1.1.–31.12.2022 A-osakkeita muunnettu B-osakkeiksi	-626 712	626 712		
31.12.2022 osakkeita yhteensä	34 186 494	106 947 784	141 134 278	92,2
31.12.2022 yhtiön hallussa olevat omat osakkeet		932 771	932 771	
31.12.2022 osakkeita yhteensä ilman omia osakkeita	34 186 494	106 015 013	140 201 507	
31.12.2022 ääniä yhteensä ilman omia osakkeita	683 729 880	106 015 013	789 744 893	

Orionilla oli 31.12.2022 yhteensä 141 134 278 (2021: 141 134 278) osaketta, joista A-osakkeita oli 34 186 494 (2021: 34 813 206) kappaletta ja B-osakkeita 106 947 784 (2021: 106 321 072) kappaletta. Yhtiön osakepääoma on 92 238 541,46 (2021: 92 238 541,46) euroa. Joulukuun 2022 lopussa Orionin hallussa oli yhteensä 932 771 (2021: 571 314) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 31.12.2022 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 789 744 893 (2021: 802 013 878) ääntä.

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Orionin osakkeilla ei ole nimellisarvoa. A- ja B-osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on noin 0,65 euroa osakkeelta.

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa.

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärien puitteissa. Vuoden 2022 aikana A-osakkeita muunnettiin B-osakkeiksi yhteensä 626 712 kappaletta.

Orionin yhtiöjärjestyksen mukaan kaikkien osakkeiden vähimmäismäärä on yksi (1) ja enimmäismäärä on 1 000 000 000 osaketta. Yhtiössä voi olla enintään 500 000 000 A-osaketta ja 1 000 000 000 B-osaketta.

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous 23.3.2022 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista uusia osakkeita antamalla. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 14 000 000 uuden B-sarjan osakkeen antamisesta. Osakeantivaltuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Yhtiökokous 23.3.2022 valtuutti hallituksen myös päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta sekä päättämään osakeannista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus on oikeutettu päättämään enintään 500 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta sekä enintään 1 000 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman B-osakkeen luovuttamisesta. Omien osakkeiden hankkimisvaltuutus on voimassa 18 kuukautta ja omien osakkeiden luovuttamisvaltuutus 5 vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Orion Oyj:n hallitus päätti 25.8.2022 omien osakkeiden hankkimisesta yhtiökokouksen 23.3.2022 antaman valtuutuksen perusteella. Orion hankki 1.–19.9. ja 26.10.–4.11.2022 välisenä aikana yhteensä 400 000 B-sarjan osaketta. Hankinnan jälkeen hallitus on edelleen oikeutettu päättämään enintään 100 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2022 päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 1,60 euroa osakkeelta ja jaettavaksi lahjoituksina 350 000 euroa, ja että jäljelle jäävät voittovarot jätetään Orion Oyj:n vapaaseen omaan pääomaan.

Muut rahastot

1 000 EUR	2022	2021
Vararahastot	1 947	1 948
Käyttörahassto	489	489
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	886	886
Yhteensä	3 322	3 323

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot ja muu voitonjako

Tilikaudella 2022 osinkoa jaettiin 1,50 (2021: 1,50) euroa osakkeelta. Lisäksi voittovaroista jaettiin lahjoituksina 0,4 (2021: 0,4) miljoonaa euroa.

6.4 Korolliset velat

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
	2022	2022	2021	2021
Lainat rahoituslaitoksilta	192 015	173 001	100 000	98 823
Vuokrasopimusvelat	4 747	4 747	4 665	4 665
Pitkäaikaiset yhteensä	196 763	177 748	104 665	103 489

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
	2022	2022	2021	2021
Lainat rahoituslaitoksilta	13 824	13 824		
Vuokrasopimusvelat	3 384	3 384	3 766	3 766
Lyhytaikaiset yhteensä	17 208	17 208	3 766	3 766

Vuokrasopimusvelkojen ja lyhytaikaisten lainojen käypänä arvona voidaan pitää niiden kirjanpitoarvoa sopimusten lyhytaikaisuuden vuoksi.

Velkojen käypä arvo on määritetty diskonttaamalla tulevat ennakoidut kassavirrat nykyhetkeen käyttäen korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa tilinpäätöshetkellä.

6.5 Rahavarat

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
	2022	2022	2021	2021
Käteinen raha ja pankkitilit	227 718	227 718	216 682	216 682
Likvidit rahamarkkinasijoitukset	104 911	104 971		
Yhteensä	332 629	332 689	216 682	216 682

Rahavaroihin sisältyvät likvidit rahamarkkinasijoitukset ovat pankkien ja yritysten emittoimia sijoitus- ja yritystodistuksia ja pankkitalletuksia, joiden maturiteetti hankintahetkellä on enintään kolme kuukautta.

6.6 Muut sijoitukset

Muut sijoitukset, 31.12.2022 tasearvoltaan 0,2 (2021: 0,2) miljoonaa euroa, sisältävät listaamattomien yhtiöiden osakkeita ja osuuksia. Ne esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

6.7 Johdannaissopimukset

Valuuttajohdannaisten nimellisarvot ja maturiteetti

1 000 EUR	2022	2021
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	39 313	30 428
Valuuttaoptiot	25 682	30 237

Kaikkien johdannaisten maturiteetti on alle vuoden.

Käyvät arvot johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa

1 000 EUR	2022			2021
	Positiivinen	Negatiivinen	Netto	Netto
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	70	-246	-176	-49
Valuuttaoptiot	58	-14	44	28

Kaikki johdannaiset ovat OTC-johdannaisia ja niiden käypänä arvona on käytetty tilinpäätöspäivänä saatavilla olevia markkinanoteerauksia. Johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseessa bruttomääräisinä. Pankkien kanssa solmitut johdannaisehdot mahdollistavat netotuksen mm. maksuhäiriö- tai konkurssitilanteessa. Tilinpäätöshetkellä netotuksen jälkeinen vastapuoliriskin määrä Orionille oli 0,2 (2021: 0,0) miljoonaa euroa ja vastapuolille 0,0 (2021: 0,0) miljoonaa euroa.

6.8 Ehdolliset velat ja vastuut

Laatimisperiaatteet

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti.

Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset omista sitoumuksista

1 000 EUR	2022	2021
Takaukset	5 129	6 957
Muut	251	251

Sitoumukset

Orionilla on aineellisten hyödykkeiden hankintaa koskevia sitoumuksia, jotka kohdistuvat lähinnä olemassa oleviin tehtaisiin ja toimitiloihin Suomessa.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Orion-konserniin kuuluvia yhtiöitä on osapuolena erilaisissa oikeusriidoissa, joita ei kuitenkaan pidetä konsernin kannalta merkittävänä oikeudellisina asioina.

7 Muut liitetiedot

7.1 Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin Orion-konsernissa katsotaan kuuluvan emoyhtiö Orion Oyj, tytäryritykset, osakkuusyrietykset, yhteisyrietykset, Orion Oyj:n hallituksen jäsenet, Orion-konsernin johtoryhmän jäsenet, edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet, edellä mainittujen henkilöiden määräysvalta-yhteisöt sekä Orionin Eläkesäätiö.

Lähipiiriliiketoimet

Konsernin olennaiset lähipiiritapahtumat liittyvät Orionin Eläkesäätiölle maksettuihin eläkemaksuihin sekä Lääkärikeskus Aava Oy:ltä hankittuihin palveluihin. Lääkärikeskus Aava Oy:ltä ostettiin palveluita tilikauden 2022 aikana 0,3 (2021: 0,3) miljoonalla eurolla. Konsernin velka Lääkärikeskus Aava Oy:lle tilikauden 2022 lopussa oli 0,0 (2021: 0,0) miljoonaa euroa.

Johdon työsuhde-etuudet

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	4 816	6 481
Osakepalkkiot	616	1 430
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	378	490

Palkat ja palkkiot¹

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Toimitusjohtaja Timo Lappalainen (1.11.2022 asti)	1 185	1 800
Toimitusjohtaja Liisa Hurme (1.11.2022 alkaen)	106	
Mikael Silvennoinen, puheenjohtaja	112	124
Hilpi Rautelin, varapuheenjohtaja	74	73
Kari Jussi Aho	57	59
Maziar Mike Doustdar (23.3.2022 alkaen)	54	
Ari Lehtoranta	67	72
Veli-Matti Mattila	57	56
Eija Ronkainen	57	59
Karen Lykke Sørensen (23.3.2022 alkaen)	58	
Pia Kalsta (23.3.2022 asti)	1	59
Timo Maasilta (23.3.2022 asti)	2	77
Hallituksen jäsenet yhteensä	540	578

¹Tarkat luvut dokumentissa Palkitsemisraportti 2022.

Toimitusjohtajan eläke määräytyy työntekijöihin sovellettavan eläkelainsäädännön mukaan 1.11.2022 alkaen.

Aiemman toimitusjohtajan lakisääteisestä eläkkeestä on tilikauden 2022 aikana kirjattu kulua 0,2 (2021: 0,2) miljoonaa euroa ja lisäeläkkeestä 0,4 (2021: 0,7) miljoonaa euroa.

Lainat, takaukset ja muut vakuudet lähipiirissä

Orion Oyj:llä on 0,3 (2021: 0,3) miljoonan euron korollinen lainasaaminen Hangon Puhdistamo Oy:ltä.

7.2 Tilintarkastajien palkkiot

1 000 EUR	1-12/2022	1-12/2021
Tilintarkastus	340	319
Tilintarkastuslain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	45	15
Veroneuvonta	10	0
Muut palvelut	62	10
Yhteensä	457	344

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab toimii Orion-konsernin tilintarkastajana. KPMG Oy Ab ei veloittanut muita kuin tilintarkastuspalveluita tilikaudella 2022 (2021: 0,0 miljoonaa euroa).

Tilintarkastuspalkkiot muille tilintarkastusyhteisöille olivat 0,0 (2021: 0,0) miljoonaa euroa.

7.3 Konserniyritykset

31.12.2022	Konserni		Emoyhtiö	
	Omistus- osuus %	Äänivalta- osuus %	Omistus- osuus %	Äänivalta- osuus %
Lääkeliiketoiminta				
Emoyhtiö Orion Oyj, Suomi				
Fermion Oy, Suomi	100,00	100,00	100,00	100,00
FinOrion Pharma India Pvt. Ltd., Intia	100,00	100,00	95,00	95,00
Inovet IndochineCo., Ltd., Vietnam	100,00	100,00		
Kiinteistö Oy Tonttuvainio, Suomi	100,00	100,00	100,00	100,00
Laboratoires Biard S.A., Ranska	100,00	100,00		
Laboratoires Biové SAS, Ranska	100,00	100,00		
Lafeca BV, Belgia	100,00	100,00	100,00	100,00
OOO Orion Pharma, Venäjä	100,00	100,00		
Orionfin, Unipessoal, Lda, Portugali	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Export Oy, Suomi ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma AB, Ruotsi	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma AG, Sveitsi	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma A/S, Tanska	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma AS, Norja	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (AUS) Pty Limited, Australia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (Austria) GmbH, Itävalta	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma BVBA, Belgia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma d.o.o., Slovenia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma East LLP, Kazakstan	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma GmbH, Saksa	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Hellas, Pharmakeftiki Mepe, Kreikka	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Inc., USA ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (Ireland) Ltd., Irlanti	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Kft., Unkari	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (MY) Sdn. Bhd., Malesia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (NZ) Limited, Uusi-Seelanti	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Poland Sp. z o.o., Puola	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Romania S.R.L., Romania	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma SA, Ranska	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (SG) Pte. Ltd., Singapore	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma S.L., Espanja	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma S.r.l., Italia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma s.r.o., Slovakia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma s.r.o., Tšekki	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Thai Co, Ltd., Thaimaa	100,00	100,00	99,00	99,00
Orion Pharma (UK) Ltd., Iso-Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00
OÜ Orion Pharma Eesti, Viro	100,00	100,00	100,00	100,00
Saiph Therapeutics Oy, Suomi ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
Snappertuna Holding Oy, Suomi ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
TOV Orion Pharma Ukraine, Ukraina	100,00	100,00	95,00	95,00
Tuohilampi Holding Oy, Suomi ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
UAB Orion Pharma, Liettua	100,00	100,00	100,00	100,00
V.M.D. Állatgyógyászati Kft, Unkari	100,00	100,00		
VMD NV, Belgia	100,00	100,00	100,00	100,00

¹Yhtiöt eivät harjoita liiketoimintaa.

Konsernissa ei ole 1/5-osan tai sitä suuremman omistusosuuden kohteena olevia yrityksiä, joita ei ole yhdistelty osakkuus- tai tytäryhtiönä.

7.4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilikauden jälkeen ei ole olennaisia tapahtumia.

Emoyhtiö Orion Oyj:n tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

EUR	Liitetieto	1-12/2022	1-12/2021
Liikevaihto	1	1 171 274 529,12	912 829 188,46
Liiketoiminnan muut tuotot	2	11 145 720,28	12 594 181,76
Liiketoiminnan kulut	3,4	-727 863 201,97	-657 518 886,43
Poistot ja arvonalentumiset	4	-32 511 643,89	-32 812 702,31
Liikevoitto		422 045 403,54	235 091 781,48
Rahoitustuotot ja -kulut	5	10 465 924,56	11 409 835,57
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		432 511 328,10	246 501 617,05
Tilinpäätössiirrot	6	1 486 793,82	4 537 605,04
Tuloverot	7	-85 071 866,00	-46 362 755,08
Tilikauden voitto		348 926 255,92	204 676 467,01

Orion Oyj

Tase

VASTAAVAA

EUR	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Aineettomat oikeudet		96 763 914,10	52 737 640,57
Muut pitkävaikutteiset menot		2 420 673,16	2 451 137,10
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	8	99 184 587,26	55 188 777,67
Maa-alueet		4 011 999,83	4 011 999,83
Rakennukset ja rakennelmat		153 166 898,08	151 278 987,88
Koneet ja kalusto		80 324 291,08	78 268 821,89
Muut aineelliset hyödykkeet		1 492 298,88	1 704 944,49
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		31 932 284,77	21 837 647,66
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	9	270 927 772,64	257 102 401,75
Osuudet saman konsernin yrityksissä		159 120 440,38	67 219 430,21
Muut sijoitukset		168 234,91	203 581,64
Sijoitukset yhteensä	10	159 288 675,29	67 423 011,85
Pysyvät vastaavat yhteensä		529 401 035,19	379 714 191,27
Pitkäaikaiset saamiset	11	167 479,50	265 479,50
Vaihto-omaisuus	12	192 075 262,01	182 504 339,50
Myyntisaamiset	13	145 845 329,96	152 098 811,04
Muut lyhytaikaiset saamiset	13	130 093 700,39	65 610 634,76
Likvidit rahamarkkinasijoitukset	14	104 910 924,48	
Rahat ja pankkisaamiset		184 540 358,86	156 036 416,21
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		757 465 575,70	556 250 201,51
Vastaavaa yhteensä		1 286 866 610,89	935 964 392,78

VASTATTAVAA

EUR	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Osakepääoma		92 238 541,46	92 238 541,46
Käyttörahassto		488 812,82	488 812,82
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		886 138,16	886 138,16
Kertyneet voittovarot		240 015 567,03	264 505 653,28
Tilikauden voitto		348 926 255,92	204 676 467,01
Oma pääoma yhteensä	15	682 555 315,39	562 795 612,73
Tilinpäätössiirtojen kertymä	16	105 472 168,06	100 958 961,88
Pakolliset varaukset	17	461 537,35	445 271,35
Lainat rahoituslaitoksilta		176 470 588,24	100 000 000,00
Muut pitkäaikaiset velat		68 801 186,00	
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	18	245 271 774,24	100 000 000,00
Ostovelat		106 677 625,56	79 309 320,72
Muut lyhytaikaiset velat		146 595 669,79	92 720 705,60
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	19	253 273 295,35	172 030 026,32
Vastattavaa yhteensä		1 287 034 090,39	936 229 872,28

Orion Oyj

Rahoituslaskelma

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Liikevoitto	422 045 403,54	235 091 781,48
Poistot ja arvonalentumiset	32 511 643,89	32 812 702,31
Muut oikaisut	-805 123,08	-4 388 707,06
Oikaisut liikevoittoon yhteensä	31 706 520,81	28 423 995,25
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-48 134 225,93	-25 288 922,20
Vaihto-omaisuuden muutos	-9 570 922,51	3 306 291,72
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	73 407 248,63	-22 897 294,21
Käyttöpääoman muutos yhteensä	15 702 100,19	-44 879 924,69
Maksetut korot	-3 870 923,45	-1 953 464,26
Saadut osingot	8 838 897,32	12 285 340,27
Saadut korot	5 527 295,71	1 042 686,77
Maksetut verot	-93 410 866,00	-37 600 975,08
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	386 538 428,12	192 409 439,74
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-16 508 520,88	-33 061 917,57
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-39 686 040,95	-36 797 029,74
Aineellisten hyödykkeiden myynnit	670 498,24	4 636 918,60
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-83 050 091,77	28 789,00
Muiden sijoitusten myynti	993,27	
Lainasaamisten takaisinmaksut	133 346,73	98 000,00
Investointien rahavirta yhteensä	-138 439 815,36	-65 095 239,71
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	16 773 448,95	-10 903 252,91
Pitkäaikaisten lainojen nostot	100 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-11 764 705,88	10 187 611,96
Omien osakkeiden hankinta	-17 927 191,39	
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-211 265 297,31	-211 185 028,25
Saadut konserniavustukset	9 500 000,00	8 000 000,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-114 683 745,63	-203 900 669,20
Rahavarojen muutos	133 414 867,13	-76 586 469,17
Rahavarat 1.1. ¹	156 036 416,21	232 622 885,38
Rahavarojen muutos	133 414 867,13	-76 586 469,17
Rahavarat 31.12. ¹	289 451 283,34	156 036 416,21

¹Rahavarat sisältävät rahojen ja pankkisaamisten lisäksi likvidit rahamarkkinasijoitukset, joiden arvon vaihteluun on erittäin vähäinen riski.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN 2022 LIITETIEDOT

Orion Oyj on Orion-konsernin emoyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Yhtiön Y-tunnus on 1999212-6.

Orion Oyj:n ensimmäinen tilikausi oli 1.7. – 31.12.2006, koska yhtiö syntyi 1.7.2006 sitä edeltäneen Orion-konsernin jakauduttua lääke- ja diagnostiikkaliiketoimintaan sekä tukkukauppaliiketoimintaan. Orion Oyj:n osakkeet on listattuna Nasdaq Helsingissä. Kaupankäynti Orion Oyj:n osakkeilla alkoi 3.7.2006.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Orion Oyj:n tilinpäätös laaditaan noudattaen Suomessa voimassa olevaa kirjanpitolakia sekä tilinpäätöksen laatimista koskevia muita säännöksiä ja määräyksiä.

Liikevaihto

Liikevaihto sisältää tuotot tavaroiden sekä palveluiden myynnistä oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla sekä valuuttamääräisestä myynnistä aiheutuvilla kurssieroilla. Liikevaihtoon sisältyy myös yhteistyökumppaneiden kanssa tehtyihin sopimukseen perustuvia etappimaksuja, joilla yhteistyökumppani osallistuu kehitteillä olevan tuotteen tutkimus- ja kehitysmenojen kattamiseen ja jotka on sidottu tutkimusprojektissa saavutettuihin etappeihin. Lisäksi liikevaihtoon sisällytetään konsernin muille yhtiöille lisensioimista tuotteista saatavat rojaltit.

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Etappimaksut kirjataan, kun tutkimus- ja kehitysprojekti on edennyt yhteistyökumppanin kanssa ennalta sovittuun vaiheeseen ja yhteistyökumppanille on syntynyt velvoite maksaa osuutensa. Rojaltit kirjataan suoriteperusteella lisensiointisopimusten mukaisesti.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Valuuttamääräisten saamisten ja velkojen arvostamisessa käytetään Euroopan keskuspankin noteeraamia tilinpäätöspäivän kurssseja. Ulkomaanrahan määräisten erien muuntamisesta syntyneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuerinä. Rahoitustoiminnan valuuttamääräisten saamisten ja velkojen sekä näihin liittyvien valuuttajohdannaisten kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Tuloverot

Tuloveroina esitetään verotettavan tuloksen perusteella lasketut verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Tilinpäätökseen ei kirjata laskennallisia verovelkoja ja -saamisia, mutta liitetiedoissa ilmoitetaan taseeseen merkittävässä olevat laskennalliset verovelat ja -saamiset. Nämä laskennalliset verovelat tai -saamiset lasketaan verotuksen ja tilinpäätöksen välisille olennaisille jaksotuseroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Pysyvät vastaavat

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, joista vähennetään suunnitelman mukaiset poistot. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen vaikutusaikaan ja ne lasketaan tasa-poistoina.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoön sisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen vaikutusaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuunpoistetut hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

Eri hyödykeryhmien taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

– aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
– liikearvo	5–20 vuotta
– rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
– koneet, laitteet ja kalusto	5–10 vuotta
– kuljetusvälineet	6 vuotta
– muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta

Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät tai säilyttävät muut pitkävaikutteiset menot aktivoidaan ja ne poistetaan pääsääntöisesti 5 vuodessa.

Suunnitelman mukaisia poistoja ei tehdä maa-alueista eikä arvonkorotuksista. Arvonkorotuksia on tehty tuotanto- ja toimitilakiinteistöihin 1970- ja 1980-luvulla. Arvonkorotukset perustuvat hyödykkeiden erillisarvostukseen.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukseen liittyvät maksut on käsitelty vuokratuloina tuloslaskelmassa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa standardihintaa käyttäen itse valmistettujen tuotteiden osalta, sekä ostettujen tuotteiden osalta painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alhaisemman todennäköisen luovutushinnan tai jälleenhankintahinnan määräisenä.

Rahoitusvarat ja -velat sekä johdannaissopimukset

Muut sijoitukset, johdannaiset ja osa rahoitusarvopapereista arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Rahoitusvälineistä muut lainat ja saamiset sekä muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun.

Muut sijoitukset sisältävät osakkeita ja osuuksia. Rahavaroihin sisältyvät likvidit rahamarkkinasijoitukset ovat pankkien ja yritysten emittoimia sijoitus- ja yritystodistuksia ja pankkitalletuksia, joiden maturiteetti hankintahetkellä on enintään kolme kuukautta. Käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin hintoihin. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuun, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista.

Lainat ja saamiset koostuvat rahavaroista, myönnettyistä lainoista sekä myynti- ja muista saamisista. Muut rahoitusvelat sisältävät korollisia velkoja sekä osto- ja muita velkoja.

Valuuttariskin suojaamiseksi tehdyt valuuttajohdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Operatiivisia eriä suojaavien valuuttajohdannaisten käypä arvo kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, ja valuuttamääräisiä lainoja ja saamia suojaavien valuuttajohdannaisten käypä kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Osakeperusteiset maksut

Hallituksen päättämä avainhenkilöstölle suunnattu osakepalkkiojärjestelmä sisältää osakkeina selvitettävän osuuden ja rahana selvitettävän osuuden. Osakkeina selvitettävä osuus ei aiheuta kirjanpitoon vaikuttavia kirjauksia. Rahana selvitettävään osuuteen liittyvät oikeudet arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöshetkellä ja kirjataan kuulusi tuloslaskelmaan oikeuden syntymisjakson aikana. Arvio lopullisesta osakepalkkioihin liittyvien rahasuoritusten määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä. Osakeperusteisista maksuista on annettu lisätietoja liitetiedossa 4. Liiketoiminnan kulut ja poistot.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön palveluksessa olevalle henkilöstölle on järjestetty eläketurva Orionin Eläkesäätiössä ja eläkevakuutusyhtiöissä. Lisäeläketurva on järjestetty eläkesäätiössä niille toimihenkilöille, joiden työsuhde on alkanut ennen 25.6.1990 ja jatkaa eläkkeelle siirtymiseen asti. Lisäksi joillekin yksittäisille henkilöille on järjestetty lisäeläkevakuutukset eläkevakuutusyhtiössä. Orionin Eläkesäätiön eläkevastuu on täysin katettu.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina tuotoista vähennetään ne vastaiset menot, joiden suorittamiseen yhtiö on sitoutunut ja joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa. Samoin vähennetään tuotoista ne vastaiset menetykset, joiden toteutumista pidetään ilmeisenä.

Orion Oyj

1 Liikevaihto

Liikevaihto toimialoittain

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Lääkeliiketoiminta	1 171 274 529,12	912 829 188,46
Yhteensä	1 171 274 529,12	912 829 188,46

Liikevaihto markkina-alueittain

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Suomi	321 898 977,04	313 382 574,44
Skandinavia	123 516 543,76	127 802 228,24
Muu Eurooppa	294 635 221,04	300 641 747,16
Pohjois-Amerikka	319 571 283,66	73 723 395,11
Muut maat	111 652 503,62	97 279 243,51
Yhteensä	1 171 274 529,12	912 829 188,46

2 Liiketoiminnan muut tuotot

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Palveluveloitustuotot konserniyrityksiltä	6 674 048,92	5 542 229,65
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä ja muista sijoituksista	328 724,31	3 931 396,01
Vuokratuotot	2 129 855,27	2 190 342,95
Muut liiketoiminnan tuotot	2 013 091,78	930 213,15
Yhteensä	11 145 720,28	12 594 181,76

3 Pakollisten varausten muutos

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Pakollisten varausten muutos	-16 266,00	113 612,64
Yhteensä, lisäys (-), vähennys (+)	-16 266,00	113 612,64

4 Liiketoiminnan kulut ja poistot

Liiketoiminnan kulut

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	449 869,67	11 008 779,82
Valmistus omaan käyttöön	-2 502 956,81	-3 359 571,73
Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	270 631 697,47	247 801 240,72
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-10 020 792,18	-7 702 488,10
Ulkopuoliset palvelut	30 782 957,72	27 709 508,33
Yhteensä	291 393 863,01	267 808 260,95
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	135 858 932,56	125 237 488,40
Eläkekulut	19 929 664,80	14 654 121,08
Osakepalkkiot	9 660 148,08	3 194 056,85
Muut henkilösivukulut	6 008 879,67	5 595 822,00
Yhteensä	171 457 625,11	148 681 488,33
Liiketoiminnan muut kulut	267 064 800,99	233 379 929,06
Liiketoiminnan kulut yhteensä	727 863 201,97	657 518 886,43

Vapaaehtoiset henkilösivukulut sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Orion Oyj

Tilintarkastajien palkkiot

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Tilintarkastus	100 500,00	87 700,00
Tilintarkastuslain 1§:n 1 mom. 2 kohdassa mainitut toimeksiannot	20 500,00	5 430,00
Veroneuvonta		2 800,00
Yhteensä	121 000,00	95 930,00

Poistot ja arvonalentumiset

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Suunnitelman mukaiset poistot	32 064 337,22	32 214 682,90
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	447 306,67	598 019,41
Yhteensä	32 511 643,89	32 812 702,31

Tilikauden poistot tase-erittäin on esitetty liitetiedoissa 8–9.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista on esitetty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin

	1-12/2022	1-12/2021
Palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin	2 293	2 285

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on voimassa kaksi konsernin avainhenkilöiden osakeperusteista kannustinjärjestelmää.

Vuonna 2022 alkaneessa järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2022–2024, 2023–2025 ja 2024–2026. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Vuonna 2022 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2022-2024. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2022-2024 perustuu Orion-konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon sidottujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 60 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 760 000 Orion Oyj:n B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Mainittuun määrään sisältyy erillinen ns. sitouttavan osakepalkkion osuus, jota hallitus voi käyttää erillisen päätöksensä mukaisesti vuosina 2022–2026. Sitouttavan osakepalkkio-osuuden määrä on enintään 100 000 osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmästä ei ollut vielä 31.12.2022 mennessä maksettu palkkioina Orion Oyj:n B-osakkeita.

Järjestelmässä ei ole sitouttamisjaksoja, koska kunkin ansaintajakson pituus on kolme vuotta. Hallitus voi päättää vähentää järjestelmästä avainhenkilölle maksettavia palkkioita, jos järjestelmästä yhden kalenterivuoden aikana maksettaville kannustinpalkkioille asetetut rajat ylittyvät.

Vuonna 2019 alkaneessa järjestelmässä on viisi ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2019, 2019–2020, 2019–2021, 2020–2022 ja 2021–2023. Hallitus päätti ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän käyttöönoton yhteydessä alkoi kolme ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2019, kalenterivuodet 2019–2020 ja 2019–2021. Vuonna 2020 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2020-2022. Vuonna 2021 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2021-2023. Järjestelmän mahdollinen palkkio vuonna 2019, 2020 ja 2021 alkaneilta ansaintajaksolta perustuu Orion-konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon sidottujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 50 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 700 000 Orion Oyj:n B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Mainittuun määrään sisältyy erillinen ns. sitouttavan osakepalkkion osuus, jota hallitus voi käyttää erillisen päätöksensä mukaisesti vuosina 2019–2023. Sitouttavan osakepalkkio-osuuden määrä on enintään 100 000 osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmästä on 31.12.2022 mennessä maksettu palkkioina yhteensä 152 674 Orion Oyj:n B-osaketta.

Orion Oyj

Osakepalkkiojärjestelmän yhden ja kahden vuoden pituisten ansaintajaksojen perusteella saatuja osakkeita ei saanut luovuttaa järjestelmään määritetyn sitouttamisjakson aikana. Kolmen vuoden pituisiin ansaintajaksoihin ei liity sitouttamisjaksoa. Hallitus voi päättää vähentää voimassa olevasta järjestelmästä avainhenkilölle maksettavia palkkioita, jos yhden kalenterivuoden aikana maksettaville Orion-konsernin pitkän aikavälin kannustinpalkkioille asetetut rajat ylittyvät.

Järjestelmien palkkiot maksetaan osittain yhtiön B-osakkeina ja osittain rahana. Palkkioita järjestelmistä on maksettu ja mahdollisia tulevia palkkioita maksetaan seuraavasti:

Ansaintajakso	Palkkio maksettu / mahdollinen palkkio maksetaan
2019	2.3.2020
2019-2020	1.3.2021
2019-2021	1.3.2022
2020-2022	2023
2021-2023	2024
2022-2024	2025
2023-2025	2026
2024-2026	2027

Orion Oyj

5 Rahoitustuotot ja -kulut

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	8 838 082,32	12 282 414,07
Osinkotuotot muista osakkeista ja osuuksista	815,00	2 926,20
Korkotuotot muilta yrityksiltä	700,30	642,25
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	203 912,08	58 180,86
Korkotuotot muilta yrityksiltä	795 824,95	69 953,09
Arvonmuutokset		7 510,13
Muut rahoitustuotot	4 908 270,75	913 806,75
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-121 090,91	
Korkokulut muille yrityksille	-796 888,26	-846 657,13
Muut rahoituskulut	-3 363 701,67	-1 078 940,65
Yhteensä	10 465 924,56	11 409 835,57

6 Tilinpäätössiirrot

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Poistoeron muutos, lisäys (-), vähennys (+)	-4 513 206,18	-4 962 394,96
Saatu konserniavustus	6 000 000,00	9 500 000,00
Yhteensä	1 486 793,82	4 537 605,04

7 Tuloverot

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	85 075 975,75	46 768 615,02
Aikaisempien tilikausien tuloverot	-4 109,75	-405 859,94
Yhteensä	85 071 866,00	46 362 755,08

Laskennallinen verovelka ja -saaminen

Emoyhtiön laskennallista verovelkaa tai -saamista ei ole merkitty yhtiön taseeseen.

Laskennallinen verosaaminen konsernissa

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Pakollisista varauksista	92 307,47	89 054,27
Yhteensä	92 307,47	89 054,27

Laskennallinen verovelka konsernissa

EUR	1-12/2022	1-12/2021
Tilinpäätössiirroista	21 094 433,61	20 191 792,38
Arvonkorotuksista	3 291 430,99	3 291 430,99
Yhteensä	24 385 864,60	23 483 223,37

Orion Oyj

8 Aineettomat hyödykkeet

2022				
EUR	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022¹	197 687 190,12	68 252 672,61	56 445 212,73	322 385 075,46
Lisäykset	49 327 837,46		551 348,02	49 879 185,48
Vähennykset	-30 160,39		-8 521,24	-38 681,63
Siirrot tase-erien välillä	165 743,64		111 915,32	277 658,96
Hankintameno 31.12.2022	247 150 610,83	68 252 672,61	57 099 954,83	372 503 238,27
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2022¹	-144 949 549,55	-68 252 672,61	-53 994 075,63	-267 196 297,79
Vähennysten kertyneet poistot	30 160,39			30 160,39
Tilikauden poistot	-5 020 000,90		-685 206,04	-5 705 206,94
Arvonalentumiset	-447 306,67			-447 306,67
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022	-150 386 696,73	-68 252 672,61	-54 679 281,67	-273 318 651,01
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	52 737 640,57		2 451 137,10	55 188 777,67
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	96 763 914,10		2 420 673,16	99 184 587,26
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.2022	2 373 620,27		411 884,48	2 785 504,75
Poistoeron muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-15 606,91		43 114,40	27 507,49
Kertynyt erotus 31.12.2022	2 358 013,36		454 998,88	2 813 012,24
2021				
EUR	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021 ¹	168 508 330,61	68 252 672,61	56 379 005,73	293 140 008,95
Lisäykset	32 425 062,58		1 065 299,46	33 490 362,04
Vähennykset	-2 896 274,54		-1 252 352,98	-4 148 627,52
Siirrot tase-erien välillä	-349 928,53		253 260,52	-96 668,01
Hankintameno 31.12.2021	197 687 190,12	68 252 672,61	56 445 212,73	322 385 075,46
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021 ¹	-141 908 646,30	-68 252 672,61	-53 822 475,82	-263 983 794,73
Vähennysten kertyneet poistot	2 896 274,54		1 242 463,53	4 138 738,07
Tilikauden poistot	-5 339 158,38		-1 414 063,34	-6 753 221,72
Arvonalentumiset	-598 019,41			-598 019,41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	-144 949 549,55	-68 252 672,61	-53 994 075,63	-267 196 297,79
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	26 599 684,31		2 556 529,91	29 156 214,22
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	52 737 640,57		2 451 137,10	55 188 777,67
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.2021	2 644 551,39		427 791,49	3 072 342,88
Poistoeron muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-270 931,12		-15 907,01	-286 838,13
Kertynyt erotus 31.12.2021	2 373 620,27		411 884,48	2 785 504,75

¹ Alkuarvoihin sisällytetään aineettomat hyödykkeet, joiden taloudellinen vaikutusaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineettomat hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneet poistot lasketaan vastaavalla tavalla.

Orion Oyj

9 Aineelliset hyödykkeet

EUR	2022					
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022¹	4 011 999,83	319 359 093,84	280 215 955,57	3 859 390,72	21 837 647,66	629 284 087,62
Lisäykset	4 829 440,78		12 164 641,72	1 945,08	24 190 788,86	41 186 816,44
Vähennykset		-752 477,16	-6 620 371,02		-173 504,59	-7 546 352,77
Siirrot tase-erien välillä		7 378 989,55	6 262 943,73	3 054,92	-13 922 647,16	-277 658,96
Hankintameno 31.12.2022	4 011 999,83	330 815 047,01	292 023 170,00	3 864 390,72	31 932 284,77	662 646 892,33
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2022¹		-168 080 105,96	-201 947 133,68	-2 154 446,23		-372 181 685,87
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		567 927,74	6 253 768,72			6 821 696,46
Tilikauden poistot		-10 135 970,71	-16 005 513,96	-217 645,61		-26 359 130,28
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2022		-177 648 148,93	-211 698 878,92	-2 372 091,84		-391 719 119,69
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	4 011 999,83	151 278 987,88	78 268 821,89	1 704 944,49	21 837 647,66	257 102 401,75
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	4 011 999,83	153 166 898,08	80 324 291,08	1 492 298,88	31 932 284,77	270 927 772,64
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.2022		45 509 405,89	52 575 730,46	88 320,78		98 173 457,13
Poistoeron muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		-252 617,82	4 740 887,70	-2 571,19		4 485 698,69
Kertynyt erotus 31.12.2022		45 256 788,07	57 316 618,16	85 749,59		102 659 155,82

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2022 on 48 636 342,89 (2021: 49 413 350,11) EUR. Rakennusten hankintamenoon sisältyy arvonorotuksia 16 457 154,97 (2021: 16 457 154,97) EUR.

EUR	2021					
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021¹	4 191 579,23	307 343 493,56	285 147 517,63	3 294 108,61	16 951 228,38	616 927 927,41
Lisäykset		8 759 210,49	12 348 458,96	21 478,17	15 254 328,65	36 383 476,27
Vähennykset	-179 579,40	-243 919,99	-23 687 800,76		-12 683,92	-24 123 984,07
Siirrot tase-erien välillä		3 500 309,78	6 407 779,74	543 803,94	-10 355 225,45	96 668,01
Hankintameno 31.12.2021	4 011 999,83	319 359 093,84	280 215 955,57	3 859 390,72	21 837 647,66	629 284 087,62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021¹		-158 672 498,90	-209 426 163,57	-1 937 573,85		-370 036 236,32
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		243 919,99	23 072 091,64			23 316 011,63
Tilikauden poistot		-9 651 527,05	-15 593 061,75	-216 872,38		-25 461 461,18
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021		-168 080 105,96	-201 947 133,68	-2 154 446,23		-372 181 685,87
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	4 191 579,23	148 670 994,66	75 721 354,06	1 356 534,76	16 951 228,38	246 891 691,09
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	4 011 999,83	151 278 987,88	78 268 821,89	1 704 944,49	21 837 647,66	257 102 401,75
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.2021		44 657 322,79	48 179 223,81	87 677,44		92 924 224,04
Poistoeron muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		852 083,10	4 396 506,65	643,34		5 249 233,09
Kertynyt erotus 31.12.2021		45 509 405,89	52 575 730,46	88 320,78		98 173 457,13

¹ Alkuarvoihin sisällytetään aineelliset hyödykkeet, joiden taloudellinen vaikutusaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineelliset hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneet poistot lasketaan vastaavalla tavalla.

Orion Oyj

10 Sijoitukset

2022

EUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset konserniyhtiöiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	107 259 275,70	203 581,64		107 462 857,34
Lisäykset	91 939 776,83			91 939 776,83
Vähennykset		-35 346,73	-38 766,66	-74 113,39
Hankintameno 31.12.2022	199 199 052,53	168 234,91	-38 766,66	199 328 520,78
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2022	-40 039 845,49			-40 039 845,49
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2022	-40 039 845,49			-40 039 845,49
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	67 219 430,21	203 581,64		67 423 011,85
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	159 159 207,04	168 234,91	-38 766,66	159 288 675,29

2021

EUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	107 288 064,70	203 581,64	107 491 646,34
Vähennykset	-28 789,00		-28 789,00
Hankintameno 31.12.2021	107 259 275,70	203 581,64	107 462 857,34
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2021	-40 039 845,49		-40 039 845,49
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2021	-40 039 845,49		-40 039 845,49
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	67 248 219,21	203 581,64	67 451 800,85
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	67 219 430,21	203 581,64	67 423 011,85

Orion Oyj

11 Pitkäaikaiset saamiset

EUR	2022	2021
Pitkäaikaiset saamiset samaan konserniin kuuluilta yrityksiltä	15 479,50	15 479,50
Lainasaamiset konserniin kuuluvalta osakkuusyrittäältä	152 000,00	250 000,00
Yhteensä	167 479,50	265 479,50

12 Vaihto-omaisuus

EUR	2022	2021
Aineet ja tarvikkeet	52 835 770,18	46 529 388,16
Keskeneräiset tuotteet	19 392 355,40	12 666 992,78
Valmiit tuotteet ja tavarat	113 003 113,15	117 529 456,43
Muu vaihto-omaisuus	6 844 023,28	5 778 502,13
Yhteensä	192 075 262,01	182 504 339,50

13 Lyhytaikaiset saamiset

EUR	2022	2021
Myyntisaamiset	104 686 302,16	103 941 838,70
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	41 159 027,80	48 156 972,34
Lainasaamiset	82 287 503,53	27 651 899,81
Muut saamiset	208 281,93	13 451,50
Siirtosaamiset	8 716 903,68	15 000 493,39
Yhteensä	132 371 716,94	90 822 817,04
Lainasaamiset konserniin kuuluvalta osakkuusyrittäältä	98 000,00	98 000,00
Muut lainasaamiset	150 104,40	26 549,29
Muut saamiset	3 978 928,20	3 897 786,39
Siirtosaamiset	34 653 978,65	18 922 454,38
Yhteensä	275 939 030,35	217 709 445,80

Siirtosaamisten erittely

EUR	2022	2021
Rojaltituotot	21 710 032,00	7 675 206,00
Huolto- ja ylläpitomaksut	3 508 535,62	4 137 082,29
Myyntiin jaksotukset ja hinnanerokorvaukset	3 294 187,20	3 061 538,00
Tuloverosaaminen	2 863 000,00	
Myyntiluvat		1 272 588,56
Johdannaissopimukset	128 217,28	88 076,72
Jaksotetut korot	206 611,18	29,24
Muut siirtosaamiset	2 943 395,37	2 687 933,57
Yhteensä	34 653 978,65	18 922 454,38

Orion Oyj

14 Likvidit rahamarkkinasijoitukset

EUR	2022	2021
Likvidit rahamarkkinasijoitukset	104 910 924,48	
Yhteensä	104 910 924,48	

Markkina- ja kirjanpitoarvojen erotus

EUR	2022	2021
Markkina-arvo	104 970 758,28	
Vastaava kirjanpitoarvo	-104 910 924,48	
Rahoitusarvopapereiden korkosaamiset siirtosaamisissa	-62 411,64	
Erotus	-2 577,84	

15 Oma pääoma

Sidottu oma pääoma

Osakepääoma

EUR	2022	2021
Osakepääoma 1.1.	92 238 541,46	92 238 541,46
Osakepääoma 31.12.	92 238 541,46	92 238 541,46
Sidottu oma pääoma yhteensä 31.12.	92 238 541,46	92 238 541,46

Vapaa oma pääoma

EUR	2022	2021
Käyttörahassto 1.1.	488 812,82	488 812,82
Käyttörahassto 31.12.	488 812,82	488 812,82
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	886 138,16	886 138,16
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	886 138,16	886 138,16
Kertyneet voittovarot 1.1.	469 182 120,29	475 700 099,28
Yhtiökokouksen päätöksellä		
osingonjako	-210 902 260,50	-210 844 446,00
lahjoitukset	-350 000,00	-350 000,00
Omien osakkeiden hankinta	-17 927 191,39	
Maksamattomat osingot	12 898,63	
Tilikauden voitto	348 926 255,92	204 676 467,01
Kertyneet voittovarot 31.12.	588 941 822,95	469 182 120,29
Vapaa oma pääoma yhteensä 31.12.	590 316 773,93	470 557 071,27

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei ole tilinpäätöksessä tehty kirjausta vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Emoyhtiön osakepääoma osakelajeittain

	2022		2021	
	kpl	EUR	kpl	EUR
A-sarja (20 ääntä/osake)	34 186 494		34 813 206	
B-sarja (1 ääni/osake)	106 947 784		106 321 072	
Yhteensä	141 134 278	92 238 541,46	141 134 278	92 238 541,46

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärien puitteissa. Vuoden 2022 aikana A-osakkeita muunnettiin B-osakkeiksi yhteensä 626 712 kappaletta.

16 Tilinpäätössiirtojen kertymä

EUR	2022	2021
Poistoero	105 472 168,06	100 958 961,88
Yhteensä	105 472 168,06	100 958 961,88

17 Pakolliset varaukset

EUR	2022	2021
Eläkevaraukset	461 537,35	445 271,35
Yhteensä	461 537,35	445 271,35

18 Pitkäaikainen vieras pääoma**Korolliset velat**

EUR	2022	2021
Lainat rahoituslaitoksilta	176 470 588,24	100 000 000,00
Yhteensä	176 470 588,24	100 000 000,00

Velat jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

EUR	2022	2021
Lainat rahoituslaitoksilta	82 352 941,16	
Yhteensä	82 352 941,16	

Korottomat velat

EUR	2022	2021
Sopimukseen perustuvat velat	60 000 000,00	
Ehdollinen kauppahinta ja viivästetyn kauppahinnan korkojaksotus	8 801 186,00	
Yhteensä	68 801 186,00	

Orion Oyj

19 Lyhytaikainen vieras pääoma

EUR	2022	2021
Lainat rahoituslaitoksilta	11 764 705,88	
Saadut ennakot	1 676 277,71	781 469,44
Ostovelat	81 201 244,92	65 069 251,18
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	25 476 380,64	14 240 069,54
Lainat	23 692 687,32	6 568 902,54
Siirtovelat	3 061 013,85	1 823 846,31
Muut velat	20 000,00	
Yhteensä	52 250 081,81	22 632 818,39
Varaukset	25 047,00	
Muut velat	13 780 764,96	13 266 653,50
Siirtovelat	92 575 173,07	70 279 833,81
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	253 273 295,35	172 030 026,32

Siirtovelkojen erittely

EUR	2022	2021
Henkilöstökulut	49 703 025,32	34 507 750,22
Velat lisenssisopimuksiin liittyen	20 000 000,00	
Tutkimuskulut	7 563 597,90	6 899 848,25
Alennukset	4 951 743,97	6 530 590,44
Myyntin ja ostojen hinnankorjaukset	4 960 335,36	5 383 415,22
Rojaltimaksut	1 168 226,99	2 475 521,29
Tuloverovelat		5 476 000,00
Johdannaissopimukset	260 415,00	109 005,34
Jaksotetut korot	219 630,39	41 250,00
Muut siirtovelat	3 748 198,14	8 856 453,05
Yhteensä	92 575 173,07	70 279 833,81

Vieras pääoma sisältää

EUR	2022	2021
Pitkäaikaisia korollisia velkoja	176 470 588,24	100 000 000,00
Pitkäaikaisia korottomia velkoja	68 801 186,00	
Lyhytaikaisia korollisia velkoja	35 457 393,20	6 568 902,54
Lyhytaikaisia korottomia velkoja	217 815 902,15	165 461 123,78
Yhteensä	498 545 069,59	272 030 026,32

Orion Oyj

20 Toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot**Yhtiön toimielinten jäsenille maksetut palkat ja palkkiot**

EUR	2022	2021
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	1 831 469,00	2 378 885,00

Osapalkkioita ei ole maksettu.

Yhtiön toimielinten jäsenille ei ole annettu rahalainoja.

Johdon eläkesitoumukset

Toimitusjohtajan eläke määräytyy työntekijöihin sovellettavan eläkelainsäädännön mukaan 1.11.2022 alkaen.

Aiemman toimitusjohtajan lakisääteisestä eläkkeestä on tilikauden 2022 aikana kirjattu kuluja 0,2 (2021: 0,2) miljoonaa euroa.

21 Annetut vakuudet**Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta**

EUR	2022	2021
Annetut takaukset	4 992 674,81	6 779 659,86

Annetut vakuudet yhteensä

EUR	2022	2021
Takaukset yhteensä	4 992 674,81	6 779 659,86

22 Vastuut ja vastuusitoumukset**Leasingsopimukset**

EUR	2022	2021
Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät		
Seuraavan 12 kuukauden aikana	418 819,60	2 036 311,80
12 kuukauden jälkeen	523 450,84	1 685 745,58
Yhteensä	942 270,44	3 722 057,38

Leasingvuokrasopimukset ovat pääsääntöisesti 3-10 vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja.

Muut vastuut

EUR	2022	2021
Lääkevahinkovastuu	251 456,99	251 456,99

Orion Oyj

Kiinteistöinvestointien alv-vastuu

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosina 2014–2022 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2031. Vastuun enimmäismäärä on 13 513 918,52 euroa.

23 Rahoitusriskit

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää markkinariskeistä ja vastapuoliriskeistä aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia konsernin tulokseen ja kassavirtaan sekä varmistaa riittävä maksuvalmius.

Rahoitusriskien hallinnan pääperiaatteet on määritelty emoyhtiön hallituksen hyväksymässä konsernin rahoituspolitiikassa, jonka muutokset hyväksyy joko emoyhtiön hallitus tai toimitusjohtaja ja jonka toteuttamisesta konsernin rahoitusosasto vastaa. Rahoitustoiminnot on keskitetty konsernin rahoitusosastolle.

Yhtiön rahoitusriskeistä löytyy lisätietoa konsernin tilinpäätöksestä. Merkittävin ero yhtiön ja konsernin riskipositioissa on raportoidussa valuuttapositiossa, sillä (emo)yhtiö suojaa keskitetysti konsernin valuuttariskin ilman että tytäryhtiöiden kanssa toteutetaan erikseen sisäisiä suojauksia.

24 Johdannaissopimukset

Valuuttajohdannaisten nimellisarvot ja maturiteetti

EUR	2022	2021
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	39 312 563,90	30 428 285,78
Valuuttaoptiot	25 681 853,85	30 236 709,15

Kaikkien johdannaisten maturiteetti on alle vuoden.

Käyvät arvot johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa

EUR	2022			2021
	Positiivinen	Negatiivinen	Netto	Netto
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	69 990,65	-245 983,55	-175 992,90	-48 711,73
Valuuttaoptiot	58 226,63	-14 431,45	43 795,18	27 783,10

Orion Oyj

Käyvän arvon määrittäminen ja hierarkia

EUR	2022			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		128 217,28		128 217,28
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			168 234,91	168 234,91
Varat yhteensä	0,00	128 217,28	168 234,91	296 452,19
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-260 415,00		-260 415,00
Velat yhteensä	0,00	-260 415,00	0,00	-260 415,00
EUR	2021			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		88 076,72		88 076,72
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			203 581,64	203 581,64
Varat yhteensä		88 076,72	203 581,64	291 658,36
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-109 005,34		-109 005,34
Velat yhteensä		-109 005,34		-109 005,34

Tason 1 rahoitusinstrumentin käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 johdannaisten käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin hintoihin. Tason 3 rahoitusinstrumenttien käypä arvo ei ole arvioitavissa markkinoilta saatavilla tiedoilla.

Konsernissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan käypien arvojen hierarkian tasojen väliset siirrot kirjataan sille päivälle, jonka siirron aiheuttama tapahtuma on toteutunut.

25 Omistukset muissa yhtiöissä

Emoyhtiön omistus muissa yrityksissä on esitetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 7.3 Konserniyritykset.

Orion Oyj:n hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä tilikaudelta

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 590 316 773,93 euroa, josta tilikauden voittoa on 348 926 255,92 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista

- | | |
|---|----------------------|
| – jaetaan osinkoa 1,60 euroa osaketta kohden. Osingonjaon täsmäytyspäivänä yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Voitonjakoehdotuksen tekemispäivänä osinkoon oikeuttavia osakkeita on 140 201 507 kappaletta, joten osingon kokonaismäärä olisi | 224 322 411,20 euroa |
| – lahjoitetaan lääketieteelliseen tutkimukseen ja muuhun yleishyödylliseen tarkoitukseen hallituksen päätöksen mukaisesti | 350 000,00 euroa |
| – omaan pääomaan jätettäisiin | 365 644 362,73 euroa |

590 316 773,93 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Tämän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esitämme yhtiökokoukselle käsiteltäväksi.

Espoossa 9. päivänä helmikuuta 2023



Mikael Silvennoinen
Puheenjohtaja



Hilpi Rautelin
Varapuheenjohtaja



Kari Jussi Aho



Maziar Doustdar
Feb 9, 2023 9:22 AM CET

Maziar Mike Doustdar



Ari Lehtoranta



Veli-Matti Mattila



Eija Ronkainen



Karen Lykke Sørensen



Liisa Hurme
Toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 9. päivänä helmikuuta 2023

KPMG OY AB



Kimmo Antonen
KHT